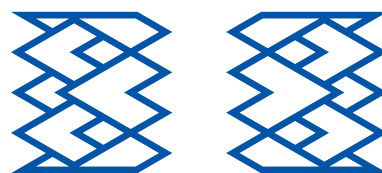

RIIGIKOGU
AASTARAAMAT
2013/2015

XII Riigikogu, veebruar 2015

RIIGIKOGU
AASTARAAMAT
2013/2015

Riigikogu aastaraamat 2013/2015

Aastaraamat koondab perioodi
9. september 2013 – 23. märts 2015
ning on valminud Riigikogu Kantselei ja
Eesti Rahvusraamatukogu koostööna

Peatoimetaja *Tõnu Kaljumäe*
Koostanud ja toimetanud *Rita Hillermaa ja Piret Viljamaa*
Keeleliselt toimetanud *Inna Saaret ja Gerli Eero*
Kujundanud ja küljendanud *Rein Seppius*
Fotod: *Riigikogu Kantselei*

ISSN 1736-776X

Trükitud Tallinna Raamatutrükikojas

© Autoriõigus – Riigikogu Kantselei 2015, Eesti Rahvusraamatukogu 2015

Saatesõna

Hea lugeja!

Valminud on Riigikogu XII koosseisu viimane aastaraamat, mis võtab kokku perioodi septembrist 2013 märtsini 2015. Sellesse ajavahemikku jääb neli istungjärku täis tõiseid arutelusid nii komisjonides kui ka istungisaalis ning hulk vastuvõetud seadusi ja otsuseid.

Loomulikult ei ole parlamendi töö hindamisel oluline ainult menetletud õigusaktide arv. Üha sagedamini on kuulda hoopis vastupidiseid arvamusi, et tänaseks on meie õigusruumis juba liiga palju seadusandlikke akte. Tõsi kiüll, kõnealusel perioodil vastuvõetud seadustest moodustasid valdava osa muutmiseadused, päris uusi terviktekste oli oluliselt vähem. Küsimus on pigem, kuidas need seadused valmivad, kui läbipaistev ja avalikkusele arusaadav on kogu otsustusprotsess. Hea meel on tõdeda, et Riigikogu komisjonid on hakanud pidama märgatavalt rohkem avalikke istungeid, kaasates nõnda ühistesse aruteludesse erinevaid huvigruppe, organisatsioone ja kodanikeühendusi.

Rahvakogult saadud ettepanekute põhjal võttis parlament möödunud aastal vastu konkreetsed seadusemuudatused, mille eesmärk on reguleerida Riigikogule kollektiivse pöördumise esitamise ja menetlemise korda; see aitab paremini arvestada rahva arvamuse ja hoiakutega erinevates küsimustes. Kodanikuühiskonna arengukontseptsiooni ja osalusdemokraatia teemadel toimusid olulised arutelud ka täiskogu saalis. Ühel oma viimastest istungitest arutas XII Riigikogu Eesti kodanikuühiskonna arengukava aastail 2015–2020.

Olulise tähtsusega küsimusi oli vaadeldaval perioodil luubi all teisigi: maaelu arengusuunad, hariduse jätkusuutlikkus, noorteelu küsimused, peretoetused, töövõimereform jmt. Lisaks regulaarsetele välispoliitika-teemalistele aruteludele pöörati tähelepanu ka muutunud julgeolekuolukorrale Euroopas.

Lisaks seadusloomele on Riigikogul oluline roll parlamentaarse kontrolli teostajana. Tavapärased arupärimised ja kirjalikud küsimused valitsusliikmetele, regulaarsed infotunnid aktuaalsetel päevateemadel, erinevate arengu- ja tegevuskavade heakskiitmine, põhiseaduslike institutsioonide aastaülevaadete ärakuulamine – kõik see annab tunnistust, et Eesti on demokraatlik parlamentaarne vabariik.

Tähtis koht on Riigikogu välissuhtlusel. Kõige pikaajalisem koostöö seob meid lähinaabritega – peagi tähistab Balti Assamblee oma 25. tegutsemisaastat. Organisatsiooni tugevust näitab tema võime areneda ja uueneda. Eesti eestvedamisel on Balti Assamblee püüdnud viimastel aastatel oma tegevust tublisti tõhustada.

Oluline on ka Balti- ja Põhjamaade vaheline koostöö, mis näeb ette NB8 riikide regulaarseid kohtumisi ühiste seisukohtade ja strateegiate väljatöötamiseks. Riigikogu delegatsioonid tegutsevad aktiivselt Euroopa Nõukogu Parlamentaarses Assamblees, Parlamentidevahelises Liidus, NATO Parlamentaarses Assamblees ja Vahemere Liidu Parlamentaarses Assamblees. Aastaraamatust leiata pika nimekirja Riigikogu väliskülalistest ning samuti ülevaate Riigikogu juhatuse välisvisiitidest.

Mullu täitus kümme aastat Eesti ühinemisest Euroopa Liiduga. Euroopa Liidu asjade komisjoni eestvedamisel toimus 9. mail sellele sündmusele pühendatud pidulik konverents. Ees seisavad aga uued väljakutsed. 2018. aasta esimesel poolaastal on Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja ning ettevalmistused selleks on juba alanud. Kuigi siin on suurem roll kanda Vabariigi Valitsusel, on ka parlamendil sel perioodil rida kohustusi, Riigikogu juures on loodud eesistumiseks valmistamise töörühm.

Läinud aasta oli meie parlamendi 95. sünnipäeva aasta. Tähistasime seda koos rahvaga traditsioonilisel Riigikogu lahtiste uste päeval, teemakohane näitus rändas mööda Eestimaad, ilmus raamat Riigikogu Kantselei ajaloost, toimus õpilaste filmikonkurss „Vabadus otsustada“. Rõõm on tõdeda, et noored tunnevad suurt huvi parlamendi tegevuse vastu. Sellest annavad tunnistust rohked kooliekskursioonid Toompeale, sagedased noorteparlamendi istungid ja Riigikogu töö simulatsioonimängud.

Tänaseks on XII Riigikogu andnud teatepulga üle XIII Riigikogule. Soovime uuele parlamendikoosseisule jõudu ja tarkust Eesti elu edendamisel!

Maria Alajõe
Riigikogu Kantselei direktor

Sisukord

Saatesõna. <i>Maria Alajõe</i>	3
Riigikogu XII koosseis: juhatus ja fraktsioonid	6
Juhatus	7
Fraktsioonid	8
Koosseisu muudatused	12
Fakte Riigikogu liikmete kohta	13
Riigikogu komisjonid ja õigusloome	14
Euroopa Liidu asjade komisjon	15
Keskkonnakomisjon	16
Kultuurikomisjon	18
Maaelukomisjon	20
Majanduskomisjon	22
Põhiseaduskomisjon	25
Rahanduskomisjon	27
Riigikaitsekomisjon	29
Sotsiaalkomisjon	31
Väliskomisjon	33
Õiguskomisjon	36
Muud komisjonid	37
Seadusandlus	39
Statistika	46
Riigieelarve	47
Parlamentaarne kontroll ja muu tegevus	50
Parlamentaarne kontroll	51
Arupärimised	51
Kirjalikud küsimused	52
Infotunniküsimused	53
Umbusaldushääletus	54
Muu kontrolltegevus	54
Tegevus muudes valdkondades	57
Riigikogu liikmete ühendused	64
Välissuhtlus	67
Riigikogu delegatsioonid	68
Riigikogu väliskülalised	72
Riigikogu juhatuse välisviisidid	76
Parlamendirühmad	77
Riigikogu ja avalikkus	80
Eesti 10 aastat Euroopa Liidus.	
<i>Arto Aas</i>	84
Riigikogu ja kodanikuühiskonna areng.	
<i>Riho Kangur</i>	86

RIIGIKOGU XII KOOSSEIS: JUHATUS JA FRAKTSIOONID

Leian, et Eesti rahva ja kultuuri kestmiseks ja arenguks on vaid üks tee. Me peame kujundama sellise Eesti, kus omad tahavad olla ja kuhu sõbrad tahavad tulla. See on meie võimuses. Kuna me oleme väike riik, on siin võimalik muudatusi kiiresti ellu viia. Parimate mõtete esilekerkimine ja teostamine on siin lihtsam kui suures riigis. Meie eesmärk saab olla Eestis maailma parima elukeskkonna loomine. Eesti võiks olla riik, kus valitsevad mõistus ja lahkus, kus igaihel on võimalik end teostada, luua vaimset ja ainelist rikkust. Kus me usaldame ja hindame iga inimest. Kus igaiüks annab parima enese, perekonna ja ühiskonna heaolu nimel.

(Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese kõnest kaheksanda istungjärgu avamisel, 08.09.2014)

Juhatus

Ükskõikseks jäädes on lihtne vabadust kaotada. Teame, mis on juhtunud saatusekaaslastega, kes pole osanud hinnata vabadust. Ning kui palju on neile alles jätud õigust vabalt rääkida ja otsustada. Suhtugem siis meie demokraatiasse vastutustundlikult. Pika meelega nagu kasvuraskustes lastesse. Nõudlikult, kuid armastusega. Lootust kaotamata.

(Riigikogu esimehe Eiki Nestori kõnest pidulikul riigilipu heiskamise tseremoonial, 24.02.2015)

Juhatuse valimised 20. märts 2014

Esimees Eiki Nestor (alates 20.03.2014), Ene Ergma (kuni 20.03.2014)

Esimene aseesimees Laine Randjärv

Teine aseesimees Jüri Ratas

Juhatuse valimiste hääletustulemused

Esimehe valimised

Ene Ergma: 45 häält;

Eiki Nestor: 54 häält.

Kehtetuid sedeleid 1.

Hääletamisest osa võtnud Riigikogu liikmete arv:
100.

Aseesimeeste valimised

Laine Randjärv: 51 häält;

Jüri Ratas: 48 häält.

Kehtetuid sedeleid 1.

Hääletamisest osa võtnud Riigikogu liikmete arv:
100.

Fraktsioonid

Eesti Keskerakonna fraktsioon (K)

Esimees
Kadri Simson

Aseesimees
Valeri Korb

Aseesimees
Mailis Reps

Enn Eesmaa

Eldar
Efendijev

Kalev Kallo

Mihhail
Korb*

Siret Kotka*

Lauri Laasi

Heimar Lenk

Aadu Must*

Jüri Ratas

Aivar
Riisalu*

Mihhail
Stalnuhhin

Olga Sõtnik*

Tarmo
Tamm

Priit Toobal

Yana Toom *

Ester
Tuiksoo*

Marika
Tuus-Laul

Urbo
Vaarmann*

Viktor
Vassiljev

Vladimir
Velman

Peeter Võsa

* Mihhail Korb (alates 30.06.2014, asendusliige)
Siret Kotka (alates 01.07.2014, asendusliige)
Aadu Must (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 30.10.2013)
Aivar Riisalu (kuni 08.09.2014)
Olga Sõtnik (kuni 04.12.2014)
Yana Toom (volitused lõppenud 18.06.2014, Euroopa Parlamendi liige)
Ester Tuiksoo (volitused lõppenud 30.06.2014)
Urbo Vaarmann (alates 04.11.2013, asendusliige)

Eesti Reformierakonna fraktsioon (RE)

Esimees
Kristen Michal*

Aseesimees
Remo Holsmer

Aseesimees
Jaanus Tamkivi*

Arto Aas

Rein Aidma

Andrus
Ansip*

Peep Aru

Igor Gräzin

Margus
Hanson

Aare Heinvee

Jüri Jaanson

Kalle Jents

Tõnu Juul*

Kaja Kallas*

Kalev
Kallamets*

Urmas Klaas*

Andrei
Korobeinik*

Tõnis Kõiv

Kalmer Lain*

Rein Lang*

Tarmo
Leinatamm*

Jürgen Ligi*

Kalev Lillo

Väino Linde

Tiina Lokk-
Tramberg

Lauri Luik

Maret
Maripuu*

Rait Maruste

Innar
Mäesalu*

Meelis
Mälberg

Tarmo Mänd*

Kalle Palling

Mati
Raidma*

Laine
Randjärv

Valdo
Randpere*

Aivar
Rosenberg*

Paul-Eerik
Rummo

Andre Sepp*

Imre Sooäär

Aivar Sõerd

Urve Tiidus*

Terje Trei*

- * Andrus Ansip (alates 27.03.2014, varem peaminister; volitused lõppenud 17.06.2014, Euroopa Parlamendi liige)
Tõnu Juul (volitused lõppenud 03.11.2014, asendusliige)
Kaja Kallas (volitused lõppenud 17.06.2014, Euroopa Parlamendi liige)
Kalev Kallamets (alates 19.06.2014, asendusliige)
Urmas Klaas (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 07.04.2014, Tartu linnapea)
Andrei Korobeinik (volitused lõppenud 04.12.2013, asendusliige)
Kalmer Lain (alates 20.11.2014, asendusliige)
Rein Lang (alates 05.12.2013, varem kultuuriminister)
Tarmo Leinatamm (volitused lõppenud 13.10.2014 †)
Jürgen Ligi (alates 04.11.2014, varem rahandusminister)
Maret Maripuu (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 31.12.2013, Tööinspektsiooni peadirektor)
Kristen Michal (esimees alates 27.03.2014)
Innar Mäesalu (alates 16.10.2014, asendusliige)
Tarmo Mänd (alates 05.12.2013, asendusliige)
Mati Raidma (volitused peatunud 17.11.2014, keskkonnaminister)
Valdo Randpere (aseesimees kuni 27.03.2014)
Aivar Rosenberg (alates 09.04.2014, asendusliige)
Andre Sepp (volitused lõppenud 26.03.2014, asendusliige; alates 19.06.2014, asendusliige)
Jaanus Tamkivi (esimees kuni 27.03.2014, aseesimees alates 27.03.2014)
Urve Tiidus (volitused peatunud 04.12.2013, kultuuriminister)
Terje Trei (alates 09.01.2014, asendusliige)

Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon (IRL)

Esimees
Urmas Reinsalu*

Aseesimees
Kaia Iva*

Aseesimees
Juhan Parts*

Jaak
Aaviksoo*

Annely
Akkermann

Ene Ergma

Andres
Herkel*

Andres Jalak*

Siim Kabrits*

Siim Valmar
Kiisler*

Aivar Kokk

Kaja
Kreisman*

Peeter
Laurson

Marko
Mihkelson

Erki Nool

Mart Nutt*

Liisa-Ly
Pakosta

Tõnis Palts

Marko
Pomerants

Juku-Kalle
Raid*

Reet Roos*

Andrus Saare

Helir-Valdor
Seeder*

Sven Sester

Priit Sibul

Margus
Tsahkna

Ülo Tulik*

Toomas
Tõniste*

Ken-Marti
Vaher*

Lauri Vahtre*

- * Jaak Aaviksoo (alates 27.03.2014, varem haridus- ja teadusminister)
 Andres Herkel (kuni 09.12.2013)
 Kaia Iva (esimees kuni 27.03.2014, aseesimees alates 27.03.2014)
 Andres Jalak (aseesimees kuni 26.03.2014; volitused lõppenud 26.03.2014, asendusliige)
 Siim Kabrits (volitused lõppenud 26.03.2014, asendusliige)
 Siim Valmar Kiisler (alates 27.03.2014, varem regionaalminister)
 Kaja Kreisman (volitused lõppenud 26.03.2014, asendusliige)
 Mart Nutt (volitused lõppenud 26.03.2014, asendusliige)
 Juhan Parts (alates 27.03.2014, varem majandus- ja kommunikatsiooniminister; aseesimees alates 27.03.2014)
 Juku-Kalle Raid (volitused lõppenud 26.03.2014, asendusliige)
 Urmas Reinsalu (alates 27.03.2014, varem kaitseminister; esimees alates 27.03.2014)
 Reet Roos (volitused peatunud seoses ajutise töövõimetusega 13.01.–02.06.2014)
 Helir-Valdor Seeder (alates 27.03.2014, varem põllumajandusminister)
 Ülo Tulik (volitused lõppenud 26.03.2014, asendusliige)
 Toomas Tõniste (aseesimees kuni 27.03.2014)
 Ken-Marti Vaher (alates 27.03.2014, varem siseminister)
 Lauri Vahtre (asendusliige 14.01.–01.06.2014, volitused lõppenud)

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon (SDE)

Esimees
Karel Rütli*

Aseesimees
Kalev Kotkas*

Aseesimees
Indrek Saar

Jaak Allik

Andres
Anvelt*

Maimu
Berg*

Tatjana
Jaanson*

Etti
Kagarov*

Kalvi Kõva

Helmen
Kütt*

Kajar
Lember*

Mart Meri

Marianne
Mikko

Sven Mikser*

Jüri Morozov*

Eiki Nestor*

Jevgeni
Ossinovski*

Urve Palo*

Heljo Pikhof

Barbi-Jenny
Piltre-Storgård*

Rein Randver

Neeme Suur

Tiit
Tammsaar*

Rannar
Vassiljev

Jaan
Õunapuu

* Andres Anvelt (volitused peatunud 26.03.2014, justiitsminister)
Maimu Berg (alates 07.04.2014, asendusliige)
Tatjana Jaanson (alates 07.04.2014, asendusliige)
Etti Kagarov (alates 27.03.2014, asendusliige)
Kalev Kotkas (aseesimees alates 24.03.2014)
Helmen Kütt (volitused peatunud 26.03.2014, sotsiaalminister (sotsiaalkaitseminister))
Kajar Lember (volitused lõppenud seoses tagasiastumisega 11.11.2013)
Sven Mikser (esimees kuni 24.03.2014; volitused peatunud 26.03.2014, kaitseminister)
Jüri Morozov (alates 13.11.2013, asendusliige)
Eiki Nestor (aseesimees kuni 20.03.2014, Riigikogu esimees)
Jevgeni Ossinovski (volitused peatunud 26.03.2014, haridus- ja teadusminister)
Urve Palo (volitused peatunud 26.03.2014, majandus- ja kommunikatsiooniminister (majandus- ja taristuminister))
Barbi-Jenny Piltre-Storgård (alates 27.03.2014, asendusliige)
Karel Rütli (esimees alates 24.03.2014)
Tiit Tammsaar (alates 27.03.2014, asendusliige)

Fraktsiooni mittekuuluvad Riigikogu liikmed

Deniss
Borodits

Andres
Herkel*

Lembit
Kaljuvee

Kalle Laanet

Inara Luigas

Aivar Riisalu*

Olga Sõtnik*

Rainer Vakra

* Andres Herkel (alates 09.12.2013, varem Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon)
Aivar Riisalu (alates 08.09.2014, varem Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Olga Sõtnik (alates 04.12.2014, varem Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Koosseisu muudatused

Riigikogust lahkunud (või volitused peatunud)

Aadu Must (K) volitused lõppenud 30.10.2013
Kajar Lember (SDE) volitused lõppenud 11.11.2013
Jaanus Marrandi (SDE) volitused lõppenud 12.11.2013
Andrei Korobeinik (RE) volitused lõppenud 04.12.2013
Urve Tiidus (RE) volitused peatunud 04.12.2013
Maret Maripuu (RE) volitused lõppenud 31.12.2013
Reet Roos (IRL) volitused peatunud 13.01.2014
Andres Anvelt (SDE) volitused peatunud 26.03.2014
Andres Jalak (IRL) volitused lõppenud 26.03.2014
Siim Kabrits (IRL) volitused lõppenud 26.03.2014
Kaja Kreisman (IRL) volitused lõppenud 26.03.2014
Helmen Kütt (SDE) volitused peatunud 26.03.2014
Sven Mikser (SDE) volitused peatunud 26.03.2014
Mart Nutt (IRL) volitused lõppenud 26.03.2014
Jevgeni Ossinovski (SDE) volitused peatunud 26.03.2014
Urve Palo (SDE) volitused peatunud 26.03.2014
Juku-Kalle Raid (IRL) volitused lõppenud 26.03.2014
Andre Sepp (RE) volitused lõppenud 26.03.2014
Ülo Tulik (IRL) volitused lõppenud 26.03.2014
Kairit Pihlak (SDE) volitused lõppenud 27.03.2014
Katrin Saks (SDE) volitused lõppenud 27.03.2014
Urmas Klaas (RE) volitused lõppenud 07.04.2014
Margus Lepik (RE) volitused lõppenud 08.04.2014
Lauri Vahtre (IRL) volitused lõppenud 01.06.2014
Andrus Ansip (RE) volitused lõppenud 17.06.2014
Kaja Kallas (RE) volitused lõppenud 17.06.2014
Yana Toom (K) volitused lõppenud 18.06.2014
Vilja Savisaar-Toomast (K) volitused lõppenud 19.06.2014
Ester Tuiksoo (K) volitused lõppenud 30.06.2014
Tarmo Leinatamm (RE) volitused lõppenud 13.10.2014
Tõnu Juul (RE) volitused lõppenud 03.11.2014
Mati Raidma (RE) volitused peatunud 17.11.2014
Reno Laidre (RE) volitused lõppenud 18.11.2014

Asemele tulnud (või volitused taastunud)

Urbo Vaarmann (K) asendusliige 31.10.2013
Jaanus Marrandi (SDE) asendusliige 12.11.2013
Jüri Morozov (SDE) asendusliige 13.11.2013
Rein Lang (RE) volitused taastunud 05.12.2013
Tarmo Mänd (RE) asendusliige 05.12.2013
Terje Trei (RE) asendusliige 01.01.2014
Lauri Vahtre (IRL) asendusliige 13.01.2014
Barbi-Jenny Pilvre-Storgård (SDE) asendusliige 27.03.2014
Ken-Marti Vaher (IRL) volitused taastunud 27.03.2014
Helir-Valdor Seeder (IRL) volitused taastunud 27.03.2014
Siim Valmar Kiisler (IRL) volitused taastunud 27.03.2014
Katrin Saks (SDE) asendusliige 27.03.2014
Kairit Pihlak (SDE) asendusliige 27.03.2014
Urmas Reinsalu (IRL) volitused taastunud 27.03.2014
Etti Kagarov (SDE) asendusliige 27.03.2014
Tiit Tammsaar (SDE) asendusliige 27.03.2014
Juhan Parts (IRL) volitused taastunud 27.03.2014
Andrus Ansip (RE) volitused taastunud 27.03.2014
Jaak Aaviksoo (IRL) volitused taastunud 27.03.2014
Maimu Berg (SDE) asendusliige 28.03.2014
Tatjana Jaanson (SDE) asendusliige 28.03.2014
Margus Lepik (RE) asendusliige 08.04.2014
Aivar Rosenberg (RE) asendusliige 09.04.2014
Reet Roos (IRL) volitused taastunud 02.06.2014
Andre Sepp (RE) asendusliige 18.06.2014
Kalev Kallemets (RE) asendusliige 18.06.2014
Vilja Savisaar-Toomast (K) asendusliige 19.06.2014
Mihhail Korb (K) asendusliige 20.06.2014
Siret Kotka (K) asendusliige 01.07.2014
Innar Mäesalu (RE) asendusliige 15.10.2014
Jürgen Ligi (RE) volitused taastunud 04.11.2014
Reno Laidre (RE) asendusliige 18.11.2014
Kalmer Lain (RE) asendusliige 19.11.2014

Fakte Riigikogu liikmete kohta

(koosseisu viimase istungi seisuga 19.02.2015)

Riigikogus on 20 naist ja 81 meest. Vanim Riigikogu liige on 73 ja noorim 28 aastat vana. Keskmine vanus on 50 aastat.

Riigikogus töötab 11 alatist komisjoni ja 3 erikomisjoni. Registreeritud on 4 fraktsiooni, tegutseb 6 delegatsiooni, 57 parlamendirühma ja 52 muud ühendust.

56 XII Riigikogu liiget olid valitud ka eelmisse koosseisu, 41 on olnud X, 11 IX, 7 VIII ja 2 VII koosseisu liikmed.

36 Riigikogu liiget on parlamendis esmakordselt, 28 liikmele on XII koosseis teine, 28-le kolmas, 5-le neljas, 2-le viies ning 2-le kuues (Eiki Nestor ja Paul-Eerik Rummo).

Eesti Keskerakonna fraktsioonis on 19 liiget – 4 naist ja 15 meest.

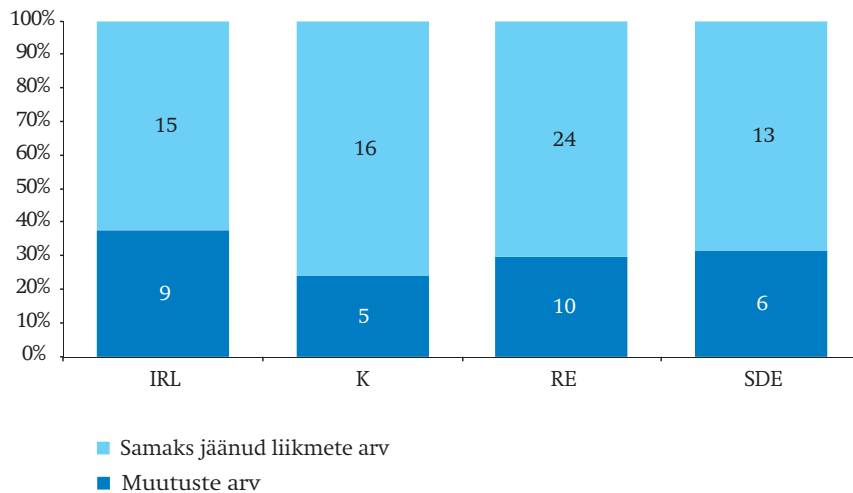
Eesti Reformierakonna fraktsioonis on 33 liiget – 3 naist ja 30 meest.

Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioonis on 22 liiget – 5 naist ja 17 meest.

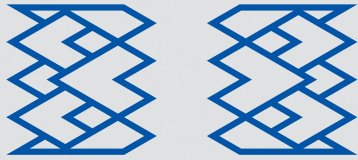
Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioonis on 19 liiget – 6 naist ja 13 meest.

Fraktsiooni ei kuulu 8 liiget – 2 naist ja 6 meest.

VI-IX istungjärgul fraktsioonides toimunud muutused

* Muutuste hulgas on nii fraktsioonist lahkumine kui ka liikmete vahetumine.

RIIGIKOGU KOMISJONID JA ÕIGUSLOOME

2013. aasta 1. septembril kehtis 398 seadust, praeguseks ehk umbes aasta jooksul on tervelt 324 neist muudetud, seejuures paljusid mitu korda. Selliste näitajate taga on majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse ning korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seaduse muutmise seadusega tehtud muudatused teistes seadustes ning karistusseadustiku revisjon, kuid mõtlemisainet annavad need arvud küll. Seepärast on vaja rohkem kaaluda, kas seaduse muutmine on alati ikka parim vahend.

(Justiitsminister Andres Anvelt, 14.10.2014)

Lõpetuseks ütlen, et mis puudutab lugemiskirge, siis selle rahuldamiseks soovitan ilukirjandust. Aga seletuskirjades katsume olla nii põhjalikud kui vajalik ja nii ratsionaalsed kui võimalik.

(Marko Pomerants „Õiguspoliitika arengusuundade aastani 2018” elluviimise kohta, 15.10.2013)

Euroopa Liidu asjade komisjon

Esimees: Kalle Palling (RE) (esimees alates 16.06.2014)

Arto Aas (RE) (komisjonis kuni 19.06.2014; esimees kuni 16.06.2014)

Aseesimees: Marianne Mikko (SDE)

Liikmed: Aare Heinvee (RE) (alates 11.09.2014)

Kalev Kallemets (RE) (alates 19.06.2014)

Mihhail Korb (K) (alates 01.07.2014)

Siret Kotka (K) (alates 01.07.2014)

Kalev Kotkas (SDE)

Tõnis Kõiv (RE)

Rein Lang (RE) (alates 05.12.2013)

Marko Mihkelson (IRL)

Erki Nool (IRL) (alates 17.09.2013)

Mart Nutt (IRL) (kuni 26.03.2014)

Jevgeni Ossinovski (SDE) (kuni 26.03.2014)

Liisa-Ly Pakosta (IRL)

Juhan Parts (IRL) (alates 17.06.2014)

Barbi Pilvre (SDE) (alates 27.03.2014)

Valdo Randpere (RE) (kuni 11.09.2014)

Jüri Ratas (K)

Reet Roos (IRL) (kuni 17.09.2013)

Kadri Simson (K)

Aivar Sõerd (RE)

Urve Tiidus (RE) (kuni 04.12.2013)

Yana Toom (K) (kuni 18.06.2014)

Ester Tuiksoo (K) (kuni 30.06.2014)

Lauri Vahtre (IRL) (07.04.–01.06.2014)

Rainer Vakra (–) (kuni 07.10.2014)

Rannar Vassiljev (SDE)

Vaadeldaval perioodil toimus 81 ELi asjade komisjoni (ELAK) istungit, seisukohti kujundati 110 ELi poliitikadokumendi ja õigustloova akti eelnõu kohta, sh 74 eelnõu arutati eraldi päevakorrapunktina.

Vastavalt Riigikogu otsusele „Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi raamlepingust ja selle muudatustest tulenevate kohustuste täitmise tagamine” ning Euroopa Stabiilsusmehhanismi asutamislepingu ratifitseerimise seadusele esitas valitsus ELAKile arvamuse avaldamiseks vastastikuse mõistmise memorandumi muudatuste kavandid (Iirimaa, Portugal (EFSF) ning Küpros (ESM), samuti Kreeka majanduse kohandamise programmi ja sellega seotud vastastikuse mõistmise memorandumi muutmise kavandi (EFSF)). Suure avaliku huvi pälvis 27. veebruaril 2015 toimunud istung, kus rahandusminister Maris Lauri andis ülevaate Kreeka finantsabiprogrammi menetlemisest euroühma kohtumistel 16.–24. veebruaril 2015 ning seisukohtadest programmi pikendamise kohta.

Euroopa Liidu asjade komisjon külas Vabariigi Presidendil, november 2014

Komisjonile esitati ülevaated Euroopa Komisjoni ja Eesti vahelisest partnerlusleppest, Euroopa Komisjonile esitatavatest Eesti stabiilsusprogrammist ja „Eesti 2020” konkurentsivõime kavast. Kuulati ka ülevaadet Euroopa Komisjoni riigipõhistest soovistest ja arutati arenguid Maailma Kaubandusorganisatsioonis, täpsemalt Bali kokkulepet.

Olulisemat mõju omavate ELi õigusaktide eelnõudena võib nimetada kliima- ja energiapoliitika 2030. aasta raamistikku, Regioonide Komitee ning Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmete arvu muutmise otsuse eelnõu, ringmajanduse ning mahepõllumajanduse temaliste eelnõude pakette.

Vastavalt ELAKi otsusele ja väljakujunenud tavale esitati komisjonile ülevaade Europoli igaaastasest aruandest.

Komisjon arutas Eesti ELi Nõukogu eesistumise ettevalmistusi, ettekandega esinesid riigisekretär Heiki Loot ja Riigikantselei Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise projektijuht Piret Lilleväli.

Komisjon algatas olulise tähtsusega riikliku küsimuse „Eesti Euroopa Komisjoni volinikukandidaat” arutelu, millele eelnesid kohtumised volinikukandidaadiga, täiskogu arutelu toimus 12. juunil 2014.

2014. aasta oli Eestile ja ELAKile juubeliaasta, möödus 10 aastat Euroopa Liidu liikmesriigi staatuse saamisest ja ELi asjade alalise komisjoni moodustamisest. Toimusid ka Euroopa Parlamendi valimised. Sellega seoses kohtuti Euroopa Komisjoni asepeasekretäri Hendrik Hololeiga ja Eesti alalise esinduse ELi juures juhi, suursaadik Matti Maasikaga.

Koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga korraldati konverents „Eesti 10 aastat Euroopa Liidus” ning Riigikogu hoones avati näitus „10 aastat Euroopa Liidu asjade komisjoni”.

Välislähetused ja väliskülalised

Kohtuti Iiri parlamendi delegatsiooni liikmete, Küprose ELi asjade komisjoni esimehe Averof Neofytou, Montenegro ELi suuna aseministri Aleksandar Pejovići ja Norra Euroopa asjade aseministri Ingvild Næss Stubiga. ELAKiga kohtusid ka Euroopa Komisjoni volinikud László Andor ja Cecilia Malmström.

Olulisemad välispoliitilised teemad puudutasid julgeolekuküsimusi, eriti ELi sanktsioone Venemaa suhtes, aga ka idapartnerluse tulevikku, energiajulgeoleku strateegiat ning kogu ELi gaasivarustuskindluse ja energiataristuga seotut. Samad teemad peegeldusid välissuhtlemises. Komisjoni esimees võrastas Narvas kolme Balti riigi ja Poola ELi asjade komisjonide esimehi, kohtus Norra ELi asjade ministri Vidar Helgeseniga ja äsja ametisse asunud Euroopa Komisjoni uue majandus- ja rahandusvoliniku Valdis Dombrovskisega. Välislähetustest olulisimad olid visiidid Gruusiasse ja Moldovasse, et toetada nende riikide püüdlusi integreeruda ELi.

Vaadati üle ELi 2014. aastal alanud eelarveperioodi Eesti kuluprioriteedid, mida käisid oma valdkonnas tutvustamas haridus- ja teadusminister Jevgeni Ossinovski, kultuuriminister Urve Tiidus, põllumajandusminister Ivare Padar, keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus, majandus- ja taristuminister Urve Palo, sotsiaalkaitseminister Helmen Kütt, tervise- ja tööminister Urmas Kruuse, siseminister Hanno Pevkur ning väliskaubandus- ja ettevõtlusminister Anne Sulling.

Toimusid kuulamised Venemaa poolt ELi põllumajandustoodangu impordile kehtestatud piirangute mõjudest Eesti piimandus- ja kalandussektori ettevõtetele ning ELi energiasäästunõuete ülevõtmisest. Samuti tutvusid komisjoni liikmed Itaalia ELi Nõukogu eesistumise prioriteetidega, arutasid koos rahandus- ja riigieelarve kontrolli erikomisjoni Euroopa kontrollikoja aruannet ja käsitlesid veeldatud maagaasi (LNG) terminali asukoha teematikat.

2015. aasta alguses kohtusid komisjoni liikmed Euroopa Komisjoni esimese asepresidendi Frank Timmermansiga. Arutati õigusloomeküsimusi, keskenduti terrorismivastasele võitlusele, digitaal-majandusele ja andmekaitsele ning Ukraina ja laiemalt idapartnerluse teemadele.

*Olev Aarma,
ELAKi nõunik-sekretariaadijuhataja 1997–2013,
2015–*

Keskkonnakomisjon

Esimees: Rainer Vakra (–) (esimees alates 07.04.2014)

Aseesimees: Erki Nool (IRL) (esimees kuni 07.04.2014, aseesimees alates 07.04.2014)
Karel Rüütli (SDE) (aseesimees kuni 27.03.2014, rahanduskomisjoni)

Liikmed: Annely Akkermann (IRL)
Eldar Efendijev (K) (kuni 11.03.2014, kultuurikomisjoni)

Valeri Korb (K)

Kaja Kreisman (IRL) (kuni 09.12.2013, põhiseaduskomisjoni)

Tõnis Kõiv (RE)

Kalle Palling (RE) (kuni 09.04.2014, majanduskomisjoni)

Rein Randver (SDE)

Aivar Rosenberg (RE) (alates 09.04.2014)

Jaanus Tamkivi (RE)

Urbo Vaarmann (K) (alates 11.03.2014, kultuurikomisjonist)

Keskkonnakomisjon pidas vaadeldaval perioodil 78 istungit, sh 2 ühisistungit teiste komisjonidega ja 5 väljasõiduistungit. Ühel istungil toimus avalik arutelu. Menetluses oli 35 eelnõu, millest 23 võeti vastu seadusena ja 2 otsusena, 1 võttis algataja tagasi ja 1 lükati tagasi ning 8 jäi lõpuni menetlemata. Komisjon on algatanud 1 seaduseelnõu ja 2 otsuse eelnõud ning andnud ELi asjade komisjonile 15 korral arvamuse ELi õigusakti eelnõu kohta.

Olulisemad eelnõud, mille menetlemisel oli juhtivkomisjoniks keskkonnakomisjon:

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse rakendamise seaduse (692 SE, vastu võetud 20.06.2014) vastuvõtmise tingis olukord, kus Riigikogu oli küll keskkonnaõiguse kodifitseerimise raames 16.02.2011 keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) vastu võtnud, ent selle jõustumine oli seatud sõltuvusse keskkonnaseadustiku eriosa seaduste jõustumisest. Kuna keskkonnaseadustiku eriosa seaduste eelnõude koostamine on võtnud rohkem aega kui KeÜSi eelnõu koostamisel osati ette näha, oli antud seaduse eesmärk võimaldada KeÜSi jõustumine 01.08.2014 (välja arvatud loamenetlust sätestav 5. peatükk), et laiendada selles sätestatud põhimõtteid kehtivatele keskkonnaõiguse normidele. Lisaks KeÜSile muudetakse antud seadusega ka keskkonnaseadustiku eriosa seadusi nagu geneetiliselt muundatud organismide keskkonda viimise seadus, jäätmeseadus, keskkonnastatuse seadus, looduskaitse seadus, maapõue seadus, metsaseadus, veeseadus ja välisõhukaitse seadus, et kõrvaldada nende vastuolud KeÜSi normidega. KeÜSi on vaadeldaval perioodil muudetud

Keskkonnakomisjon kaalub jäätmeseaduse muutmise vajadust laiemas ringis, mai 2014

ka keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, metsaseaduse ja veeseaduse muutmise seadusega (771 SE, vastu võetud 11.02.2015) eesmärgiga kõrvaldada selles kallasraja regulatsiooni täitmise tagamisega seotud lünk ning sätestada asjakohased riikliku järelevalve erimeetmed ja väärtekoosseis.

Lisaks eeltoodule võeti keskkonnaõiguse kodifitseerimise raames vastu veel kaks seadust. **Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse muutmise ning sellega seoses teiste seaduste muutmise seaduse** (800 SE, vastu võetud 19.02.2015) eesmärk on muuta keskkonnamõju hindamise ja strateegilise hindamise menetlused efektiivsemaks ning avalikkusele ja teistele menetlusosalistele paremini jälgitavaks. Otsustajale ja strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldajale antakse menetluses juhtroll. Seaduse kohaselt asendatakse seni kehtinud järelevalve laiaulatusliku asutustega konsulteerimise kohustusega, mille tulemusel paraneb mõju hindamise dokumentatsiooni kvaliteet ja välditakse võimalikke konflikte hilisemates keskkonnamõju hindamise ja strateegilise hindamise menetlustappides.

Kalapüügiseaduse (801 SE, vastu võetud 19.02.2015) uue teksti vastuvõtmise tingis seaduse peatükkide struktuuri ühtlustamise vajadus. Võrreldes kehtiva õigusega on kalapüügi regulatsioon jäänud sisuliselt samaks, lisandunud on mõningad täiendused (kadiska lisamine harrastuskalapüügi vahendite hulka, püügivõimaluste mõiste laiendamine, kahju mõiste täpsem määratlemine jne).

Biotsiidiseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse (754 SE, vastu võetud 17.02.2015) eesmärk oli tagada ELi biotsiidimääruse rakendamine, millega saavutatakse inimeste ja loomade tervise- ning keskkonnakaitse kõrge tase. Biotsiidiseadus viidi vastavusse biotsiidimäärusega, täpsustati biotsiidide kasutamise tingimusi ning järelevalve ülesandeid, samuti sätestati vastustus biotsiidimääruse ja biotsiidiseaduse nõuete rikkumise eest ning tasud ja riigilõivud biotsiidi turul kättesaadavaks tegemiseks vajalike menetlustoimingute eest.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse muutmise seaduse (569 SE, vastu võetud 13.03.2014) eesmärk oli muuta vee-ettevõtja määramise korda. Muudatuse kohaselt määratakse vee-ettevõtja mitte enam konkurentsiseaduse alusel, vaid riigihangete seaduses sätestatud teenuse kontsessiooni sätetest lähtudes. Seadust täiendati ka sätetega, mille kohaselt on Konkurentsiametil ja valla- või linnavalitsusel õigus igal ajal nõuda vee-ettevõtjalt liitumistasu arvutamise meetodika kooskõlastamist, samuti täpsustati, millise aja jooksul peab vee-ettevõtja määrama kooskõlastatud veeteenuse hinna.

Jäätmeseaduse muutmise seadus (790 SE, vastu võetud 18.02.2015) annab Keskkonnainспекtsioonile õiguse kohaldada järelevalve teostamisel jäätmeseaduse 8. peatüki nõuete täitmise üle erimeetmena kontrollmüüki. Kontrollmüük tähendab metalli kokkuostjale keelatud metallijäätmete ostmiseks pakkumise tegemist ja sellega nõustumisel asjakohase võõrandamistingingu sooritamist seadusnõuete rikkujate tabamiseks.

Istungid ja muu tegevus

Vaadeldaval perioodil käis keskkonnakomisjon väljasõiduistungitel Eesti Keskkonnauuringute Keskuses, kus tutvuti geotehnika- ja kütuselabori- ja ning osoonikihti kahandavate ainete käitluskeskusega, ja Ülemiste veepuhastusjaamas, kus saadi ülevaade veepuhastusjaama tööst ja arutleti teemal, kas Ülemiste järve lõuna- ja läänekaldal asuv tee võiks olla avatud nii jalakäijatele kui ka jalgratturitele. Jäätmeteemaliste väljasõiduistungite raames tutvuti prügipõletusega Iru elektrijaamas, jäätmekütuse tootmisega ASi Ragn-Sells tehases ja keskkonnakaitse nõuete täitmisega Vaivara ohtlike jäätmete prügilas.

Välissuhtlemise raames viibis keskkonnakomisjon 2013. a Pihkvas ja Petseris, kus kohtuti Pihkva linnavalitsuse ja oblasti ning Petseri rajooni juhtidega, külastati Pihkva veepuhastusjaama ja olmejäätmete prügilat. 2014. a toimus Pihkva linna juhtide vastuviisit Eestisse, kohtuti keskkonnakomisjoni liikmetega ja tutvuti mitme jäätme-majandusobjektiga.

Ühisistungid toimusid maaelukomisjoniga kalanduse teemadel ja riigieelarve kontrolli erikomisjoniga põlevkivisektori arengusuundasad, sh keskkonnatasusid käsitlevatel teemadel. Koos maaelukomisjoniga osaleti Eesti biometani programmi (EBP) esimest vaheraportit käsitleval arutelul.

Keskkonnakomisjoni ettepanekul arutas Riigikogu 2014. a kevadel „Riigi jäätmekava 2014–2020“.

Keskkonnakomisjoni istungitel on korraldatud arutelusid päevakohastel teemadel: kodumajapidamisse paigaldatavatele tuulikutele esitatavate nõuete seadustamine, elumajade läheduses paiknevatele saastavatele tootmisettevõtetele kehtestatud piirmäärade karmistamine, veotranspordi konkurentsivõime ja säästlikkus, mingifarmide keelustamine, jäätmete põletamine, Eesti naftareostuse tõrje võimekus ning olmejäätmete impordi võimalik keelustamine või maksustamine. 26. märtsil 2014 korraldas komisjon koostöös Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liiduga rahvusvahelise seminari „Puiduga jõuame kiiremini kaugemale“, millel esitatud ettekanded andsid vastuse küsimusele, miks just metsa- ja puidutööstuse valdkond on Eesti jaoks võtmetähtsusega.

*Elle Kaur, keskkonnakomisjoni
nõunik-sekretariaadijuhataja*

Kultuurikomisjon

Esimees: Lauri Luik (RE) (esimees alates 14.04.2014)

Urmas Klaas (RE) (esimees kuni 07.04.2014, volitused lõppenud)

Aseesimees: Eldar Efendijev (K) (komisjonis alates 11.03.2014, keskkonnakomisjonist; 03.04.–05.06.2014 õiguskomisjonist; aseesimees alates 09.06.2014)

Yana Toom (K) (komisjonis alates 03.04.2014, sotsiaalkomisjonist; aseesimees 14.04.–05.06.2014, õiguskomisjoni)

Mailis Reps (K) (aseesimees 04.11.2013–14.04.2014)

Aadu Must (K) (aseesimees kuni 30.10.2013, volitused lõppenud)

Liikmed: Jaak Allik (SDE)

Tiina Lokk-Tramberg (RE) (alates 09.04.2014, majanduskomisjonist)

Mart Meri (SDE)

Liisa-Ly Pakosta (IRL)

Paul-Eerik Rummo (RE)

Andrus Saare (IRL)

Urbo Vaarmann (K) (04.11.2013–11.03.2014, keskkonnakomisjoni)

Kultuurikomisjon pidas vaadeldaval perioodil 82 istungit. Menetluses oli 32 eelnõu, millest 17 võeti vastu seadusena, 5 otsusena ja 2 lükati tagasi. 8 eelnõu jäi lõpuni menetlemata.

Kultuurikomisjon menetles eelnõusid hariduse, teaduse, kultuuri ning spordi valdkonnas, mitu eelnõu puudutasid riigi pikaajalisi strateegiaid või valdkonna põhialuseid.

22. jaanuaril 2014 kiitis Riigikogu heaks „**Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti”**“ (529 OE). Tegemist on kolmanda teadus- ja arendustegevuse strateegiaga, mis seab Eestile neli olulist eesmärki: teaduse kõrgetasemelisuse ja mitmekesisuse, teadus- ja arendustegevuse suureneva panuse Eesti ühiskonda ja majandusse, majandusstruktuuri teadmistemahukamaks muutmise ning Eesti aktiivsuse ja nähtavuse rahvusvahelises teaduskoostöös. Strateegia korrastab eri ministeeriumide tegevusvaldkondade sidusa juhtimise aluseid ja võimaldab tõhusamalt kasutada Euroopa Liidu struktuurivahendeid.

12. veebruaril 2014 kiitis Riigikogu heaks „**Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020**“ (553 OE). Riiklik kultuuripoliitika lähtub Eesti põhiseaduslikust sihist tagada eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimine läbi aegade. Põhialustes sätestatakse riigi kultuuripoliitika eesmärgiks loovust väärtustava ühiskonna kujundamine, hoides ja

Kultuurikomisjoni visiit Peterburi, detsember 2013

edendades eesti rahvuslikku identiteeti, uurides, talletades ja kandes edasi kultuurimälu ja luues soodsad tingimused elujõulise, avatud ning mitmekesise kultuuriruumi arenguks ja kultuuris osalemiseks. Dokument hõlmab nii eestlaste kui ka Eestis elavate teiste rahvuste esindajate loodud nii Eestis kui ka välisriikides.

Autoriõiguse seaduse muutmise seadus (697 SE, vastu võetud 15.10.2014) annab mäluasutustele (avalik arhiiv, muuseum, raamatukogu, teadus- ja haridusasutus või filmi- ja audiopärandit säilitav asutus) võimaluse tunnistada orbesteoks teosed ja fonogrammide, mille autorite kohta puudub ka pärast põhjalikku otsingut teave, võimaluse neid teoseid reprodutseerida ning üldsusele kättesaadavaks teha.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 42 muutmise seadusega (689 SE, vastu võetud 22.10.2014) kindlustatakse valdadele ja linnadele (munitsipaal- ja erakoolide pidajatele) ning erakoolide pidajatele gümnaasiumiastme õpilaste koolilõunakulude katmise toetamine riigieelarvest. Seadus puudutab enam kui 22 500 gümnaasiumiõpilast.

Kutseseaduse muutmise seadusega (743 SE, vastu võetud 14.01.2015) luuakse koordineerimissüsteem tööjõuvajaduste prognoosimiseks ja oskuste arendamiseks tööjõuturul. Ministeeriumide ning töötajate ja tööandjate organisatsioonide esindajatest koosneva koordineerimiskomitee abil

hinnatakse üleriigilist tööjõuvajadust ja määratletakse tööturu koolitustellimused. Analüüsi ja prognoosi tulemusi hakatakse kasutama kvalifikatsiooni- ja karjäärinõustamisel ning õppeasutuste õppekavaarendusel.

18. veebruaril 2015 võttis Riigikogu vastu otsuse „**Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030**” (828 OE). Visiooni järgi vastavad eestimaalaste vaimne ja kehaline tasakaal ning heaolu 2030. aastal Põhjamaade tasemele. Eestis on selleks ajaks välja kujunenud elukeskkond, mis soodustab kehalist aktiivsust, ning teenused, mis toetavad inimeste tervena elatud eluea kasvu, sellega kaasnevat eneseteostust ja majanduskasvu. Spordipoliitika põhialused on aluseks valitsuse tegevuse planeerimisele spordi valdkonnas.

Muu tegevus

22. juunil 2014 arutas Riigikogu kultuurikomisjoni ettepanekul oluliselt tähtsa riikliku küsimusena noortevaldkonna arengukava aastail 2014–2020. Riigikogu täiskogu arutelule eelnes kolm avalikku arutelu noorsootöö kvaliteedi, noorte tööturule sisenemise ja ettevõtlikkuse ning alaealiste töötamisvõimaluste teemal.

Komisjon pidas oluliseks jälgida teaduse rahastamist. Sel teemal kohtuti istungitel nii Eesti Teadusagentuuri esindajate, Eesti Teaduste Akadeemia presidendi kui ka teaduse rahastamise muutmise ettepanekud koostanud töögrupi esindajatega.

Mitmel korral arutati, kuidas valmistuvad ministriumid loomemajanduse arendamise toetusmeetme 2014–2020 rakendamiseks. Tutvuti valdkonna arenduskavade ning Euroopa Liidu struktuurivahendite jaotamise põhimõtetega.

Komisjon süvenes ka rakenduskõrgkoolide ja -hariduse hetkeseisu, kohtudes riigi- ja erarakenduskõrgkoolide rektoritega ning korraldades avaliku arutelu teemal „Rakenduskõrgharidus Euroopa kõrgharidusruumis: väljundid, institutsioonid ja toimetused”.

Arengukava „Lõimuv Eesti 2020” koostamist ja seisukohti arutati korduvalt. Arengukava lähtub Eesti ühiskonna mitmekultuurilisusest ja selle säilitamise väärtustamisest. Riigikogu täiskogu arutas dokumenti 2014. aasta 3. detsembri istungil.

Detsembris 2013 käis komisjon välisvisiidil Peterburis, kus kohtuti Peterburi Riikliku Kunsti- ja Kultuuriülikooli rektoriga kultuurihariduse koostöö ning Jaani kiriku koguduse juhatusega kiriku tuleviku ja diasporaatöö arendamise küsimustes. Peterburi Linnavalitsuse välissuhete komitee esindajatega arutati Eesti ja Venemaa piiriäärsete regioonide koostööd ning Eesti ja Peterburi kultuurisuhete arendamist.

*Angelika Berg, kultuurikomisjoni
nõunik-sekretariaadijuhataja*

Maaelukomisjon

Esimees: Kalvi Kõva (SDE)

Aseesimees: Aivar Kokk (IRL)

Liikmed: Aare Heinvee (RE) (kuni 14.01.2014, sotsiaalkomisjoni)

Tatjana Jaanson (SDE) (alates 07.04.2014)

Siret Kotka (K) (alates 01.07.2014)

Kalev Kotkas (SDE) (kuni 27.03.2014, põhiseaduskomisjoni)

Heimar Lenk (K)

Kalev Lillo (RE) (alates 14.01.2014, majanduskomisjonist)

Tiina Lokk-Tramberg (RE) (kuni 14.01.2014, majanduskomisjoni)

Meelis Mälberg (RE)

Priit Sibul (IRL)

Terje Trei (RE) (alates 14.01.2014, sotsiaalkomisjonist)

Ester Tuiksoo (K) (kuni 30.06.2014, volitused lõppenud)

Maaelukomisjon pidas vaadeldaval perioodil 79 istungit, sh 1 avaliku istungi, 3 väljasõiduistungit ja 4 ühisistungit teiste komisjonidega. Menetluses oli 18 seadus- ja 1 Riigikogu otsuse eelnõu. Neist võeti seadusena vastu 11, esimesel lugemisel lükati tagasi otsuse eelnõu ja 5 seaduseelnõu. Lõpuni jäi menetlemata 2 eelnõu. Komisjon andis vaadeldaval ajavahemikul Euroopa Liidu asjade komisjonile 7 arvamust ning arutas 2 kollektiivset pöördumist.

Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus (745 SE, vastu võetud 19.11.2014) loob riigisisese õigusraamistiku põllumajanduse ja maaeluga seotud toetuste maksmiseks Euroopa Liidu uuel programmiperioodil aastatel 2014–2020. Suuremad muutused võrreldes varasema regulatsiooniga on toimunud põllumajandustoetuste osas. Otsetoetustele lisandub kliima- ja keskkonnatoetus, mille taotlejal tuleb täita kolme põhinõuet: põllumajandusmaade mitmekesistamine ehk mitme kultuuri kasvatamine, püsirohumaade hooldamine ja ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-alade määramine. Nähakse ette võimalus anda osa toetustest ka rahastamisvahendi kaudu tagastatava abina. Leader-lähenemises rakendatakse uut skeemi, mille kohaselt lõpliku otsuse taotluse rahastamise või mitterahastamise kohta teeb PRIA. Muutub nõuandeteenuse eest toetuse maksmine: toetust ei anta enam otse põllumajandustootjale, vaid teenusepakkuja kaudu subsideeritud teenusena. Tootjarühmaks võib nüüd lisaks tulundusühistule olla ka mittetulundusühing. Uue elemendina sätestatakse innovatsiooniklastrid – koostöövorm innovatsiooni edendamiseks eesmärgiga pakkuda valdkonna

Maaelukomisjoni viimane ühispilt, veebruar 2015

ettevõtetele avaramaid võimalusi konkurentsivõime parandamiseks.

Kalandusturu korraldamise seadus (744 SE, vastu võetud 19.11.2014) loob riigisisese õigusraamistiku struktuuriabi andmiseks kalandussektoris Euroopa Liidu uuel programmiperioodil aastatel 2014–2020, samuti kalamajandusliku riigiabi andmiseks ning ühisturu korraldamiseks. Suures osas põhineb eelnõu seni kehtinud kalandusturu korraldamise seadusel ning selle rakendamise skeemil. Ka riigiabi põhimõtted jäävad suures osas sarnaseks, lisandub suurema läbipaistvuse nõue, et peab olema tagatud, et info abi andmise kohta on internetis kättesaadav.

Alkoholiseaduse muutmise seadusega (723 SE, vastu võetud 28.01.2015) täpsustati ja ajakohastati alkoholiseaduses kasutatavaid mõisteid ning uuendati alkoholi registrisse kandmise protseduuri. Täpsustus alkoholi jaemüügi definitsioon, muudatuse jõustumisel loetakse alkohoolse joogi jaemüügiks ükskõik millise võlaõigusliku lepingu sõlmimist või alkoholi üleandmist või muul viisil tarbijale majandustegevuse raames kättesaadavaks tegemist. Sätte rakendamine ei pane alkoholi jaemüügiga korrektselt tegelevale ettevõtjale täiendavaid kohustusi, kuid võimaldab järelevalveorganitel takistada alkoholiseaduse eesmärkidega vastuolus olevat tegevust nagu näiteks alkoholi laenamist.

Maareformi seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega (516 SE, vastu võetud 19.12.2013) lisati seadusesse maa järelmaksunõuete ühtse infosüsteemi loomise alused. See võimaldab

maavalitsustel ühtsete reeglite kohaselt menetleda maatoimingutega seotud järelmaksu ja muid perioodiliselt sissenõutavaid makse nagu hoonetusõiguse ja kasutusvalduse tasu. Varem tegeles iga maavalitsus nendega omaette, kasutades erinevaid tarkvaralahendusi. Uus infosüsteem võimaldab saada operatiivselt ülevaadet maa järelmaksudest ja muude maatehingute perioodiliste maksude laekumisest. Samuti võimaldab selline süsteem menetlustoimingute teisel osapoolel saada enda kohta ülevaadet riigi ees võetud kohustuste täitmisest ja teha samas ka arveldusi ehk suhelda riigiga veebikeskkonnas.

Muu tegevus

Üha rohkem tegeleb maaelukomisjon 2013. aastast komisjoni töövaldkonda lisandunud regionaalpoliitika, maaelu jätkusuutlikkuse, halduskorralduse ja kohalike omavalitsuste teemadega. Haldusreformi ja Eesti regionaalarengu strateegia aruteludes olid kaasatud Eesti Linnade Liit ja Eesti Maaomavalitsuste Liit. Tutvuti piirkondlike arenguprogrammide ja Euroopa Liidu struktuurivahendite kasutamise plaanidega aastatel 2014–2020.

Olulisteks teemadeks olid Euroopa Liidu järgmine finantsperiood ja ühine põllumajanduspoliitika, otsetoetused ja Eesti maaelu arengukava. Nende teemadega olid suuremal või vähemal määral seotud paljud arutelud. Komisjoni algatusel toimus 26. septembril 2013 Riigikogus olulise tähtsusega riikliku küsimuse „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” arutelu. Toimusid ka arutelud Eesti

kalanduse olukorrast, Euroopa Kalandusfondi meetmete kasutamisest 2007–2013 ning ühisest kalanduspoliitikast ja kavandatavatest meetmetest järgmisel finantsperioodil 2014–2020.

Vaadeldavasse perioodi jääb ka Venemaa kehtestatud põllumajandussaaduste sisseveokeeld ning pingestunud poliitilise olukorra mõju põllumajandussaaduste ekspordile. Sellega seonduvaid teemasid ja võimalikke lahendusi arutas komisjon eri istungitel koos väliskomisjoni ja Euroopa Liidu asjade komisjoniga.

Seoses sigade Aafrika katkuga vaagis komisjon piiranguid ja meetmeid katku leviku tõkestamiseks ning kodusigade nakatumise vältimiseks Eestis.

Riigikogu juhatus edastas komisjonile ka kaks kollektiivset pöördumist: Eestimaa mesinike pöördumine mesinduse ja looduse kaitseks (13.01.2015) ja MTÜ Loomuse pöördumine karusloomakasvanduste keelustamiseks Eestis (26.01.2015). Komisjon arutas neid pöördumisi koos esitajatega. Viimasel juhul otsustas komisjon teha järgmise Riigikogu koosseisu maaelukomisjonile ettepaneku korraldada karusloomakasvatuse teemadel avalik istung.

*Ülle Särgava, maaelukomisjoni
nõunik-sekretariaadijuhataja*

Majanduskomisjon

Esimees: Arto Aas (RE) (esimees alates 12.06.2014)

Kaja Kallas (RE) (esimees kuni 12.06.2014; komisjonis kuni 17.06.2014, volitused lõppenud)

Aseesimees: Toomas Tõniste (IRL) (aseesimees alates 07.04.2014)

Urve Palo (SDE) (aseesimees kuni 26.03.2014, volitused peatunud)

Liikmed: Deniss Boroditš (–) (alates 27.03.2014, põhiseaduskomisjonist)

Lembit Kaljuvee (–)

Kalev Kallemets (RE) (alates 19.06.2014)

Kalev Kallo (K)

Siim Valmar Kiisler (IRL) (alates 27.03.2014)

Mihhail Korb (K) (alates 09.12.2014, õiguskomisjonist)

Kalev Lillo (RE) (kuni 14.01.2014, maaelukomisjoni)

Tiina Lokk-Tramberg (RE) (alates 14.01.2014, maaelukomisjonist; kuni 09.04.2014, kultuurikomisjoni)

Kristen Michal (RE)

Kalle Palling (RE) (alates 09.04.2014, keskkonnakomisjonist; 11.–13.11.2014 riigikaitsekomisjonis)

Tõnis Palts (IRL)

Olga Sõtnik (K, –) (kuni 11.12.2014, väliskomisjoni)

Tiit Tammsaar (SDE) (alates 27.03.2014)

Jaan Õunapuu (SDE)

Majanduskomisjon pidas vaadeldaval perioodil 103 istungit, neist 6 väljasõidu- ja 4 ühisistungit, 5 avalikku istungit ja 1 erakorralise istungi. Komisjoni menetluses oli 65 eelnõu, millest 45 võeti vastu seadusena ja 4 Riigikogu otsusena, kahel korral otsustati eelnõud ühendada, 4 eelnõu lükati täiskogus tagasi, 1 võttis algataja tagasi ja 11 eelnõu jäi lõpuni menetlemata. Komisjon algatas 2 seadus- ja 2 otsuse eelnõu. Komisjon andis 30 korral arvamuse Euroopa Liidu asjade komisjonile ELi algatuste kohta, ühel korral arvamuse väliskomisjonile Euroopa Komisjoni teatise „Konkurentsivõimelisem ja tõhusam kaitse- ja julgeolekusektor” kohta ja ühel korral arvamuse õiguskomisjonile konkurentsi kahjustavate süütegude dekriminalseerimise kohta karistusseadustikus.

Olulisemad eelnõud, mille juhtivkomisjon oli majanduskomisjon:

Riigikogu otsus „Eesti riikliku turismiarenduskava 2014–2020 kinnitamine” (461 OE, vastu võetud 15.11.2013). Arengukava peamine eesmärk on kasvatada turismisektorit ligi kolmandiku võrra. Kava strateegilised tegevussuunad on Eesti kui

Majanduskomisjon arutab partneritega elektroonilise side seaduse muutmist, oktoober 2014

reisisehi tuntuse suurendamine, turismitoodete arendamine, rahvusvaheliselt huvipakkuvate turismiattraksioonide ning piirkondlike turismisihtkohtade arendamine.

Riigikogu otsus „**Transpordi arengukava 2014–2020 kinnitamine**” (560 OE, vastu võetud 19.02.2014). Arengukava eesmärk on mugavamate, kiiremate ja ohutumate liikumisvõimaluste arendamine, et suurendada majanduse konkurentsivõimet ja inimeste heaolu. Üha suurem rõhk transpordi arengu planeerimisel on ökonoomsusel ja keskkonnasäästlikkusel.

Liikluskindlustuse seaduse (423 SE, vastu võetud 26.03.2014) peaeesmärk on lahendada senise liikluskindlustussüsteemi kitsaskohad ja toetada nüüdisaegse kindlustusteenuse pakkumist. Seadus muudab liiklusõnnetuses kannatanule asjaajamise mugavamaks ning liikluskindlustuse lepingu sarnaseks ja võrreldavaks teiste kindlustuslepingutega. Seadus sätestab süsteemse uuenduse liikluskindlustuse kahjude hüvitamisel – kahjustatud isikul on võimalik kahju hüvitamise nõudega pöörduda oma liikluskindlustusandja poole. Säilib ka senine süsteem, kus kahjunõue esitatakse süüdlase kindlustusandjale.

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega (504 SE, vastu võetud 05.12.2013) lükati majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MsüS) jõustumise tähtaeg edasi 1. juulile 2014, et tagada kahe olulise valdkondliku seaduse, majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse ja korrakaitseaduse võimalikult probleemivaba jõustamine. Tegemist on omavahel seotud valdkondadega, mis kattuvad riikliku järelevalve teostamise osas.

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse ning korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seaduse muutmise seadus (573 SE, vastu võetud 05.06.2014) kõrvaldab 1. juulist 2014 kehtima hakanud MsüSis ja korrakaitseaduses tolleks ajaks veel mitte jõustunud sätete ebatäpsused. Kuna eelnevad kaks MsüSi muutmise seadust on seotud 23.02.2011 vastu võetud MsüSi jõustumisega 01.07.2014, siis tuleks neid kolme seadust vaadelda koos. MsüS muudab ettevõtluskeskkonna selgemaks ja vähem bürokraatlikuks nii ettevõtjatele, kodanikele kui ka järelevalveasutustele. Ühtse õigusliku baasina reguleerib MsüS majandustegevuse lubamist, piiramist ja keelamist riigi poolt ning koondab seni eri seadustes kajastunud ettevõtjate majandustegevust reguleerivad tingimused, põhimõtted ja korra, sh ka majandustegevuse alustamise, teostamise, jätkamise ja lõppemisega seotud nõuded. Seadus kohaldub kõigile ettevõtjatele ja nende majandustegevusele (v.a seaduses loetletud erandid).

Teeseaduse muutmise seadusega (681 SE, vastu võetud 01.07.2014) lahutatakse teehoiu rahastamine kütuseaktsiisi laekumisest ning muudetakse selgemaks teehoiuraha jaotamise sõnastust. Seadus võimaldab teehoiu rahastamist vastavalt vajadusele ning riigieelarve paindlikku planeerimist. Seadusega muudetakse mitte teehoiu rahastamise mahtu, vaid selle määramise viisi sarnasemaks teistele valdkondadele, kus rahastamisotsused lähtuvad riigi eelarvestrateegiast.

Planeerimisseadus (571 SE, vastu võetud 28.01.2015). Planeerimisõiguse kodifitseerimise eesmärk on süstematiseerida ja korrastada

planeerimisõigust puudutavat normistikku. Senine planeerimisõigus vajas ajakohastamist, selgete põhimõtete väljatoomist, menetluse korrastamist, ühtlustamist teiste sarnaste menetluste ning valdkondadega, sealhulgas keskkonnamõju hindamise ja ehitusõigusega. Seadus jaguneb tinglikult üld- ja eriosaks. Üldosa moodustavad üldsätted, mõisted ja põhimõtted, eriosa planeeringuliikide menetlused.

Ehitusseadustikku (555 SE, vastu võetud 11.02.2015) on koondatud erivaldkondade ja -ehitiste reeglid neile ühtse õigusliku aluse loomiseks. Seadustik hõlmab järgmisi valdkondi: üldehitised, elektripaigaldised, sideehitised, survetorustikud ja -anumad, raudteetaristu ning seda teenindavad rajatised, liftid, köisteed ja muud tõsteseadmed, teed, ehitised avalikus veekogus ning riigikaitse- ja julgeolekuasutuste ehitised. Lisaks on seadustikus reguleeritud energiatõhususe nõudeid ning ehitise kaitsevööndi, ühitatud järelevalve ja vastutuse sätteid.

Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seadusega (572 SE, vastu võetud 18.02.2015) sätestatakse ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse jõustumine 1. juulil 2015. Rakendusseaduse eesmärk on üleminekunormide kehtestamine ja teiste seaduste muutmise vajaduse sätestamine.

Seadme ohutuse seaduse (758 SE, vastu võetud 18.02.2015) vastuvõtmisega jõudis lõpule ohutusalase regulatsiooni süstematiseerimine. Seni kehtinud õigus oli sarnase eesmärgiga ja regulatsiooniga seaduste paljususe tõttu killustatud ja lünklik. Seadme ohutuse seadus koondas 5 seni kehtinud seadust: masina ohutuse seaduse, elektroohutusseaduse, küttegaasi ohutuse seaduse, surveseadme ohutuse seaduse ning lifti ja köistee ohutuse seaduse. Need seadused tunnistati kehtetuks.

Ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse ning Eesti Arengufondi seaduse muutmise seaduse (787 SE, vastu võetud 11.02.2015) eesmärk on mitmekesisendada ettevõtluse toetamise liike (omakapitali investeringud investeerimisfondide kaudu), parandada seeläbi ettevõtjate rahastamisvõimalusi ning aidata kaasa finantsturgude tasakaalustatud arengule, samuti nüüdisajastada Eesti Arengufondi investeerimistegevuse õiguslikku raamistikku lähtuvalt muutunud olukorrast.

Reklaamiseaduse muutmise seadusega (780 SE, vastu võetud 19.02.2015) muudeti tarbija-krediidi reklaami regulatsioon rangemaks. Seadusega piirati tarbijakrediidi, sh järelmaksu, liisingu, eluaseme- ja tarbimislaenu reklaamis avalikustatavat teavet. Edaspidi võib tarbijakrediidi reklaam sisaldada vaid seaduses sätestatud esmavajalikku teavet, nagu näiteks teenuse osutaja nime ja tegevusloa numbrit, kontaktandmeid, krediidi kulukuse määra näidet, üleskutset tutvuda teenuste

tingimustega, tagasimakse tähtaega jms. Muudatuste eesmärk on vähendada emotsiooni ajal langetatud, piisavalt kaalutlemata ja laenuitingimustesse süvenemata tehtud laenuvõtmisotsuste esinemist.

Majanduskomisjoni algatatud **ühistranspordi seadus** (812 SE, vastu võetud 18.02.2015) võimaldab konkurentsi suurenemist bussiliiniveol ja tagab veoteenuse kvaliteedi stabiilsuse, parandab taksoveoteenuse kvaliteeti, täpsustab sõidusoodustuste tegemise aluseid, korrastab sõitja ja sõiduki juhi õigusi ning kohustusi, täpsustab ühistranspordi korraldavate asutuste pädevust ja ülesandeid ning lahendab kehtiva seaduse rakendamisel ilmnunud probleeme.

Komisjon algatas vaadeldaval perioodil ka **elektriturseaduse muutmise seaduse** (687 SE, vastu võetud 01.07.2014), mis muudab selgemaks elektrituru digitaalse andmevahetussüsteemi ja elektri päritolutunnistuste andmebaasi rahastamise. Andmevahetussüsteemi kaudu toimub elektriturul andmevahetus tarnija vahetamiseks, mõõteandmete edastamiseks ning turuosalisele seadusega pandud kohustuste täitmiseks ja talle antud õiguste tagamiseks. Elektri päritolutunnistused ning nende väljaandmise andmebaasi loomine kehtestati ELi taastuvenergia direktiivi ülevõtmisega.

Komisjoni esitatud kahe Riigikogu otsusega nimetati liige Eesti Arengufondi nõukogusse.

Olulisemad ELi algatused, mille kohta komisjon arvamuse andis, puudutasid meretranspordi põhjustatud heite sidumist ELi kasvuhoonegaaside vähendamise poliitikaga; ühtse Euroopa taeva paketti; sadamate paketti; elektroonilise side ühtse turu paketti; ajakohastatud makseteenuseid ja kaardimaksete vahendustasusid; raskustes olevate mittefinantsettevõtete abistamist ja ümberkorraldamist; ELi tollieeskirjade rikkumisi ja asjaomaseid karistusi käsitleva õigusraamistiku loomist; ELi kliima- ja energiapoliitika raamistikku aastani 2030; lennundusturu avamist kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide tsiviilkasutusse võtmiseks; aktsionäride õiguste ja ühingujuhtimise regulatsiooni muutmist; küttegaasiseadmeid; majanduskasvu edendavat strateegiat „Euroopa 2020” ning Euroopa gaasisüsteemi valmisolekut idatarnete võimalikuks katkemiseks sügisel ja talvel 2014/2015.

Vaadeldaval perioodil valmis majanduskomisjonis ka raport kohalike teede teeseisundi nõuete täitmise ja järelevalvest (raportöör Kalev Kall mets). Raport tuvastas arutluses eri osapooltega tänase regulatsiooni nõrkused ja esitas konkreetsed ettepanekud olukorra parendamiseks. Komisjon kiitis raporti heaks 17. veebruaril 2015.

*Kaido Rosin, majanduskomisjoni
nõunik-sekretariaadijuhataja*

Põhiseaduskomisjon

Esimees: Rait Maruste (RE)

Aseesimees: Tarmo Tamm (K) (aseesimees alates 28.01.2014)

Deniss Boroditš (–) (aseesimees kuni 28.01.2014, komisjonis kuni 27.03.2014, majanduskomisjoni)

Liikmed: Jaak Aaviksoo (IRL) (alates 27.03.2014)
Peep Aru (RE)

Andres Herkel (IRL, –) (riigikaitsekomisjonis 09.12.2013–09.04.2014)

Andrei Korobeinik (RE) (kuni 04.12.2013, volitused lõppenud)

Kalev Kotkas (SDE) (alates 27.03.2014, maaelukomisjonist)

Kaja Kreisman (IRL) (alates 09.12.2013, keskkonnakomisjonist; kuni 26.03.2014, volitused lõppenud)

Rein Lang (RE) (alates 05.12.2013)

Kajar Lember (SDE) (kuni 11.11.2013, volitused lõppenud)

Väino Linde (RE)

Mart Nutt (IRL) (kuni 26.03.2014, volitused lõppenud)

Urmas Reinsalu (IRL) (alates 27.03.2014)

Indrek Saar (SDE)

Neeme Suur (SDE) (11.11.2013–27.03.2014, õiguskomisjonist)

Priit Toobal (K)

Komisjon pidas vaadeldaval perioodil 88 istungit. Menetluses oli 81 eelnõu, millest 26 võeti vastu seadusena, 17 otsusena, 15 eelnõu lükati tagasi ja 2 eelnõu võttis algataja tagasi. Kahel korral 2 eelnõud ühendati. Komisjoni menetluses oli Riigikogu XII koosseisu viimase istungjärgu lõpuks 17 eelnõu.

Sellel perioodil menetletud olulisematest seadustest võttis Riigikogu 12. märtsil 2014 vastu **märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seaduse** (518 SE). Eelnõu algatas põhiseaduskomisjon oktoobris 2013. Seadusega loodi inimestele võimalus esitada Riigikogule kollektiivseid pöördumisi, suurendamaks rahva osalemist riigivalitsemise korraldamises. Seadusemuudatus peaks ärgitama rahvast seadusandjale ettepanekuid tegema. Pöördumise esitamiseks tuleb koguda 1000 toetusallkirja, pöördumist peab arutama valdkondlik komisjon ning tegema otsuse kuue kuu jooksul pöördumise menetlusse võtmisest.

22. jaanuaril 2014 võttis Riigikogu vastu **erakonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse** (439 SE). Kui varem oli erakonna registreerimiseks vajalik vähemalt 1000 liiget, siis seadusemuudatuse kohaselt registreeritakse erakond vähemalt 500 liikmega. Erakonna valimisaruaande esitamine asendati erakondade rahastamise järelevalve komisjoni veebilehel avalikustatava kvartaliaruandega, mis teeb rahastamise kontrolli läbipaistvamaks. Seadusemuudatusega suurendatakse ka valimiskünnist mitte ületanud, kuid vähemalt 2% häältest

Põhiseaduskomisjoni kohtumine õiguskantslerikandidaadi Ülle Madisega, jaanuar 2015

kogunud erakondade riigieelarvelist toetust, mis kasvab vastavalt saadud häälte protsendile. Toetus peab tagama uutele erakondadele suuremad ja võrdsemad võimalused Riigikokku pääsemiseks.

Isikut tõendavate dokumentide seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadusega (699 SE, vastu võetud 21.10.2014) kehtestati e-residentsuse institutsioon ning regulatsioon e-residendile digitaalse isikutunnistuse väljaandmiseks. E-resident on välismaalane, kellele Eesti loob tema kodakondsusjärgse riigi identiteedi alusel digitaalse identiteedi ja annab välja digitaalse isikutunnistuse. See võimaldab välismaalasel ajada Eestis asju olenemata tema füüsilisest asukohast. Eestis tegutsevatele ning Eestiga seotud välismaalastele ja välisettevõtetele muudab digitaalne isikutunnistus asjaajamise sama lihtsaks ja turvaliseks nagu see on Eesti kodanikel ja siin püsivalt elavatel välismaalastel (näiteks dokumentide allkirjastamine digitaalselt ja tülika paberasjaajamise vältimine, Eestis pangakonto avamine, e-maksuameti teenuste kasutamine, ettevõtluses osalemine jne). See on hüve, mida Eesti riik pakub, et kaasata välisriikides elavaid välismaalasi Eesti majanduse, teaduse ja hariduse ning IT-keskkonna arendamisse.

Süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitamise seadus (635 SE, vastu võetud 05.11.2014) kehtestab regulatsiooni kahju kompenseerimiseks inimestele, kes on süüteomenetluses kannatanud moraalselt või varalist kahju.

1. juulil 2014 algatasid 41 Riigikogu liiget **põhiseaduse muutmise seaduse** eelnõu (703 SE, vastu võetud 11.02.2015) kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel valimisea langetamiseks 18. eluaastalt 16. eluaastani. Muudatuse eesmärk on valimisea alandamise kaudu kaasata senisest enam noori inimesi kohalike küsimuste arutamisse ja otsustamisse. Riigikogu XII koosseis soovis muuta põhiseadust seadusega, mille on vastu võtnud kaks järjestikust koosseisu, seega peab see muudatus saama seadusena vastuvõtmiseks Riigikogu uues, XIII koosseisus vähemalt 61 poolthäält.

Komisjon menetles vaadeldud perioodil ka Riigikogu otsuse eelnõu, millega nimetati 10. märtsist 2015 ametisse uus **õiguskantsler** Ülle Madise.

Muu tegevus

Lisaks eelnõude menetlemisele arutas komisjon 7 korral õiguskantsleri ettepanekuid Riigikogule viia jõustunud seadus kooskõlla põhiseadusega ja 3 korral ettepanekuid anda nõusolek Riigikogu liikmetelt saadikupuutumatus e-ärahõlmamiseks ja nende kohta süüdistusakti koostamiseks või kohtumenetluse jätkamiseks.

Komisjon kujundas Riigikogu nimel 48 korral arvamuse Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve korras vaidlustatud seaduste kohta. 14 korral anti Euroopa Liidu asjade komisjonile aramus Euroopa Liidu algatuste kohta. Lisaks analüüsis

komisjon teiste komisjonide palvel 8 korral eelnõudega seoses tõusetunud põhiseaduslikke küsimusi.

3. juunil 2014 toimus komisjoni avalik istung teemal „Valimisea langetamine – kaasnevad mõjud, valimisiga Euroopa riikides ja noorte arvamus”, kus komisjoniliikmed vaagisid koos külalistega kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel valimisea langetamise poolt- ja vastuargumente.

17. novembril 2014 toimus kultuuri- ja põhiseaduskomisjoni ühine avalik istung teemal „Kodanikuharidus Eestis”, kus arutleti koos haridus- ja teadusministri ning teiste külalistega kodanikuhariduse õpetamise kitsaskohtade üle.

Põhiseaduskomisjoni algatusel toimusid Riigikogu täiskogus kaks olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu: 17. oktoobril 2013 „**Eesti inimarengu aruanne 2012/2013**” ja 13. novembril 2014 „**Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsiooni rakendamine**” (EKAK 2012–2014). 16. septembril 2014 toimus põhiseadus-, sotsiaal- ja kultuurikomisjoni ühine avalik istung Eesti kodanikuühiskonna arengust viimasel paaril aastal.

Oktoobris 2013 külastasid komisjoniliikmed väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse ning Euroopa Liidu kodaniku seaduse muutmise seaduse eelnõu (vastu võetud 12.02.2014) menetlemise raames Harku Kinnipidamiskeskust.

Erle Enneveer, põhiseaduskomisjoni nõunik-sekretariaadijuhataja

Rahanduskomisjon

Esimees: Rannar Vassiljev (SDE) (esimees alates 08.04.2014, aseesimees kuni 08.04.2014)

Aseesimees: Sven Sester (IRL) (esimees kuni 08.04.2014, aseesimees alates 08.04.2014)

Liikmed: Remo Holsmer (RE)

Andres Jalak (IRL) (kuni 26.03.2014, volitused lõppenud)

Peeter Laurson (IRL)

Jürgen Ligi (RE) (04.11.–06.11.2014, riigikaitsekomisjoni)

Inara Luigas (–)

Tarmo Mänd (RE) (alates 05.12.2013; riigikaitsekomisjoni 04.11.–06.11.2014)

Eiki Nestor (SDE) (kuni 20.03.2014)

Karel Rütli (SDE) (alates 27.03.2014, keskkonnakomisjonist)

Helir-Valdor Seeder (IRL) (alates 27.03.2014)

Kadri Simson (K)

Mihhail Stalnuhhin (K)

Aivar Sõerd (RE)

Urve Tiidus (RE) (kuni 04.12.2013, volitused peatunud)

Rahanduskomisjon pidas vaadeldaval perioodil 112 istungit.

Menetluses oli 68 eelnõu, millest 43 võeti vastu seadusena ja 7 Riigikogu otsusena, 7 eelnõu lükati tagasi ja 11 jäi lõpuni menetlemata.

Olulisemad eelnõud, mille juhtivkomisjon oli rahanduskomisjon:

Krediitiasutuste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega (559 SE, vastu võetud 16.04.2014) kehtestati pankadele ja investeerimisühingutele uued kapitalinõuded, samuti nõuded alternatiivfondide valitsejate tegevusele, ühtlasi võetakse need fondid suurema kontrolli alla. Eelnõu laiem eesmärk oli suurendada finantsstabiilsust ning tagada finantssektori usaldusväarsus ja läbipaistvus.

Tulumaksuseaduse, sotsiaalmaksuseaduse ja Eesti Kultuurkapitali seaduse muutmise seadusega (683 SE, vastu võetud 01.07.2014) korrastati tulumaksuseaduse §-s 11 sätestatud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja koostamise põhimõtteid ja korda ning vähendati tööjõu maksukoormust maksuvaba tulu määra suurendamisega 144 eurolt 154 euronni kuus. Lisaks lahendati seaduse rakendamisel tekkinud probleeme, täpsustati seaduse mõtet, täiendusena lisati muudatused seoses 2015. aastast kavandatavate uute deklaratsioonivormidega. Samuti tehti muudatus, võimaldamaks fondivalitsejate lepinguliste fondide maksuneutraalset ühinemist.

Kogumispensionide seaduse ja riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise ning

sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seadusega (685 SE, vastu võetud 30.06.2014) suurendati pensionide täiendava maksuvaba tulu määra varem kehtinud 210 eurolt 220 euronni kuus, hoides keskmise vanaduspensionini jätkuvalt tulumaksuvabana. Sätte jõustumine, mis vanemapensionini kolmanda osana kehtestas alates 1. jaanuarist 2015 ühe aastahinde suuruses täiendava pensionilisa maksmise enne 2013. aastat sündinud laste eest, lükati edasi 1. jaanuarini 2018.

Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seadusega (821 SE, vastu võetud 18.02.2015) sätestati krediitiasutuste ja investeerimisühingute kriisiennetuse ja kriisilahenduse meetmed. Reguleeriti koostööd teiste riikide ametiasutuste ja ELi institutsioonidega ning kohustati panku tegema regulaarseid sissemaksid kriisilahendusfondi.

Tulumaksuseaduse muutmise seadusega (492 SE, vastu võetud 05.12.2013) muudeti isikliku sõiduauto töösõitudeks kasutamise hüvitamise korda. Kaotati võimalus maksta arvestust pidamata 64-eurost hüvitist, samas tõsteti sõiduarvestuse pidamise korral isikliku sõiduauto hüvitise maksuvabastuse ülempiir 256 eurolt 335 euronni.

Maksukorralduse seaduse muutmise seadusega (575 SE, vastu võetud 26.03.2014) loodi töötamise register. Selle regulatsiooni alusel kogutakse kogu töötamisega seotud teave ühte elektroonilise keskkonda, mille tulemusena muutub sotsiaalsete tagatiste toimimise süsteem lihtsamaks ja inimeste sotsiaalsed õigused on paremini kaitstud. Igäihel on võimalik lihtsalt kontrollida, kas töötamisega seotud sotsiaalsed garantiid on talle tagatud. Regulatsioon aitab vähendada ebaseadusliku tööjõu kasutamist ning võimaldab paremat järelevälvet tööjõumaksude maksmise üle.

Käibemaksuseaduse muutmise seaduse (493 SE, vastu võetud 07.05.2014) järgi peab käibemaksukohustuslane maksustamisperioodile järgneva kuu 20. kuupäevaks esitama Maksu- ja Tolliametile koos käibedeklaratsiooniga ka selle lisa. Lisa tuleb esitada juhul, kui konkreetse tehingupartneri ostuarvete kogusumma või müügiarvete kogusumma on vähemalt 1000 eurot ilma käibemaksuta. Regulatsiooni põhieesmärk on käibemaksupettuste vähendamine.

Käibemaksuseaduse muutmise seadusega (644 SE, vastu võetud 01.07.2014) piirati sõiduauto ning selle tarbeks kaupade ja teenuste ostmisel makstud käibemaksu mahaarvamist. Juhul kui ettevõtluks ostetud sõiduautoga tehakse ka erasõite, on sisendkäibemaksu mahaarvamise piirang 50% hoolimata erasõitude mahust. Regulatsiooni eesmärk on ettevõttele kuuluvate sõiduautode õiglasem maksustamine.

Rahanduskomisjon algatas kollektiivse pöörde alusel **maksukorralduse seaduse täiendamise seaduse** (843 SE, vastu võetud 19.02.2015). Tegemist oli esimese omataolise algatusega.

Rahanduskomisjoni visiit Soome, kohtumine Soome Panga esindajatega, november 2014

Maksudkorralduse seadust täiendati sättega, mille järgi maksuseaduse või selle muudatuse vastuvõtmise ja jõustumise vahele peab üldjuhul jääma vähemalt kuus kuud (reeglit võib kõrvale kalduda, kui kavandatav regulatsioon on maksukohuslastele soodsa mõjuga). Regulatsiooni eesmärk on suurendada maksukeskkonna stabiilsust, parandada maksumuudatuste ettenähtavust ja jätta maksukohuslastele rohkem aega muudatustest tulenevateks ümberkorraldusteks.

Krediidiandjate ja -vahendajate seadus (795 SE, vastu võetud 18.02.2015) korraldab eelkõige ümber eraisikutele (tarbijatele) krediiti pakkuvate mittepankadest krediidiandjate ja -vahendajate tegevuse. Seadusega koondatakse sellised krediidiandjad ja -vahendajad Finantsinspektsiooni järelevalve alla ning krediidiandjaid kohustatakse vastutustundlikult laenama, muuhulgas ka tarbija laenuvõimekuse adekvaatsust hindama.

Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seadus (622 SE, vastu võetud 04.06.2014) reguleerib Euroopa Liidu toetuste kasutamist Eestis nimetatud perioodil kogusummas ligikaudu 3,5 miljardit eurot.

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse, alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse ning vedelkütuse erimärgistamise seaduse muutmise seaduses (682 SE, vastu võetud 01.07.2014) nähti ette alkoholiaktsiisi tõus 15% 2015. aastal ja aastatel 2016–2018 10% igal aastal, mitme tubakatoote aktsiisi tõstetakse aastatel 2016–2018 5% aastast, kütteinena kasutatava maagaasi aktsiisimäära aastatel 2015–2017 20% aastast. Piirati erimärgistatud kütuste kasutust, mh ei ole lubatud erimärgistatud kütuseid kasutada alates 2015. aastast raudteeveol ning alates sama aasta 1. maist kütmiseks

ja elektrienergia tootmiseks. Hiljem leevendati rahanduskomisjoni algatatud **vedelkütuse erimärgistamise seaduse ja maksudkorralduse seaduse muutmise seadusega** (841 SE, vastu võetud 19.02.2015) oluliselt üleminekusätteid, et kütmiseks ja elektrienergia tootmiseks erimärgistatud kütuste kasutamise saaks sujuvamalt lõpetada.

Rahanduskomisjon menetles maksualast teabevahetust ja piiriülest maksudest kõrvalehoidumist puudutavaid eelnõusid. **Eesti Vabariigi valitsuse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse vahelise rahvusvahelise maksukuulekuse parandamise ja FATCA rakendamise kokkuleppe ratifitseerimise seadus** (673 SE, vastu võetud 12.06.2014) vähendab maksudest kõrvalehoidmist, kuna sätestab vastastikuse automaatse maksustamist puudutava teabe vahetamise ning tagab Eesti finantssektori konkurentsivõime, võimaldades kokkulepitud kriteeriume täitvatel Eesti finantssektori asutustel vältida Ameerika Ühendriikide riigisisese õigusega ettenähtud sanktsioone FATCA nõuete mittejärgimise eest.

Nimetatud kokkuleppe rakendamist reguleerib **maksualase teabevahetuse seadus** (794 SE, vastu võetud 18.12.2014), mis koondab rahvusvahelise automaatse maksualase teabevahetuse reeglid ja teeb need maksumaksjatele, finantsasutustele ning järelevalvet teostavale Maksu- ja Tolliametile üheselt arusaadavaks.

Riigieelarve valdkonnas menetles komisjon lisaks riigieelarvele järgmisi seadusi ja otsuseid:

Riigieelarve seadus (513 SE, vastu võetud 19.02.2014). Koostati uus riigieelarve seadus, tulevalt eelmise regulatsiooni aegumisest ja vajadusest võtta siseriiklikku õigusse üle Euroopa Nõukogu direktiiv 2011/85/EL liikmesriikide eelarve- ja raamistiku nõuete kohta, sealhulgas majandus- ja

rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingus sätestatud valitsussektori eelarve tasakaalu reegel ja automaatne korrigeerimismehhanism. Olulisemate muudatustega täiendati eelarvereegeleid, makromajandus- ja rahandusprognoosi ning riigieelarve koostamist ja rahavoogude juhtimist.

Riigieelarve seaduse § 32 muutmise seadusega (547 SE, vastu võetud 19.12.2013) anti Rahandusministeeriumile võimalus vajadusel arveldada riigikassa vahendusel Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja kogumispensionide ja väärtpaberitega seotud makseid.

Riigikogu otsus „**Riigi 2012. aasta majandus- aasta koondaruande kinnitamine**” (476 OE, vastu võetud 20.11.2013) ja „**Riigi 2013. aasta majandusaasta koondaruande kinnitamine**” (715 OE, vastu võetud 03.12.2014). Majandusaasta koondaruande kinnitamise eesmärk on võimaldada Riigikogu kontrolli valitsuse suhtes, anda valitsusele võimalus selgitada tegevust aruandeaastal ning esitada Riigikogule vajalik informatsioon uute eelarveliste otsuste tegemiseks.

Istungid ja kohtumised

Komisjon kohtus Eesti Panga, Maksu- ja Tolliameti, Finantsinspektsiooni, Riigikontrolli, Pangaliidu, Tarbijakaitseamet, Eesti Liisingühingute Liidu, Eesti Kindlustusseltside Liidu, Eesti Kindlustusmaaklerite Liidu, Eesti Turismifirmade Liidu, Töötukassa, Haigekassa, Eesti Maksumaksjate Liidu, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja, Eesti Omanike Kesklüüdi, mitme kodanikeühenduse, kohalike omavalitsusliitude jt organisatsioonide esindajatega.

2014. aasta jaanuaris kohtuti Taani parlamendi rahanduskomisjoniga ja märtsis Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) delegatsiooniga.

Novembris toimus komisjoni töövisiit Soome Vabariiki. Kohtumisel Põhjamaade Investeeringupanga esindajatega saadi ülevaade panga tegevusvaldkonnast. Kohtumistel Soome Panga, Rahandusministeeriumi ning parlamendi rahanduskomisjoni esindajatega olid peamised aruteluteemad Eesti-Soome majandussuhted, eelarve- ja fiskaalpoliitika, meetmed eelarve tasakaalustamiseks, dividendide maksustamine, maksupettused ja kiirlaenu.

Toimusid ühisistungid teiste Riigikogu komisjonidega: majanduskomisjoniga arutati olukorda raudteesektoris ning Euroopa Liidu asjade komisjoni ja riigieelarve kontrolli erikomisjoniga Euroopa Kontrollikoja 2013. eelarveaasta täitmise aruanne.

Tihe ja pidev koostöö toimus Rahandusministeeriumiga, regulaarselt arutati majanduse olukorda, eelarvestraateegiat, stabiliseerimisreservi ja Euroopa Liidu rahanduspoliitikaga seonduvaid teemasid.

Tiina Licht, rahanduskomisjoni nõunik-sekretariaadijuhataja

Riigikaitsekomisjon

Esimees: Jürgen Ligi (RE) (komisjonis alates 06.11.2014, rahanduskomisjonist; esimees alates 13.11.2014)

Mati Raidma (RE) (esimees kuni 13.11.2014, komisjonis kuni 17.11.2014, volitused peatunud)

Aseesimees: Aivar Riisalu (K, –)

Liikmed: Ene Ergma (IRL) (alates 27.03.2014)

Andres Herkel (–) (09.12.2013–09.04.2014, põhiseaduskomisjonist)

Kaia Iva (IRL) (sotsiaalkomisjonis 14.01.–02.06.2014)

Tõnu Juul (RE) (kuni 03.11.2014, volitused lõppenud)

Lauri Laasi (K)

Kalmer Lain (RE) (alates 20.11.2014)

Tarmo Leinatamm (RE) (kuni 13.10.2014, volitused lõppenud)

Marianne Mikko (SDE)

Innar Mäesalu (RE) (alates 16.10.2014)

Tarmo Mänd (RE) (04.11.–06.11.2014, rahanduskomisjonist)

Kalle Palling (RE) (11.11.–13.11.2014, majanduskomisjonist)

Ülo Tulik (IRL) (kuni 26.03.2014, volitused lõppenud)

Lauri Vahtre (IRL) (14.01.–01.06.2014, volitused lõppenud)

Riigikaitsekomisjon pidas vaadeldaval ajavahemikul 100 istungit. Menetluses oli 24 eelnõu, neist 7 võeti vastu seadusena, 16 Riigikogu otsusena, 1 otsuse eelnõu jäi menetlemata.

Olulisim oli **riigikaitse seadus** (772 SE, vastu võetud 11.02.2015, jõustub 01.01.2016). Selle eelnõu menetlemisel kaasati arutelluse Eesti Reservohvitseride Kogu esindajad. Riigikaitse seadus hakkab asendama kehtivat rahuaja riigikaitse seadust, sõjaaja riigikaitse seadust ja rahvusvahelise sõjalise koostöö seadust. Sõja- ja rahuaja eristamine ei ole enam selgelt ja üheselt võimalik ning Eesti julgeolekut ähvardavad ohud võivad olla mitmekeelsed kui otsesed sõjalised rünnakud. Seetõttu ei ole rahu- ja sõjaaja riigikaitsekorralduse sätestamine kahes eraldi seaduses tänapäevases julgeolekukorras enam asjakohane ega võimalda ohuolukorras kiirelt ja paindlikult reageerida. Kuna Eesti kaitsmine ei ole ilma välispartneriteta piisavalt tõhus, oli otstarbekas reguleerida selles seaduses ka rahvusvahelist sõjalist koostööd. Riigikaitse seadusega muudetakse riigikaitse sõjalise tegevuse kesksest riigi tegevuse keskseks ning seaduse kohaselt kasvab pea iga ministeeriumi vastutus riigikaitse teostamisel. Riigi paindlikkus ohtudele

Riigikaitsekomisjoni liitlaste sõjalennukitega tutvumas, juuni 2014

reageerimisel tagatakse seaduses ka uue mobilisatsiooni- ja kaitsevalmiduse astmete süsteemi väljatöötamisega. Seaduse kohaselt kehtestatakse mobilisatsioon ainult Kaitseväele ning mobilisatsiooni kehtestamine ei sõltu sellest, kas riigis on välja kuulutatud sõjaseisukord või mitte. Ülejäänud riigile kehtestatakse kriisi puhul vajadusel kõrgendatud valmisolek, mille korral näiteks on võimalik jagada paindlikumalt ümber riigi vara ja kohustada inimesi tööle. Rahvusvahelise sõjalise koostöö peatükis täpsustati sätteid, mis reguleerivad välisriikide relvajõudude Eestis viibimist ja siin jõu kasutamist.

Riigikaitsekomisjon algatas **erakorralise seisukorra seaduse, hädaolukorra seaduse ja Kaitseväe korralduse seaduse muutmise seaduse** eelnõu (719 SE, vastu võetud 03.12.2014) ning **Eesti lipu seaduse § 6 muutmise seaduse** eelnõu (597 SE, vastu võetud 21.05.2014). Eesti lipu seaduse § 6 lõike 1 järgi on veteranipäev (23. aprill) lipupäev. Veteranipäevaga tännatakse ja tunnustatakse neid mehi ja naisi, kes on Kaitseväe koosseisus osalenud Eesti riigi sõjalisel kaitsmisel, on Kaitseväe koosseisus ja rahvusvahelise sõjalise koostöö seaduse alusel osalenud kas rahvusvahelisel või kollektiivse enesekaitse operatsioonil või on Kaitseväes teenistusülesannete täitmisel või Kaitseliidu tegevliikmena sõjaväelisel väljaõppel kaotanud püsivalt töövõime. Need inimesed on oma teenistusega kaasa aidanud Eesti riigikaitse

ülesehitamisele ja kindlustamisele, mistõttu on nende tunnustamine Eesti riigile ja rahvale olulise tähtsusega. Idee seadustada veteranipäev lipupäevana tuli riigikaitsekomisjoni toonaselt esimehelt Mati Raidmalt.

Riigikaitsekomisjon andis arvamuse väliskomisjonile Euroopa Komisjoni teatise „Konkurentsivõimelisem ja tõhusam kaitse- ja julgeolekusektor” kohta; Euroopa Parlamendile, Euroopa Nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele COM(2013) 542 kohta; maaelukomisjonile kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta; õiguskomisjonile karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta ning Vabariigi Valitsuse korralduse eelnõule „Riigikaitse arengukava 2013–2022” mittedõjalised osad ja nende lisad”.

Komisjon tellis koostöös Riigikogu Kantseleiga Rahvusvaheliselt Kaitseuuringute Keskuselt uuringu „Avar julgeolek ja riigikaitse”, millele järgnes uuringu tutvustus ja avalik arutelu Riigikogu konverentsisaalis. Eelnimetatud arutelust võtsid osa ka ministriumide ja ametite juhtkondade esindajad ning Moldova parlamendiliikmete ja ekspertide delegatsioon, kes külastasid Eestit programmi „Parlamendi rolli tugevdamine julgeoleku ja riigikaitse sektoris” raames.

15. detsembril 2014 toimus avalik istung teemal „Naiste osalemine riigikaitstes”.

Istungid ja kohtumised

Lisaks seadusloomele saadi komisjoni istungitel ülevaade Eesti Kaitseväge üksuste osalemisest rahvusvahelistel missioonidel, julgeolekuolukorrast regioonis, Ukrainas, Lähis-Idas ja Malis, Kaitseministeeriumi ja Siseministeeriumi valitsemisalade koostööst, Eesti Vabariigi osalemisest rahvusvahelistel tsiviilmissioonidel, Kaitseväge ja Kaitseliidu koostööst Politsei- ja Piirivalveametiga, „Riigikaitse arengukava 2013–2022” mittesõjaliste osade rakendusplaani, Kaitseministeeriumi valitsemisala teadus- ja arenduspoliitikast aastateks 2014–2022, NATO Walesi tippkohtumise otsuste elluviimisest, iseseisva kaitsevõime ja -valmiduse arendamisest, kaitsevæteenistuse väärtustamisest, riigikaitse õigusruumi korrastamisest, Kaitseministeeriumi valitsemisala prioriteetidest.

Arutati veteranipoliitikat, riigikaitse laia käsitlust ja sisejulgeolekut, Kaitseväge Peainspektoriteenistust, küberjulgeoleku strateegiat, vabatahtlikkuse edendamist, rahu- ja sõjaaja riigikaitse seadust ühendava eelnõu ettevalmistamist, Kaitseministeeriumi valitsemisala hankeplaani ja investeringute kava, Eesti kaitsepoliitika kujundamist rahvusvahelise koostöö raames, riigikaitseõpetust ja kaitsevæelaste tervisenõudeid, 2015. aasta riigieelarve seaduse eelnõu Kaitseministeeriumi valitsemisala jm. Kohtuti Eesti Kaitsetööstuse Liidu esindajatega.

Väljasõiduistungid toimusid Kaitseministeeriumi, Kaitseväge Peastaapi, Kaitseväge erioperatsioonide üksusse, Kaitseressursside Ametisse. Külastati Kaitseväge suurõppust „Kevadtorm 2014” Helmes, rahvusvahelisi õppusi „Saber Strike” ja BALTOPS Ämaris ning Kaitseliidu suurõppust „Kotkalend” Varbolas. Tutvuti Viru jalaväepataljoni ning Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuri piirivalvebüroo tegevusega Ida-Virumaal.

Ühisistungid toimusid Riigikogu maaelukomisjoni, väliskomisjoni ja julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoniga, Soome parlamendi ning Tšehhi ja Briti parlamendi alamkoja kaitsekomisjoniga.

Kohtuti Euroopa Parlamendi julgeoleku- ja kaitsekomisjoni (alakisjoni) delegatsiooniga ja Eestisse akrediteeritud kaitseatašeedega ning USA National War College'i delegatsiooniga. Riigikaitsekomisjoni delegatsioon osales NB8+Poola kaitsekomisjonide kohtumisel Vilniuses. Vastuvisiidid toimusid Tšehhi, Moldova ning Soome Vabariiki.

Aivar Engel, riigikaitsekomisjoni nõunik-sekretariaadijuhataja

Sotsiaalkomisjon

Esimees: Heljo Pikhof (SDE) (esimees alates 07.04.2014)

Aseesimees: Margus Tsahkna (IRL) (esimees kuni 07.04.2014, aseesimees alates 07.04.2014)

Yana Toom (K) (aseesimees ja komisjonis kuni 03.04.2014, kultuurikomisjoni)

Liikmed: Rein Aidma (RE)

Aare Heinvee (RE) (alates 14.01.2014, maaelukomisjonist)

Kaia Iva (IRL) (14.01.–02.06.2014, riigikaitsekomisjonist)

Jüri Jaanson (RE)

Etti Kagarov (SDE) (alates 27.03.2014)

Helmen Kütt (SDE) (kuni 26.03.2014, volitused peatunud)

Maret Maripuu (RE) (kuni 31.12.2013, volitused lõppenud)

Reet Roos (IRL) (volitused peatunud 13.01.–02.06.2014)

Terje Trei (RE) (13.01.–14.01.2014, maaelukomisjoni)

Marika Tuus-Laul (K) (alates 03.04.2014, õiguskomisjonist)

Viktor Vassiljev (K)

Vaadeldaval perioodil toimus 97 istungit. Komisjon menetles 48 eelnõu, millest 34 võeti seaduse või otsusena vastu, 5 lükati tagasi ja 9 eelnõu jäi lõpuni menetlemata. Komisjon andis 8 arvamust Euroopa Liidu asjade komisjonile Euroopa Liidu õigusaktide eelnõude, 5 arvamust põhiseaduskomisjonile seadusesätete põhiseaduspärasuse ja ühe arvamuse majanduskomisjonile reklaamiseaduse muutmise seaduse eelnõu (426 SE) kohta.

Olulisteks seadusteks olid vaadeldaval perioodil **töövõimetoetuse seadus** (678 SE) ja **sotsiaalhoolekande seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste ning teiste seaduste muutmise seadus** (693 SE), mis võeti vastu 2014. aasta 19. novembril. Töövõimetoetuse seadus reguleerib töövõime hindamist ning töövõimetoetuse määramise ja maksimise tingimusi ja korda. Seaduse eesmärk on toetada vähenenud töövõimega inimeste töötamist ja töölesaamist ning tagada neile sissetulek. Eesmärk on ennetada töövõime kaotust ja motiveerida inimest säilinud töövõime ulatuses ühiskonnaelus aktiivne olema. Sotsiaalhoolekande seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus kujundab rehabilitatsiooniteenuse korralduse nii tööturu- kui ka sotsiaalvaldkonda hõlmavaks terviklikuks süsteemiks ning uuendab abivahenditeenuse korraldamist sotsiaalvaldkonnas. Hakatakse eristama tööalast rehabilitatsiooni tööealistele inimestele ning

Sotsiaalkomisjoni avalik istung töövõimereformi teemal, juuni 2014

sotsiaalset rehabilitatsiooni lastele, eakatele ja puuduva töövõimega inimestele. Tööstalast rehabilitatsiooni korraldab töötukassa, sotsiaalset rehabilitatsiooni sotsiaalkindlustusamet. Seadused jõustuvad 2016. aasta 1. jaanuaril.

Lastekaitseadusega (677 SE, vastu võetud 19.11.2014) on sätestatud riigi ja kohaliku omavalitsuse ametiasutuste ja -isikute ning avalik-õiguslike ja eraõiguslike juriidiliste ning füüsiliste isikute kohustused ja ülesanded, lastekaitse korraldus, lapse kohtlemise põhimõtted, abivajava, hädaohus oleva või perekonnast eraldatud lapse kohtlemise põhimõtted, riiklik järelevalve seaduse täitmise üle ja vastutus seaduse rikkumise eest. Seadus jõustub 2016. aasta 1. jaanuaril.

Riiklike peretoetuste seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega (669 SE, vastu võetud 19.06.2014) tõsteti 2015. aasta 1. jaanuarist universalset lapsetoetust. Riik hakkas kõigile pere esimestele ja teistele lastele maksma toetust senise 19.18 euro asemel 45 eurot.

Õiguskantsleri ettepaneku alusel algatas sotsiaalkomisjon **raseduse katkestamise ja steriliseerimise seaduse muutmise seaduse** eelnõu (731 SE, vastu võetud 29.01.2015). Seadusega tühistati alaealise raseduse katkestamise piirangud, mis õiguskantsleri hinnangul olid vastuolus põhiseadusega, piirates alla 18-aastase naise enesemääramise õigust ja seades ta liigselt sõltuvusse vanematest või eestkostjast. Seadusega taastati 2009. aastani kehtinud regulatsioon, kus alaealise raseduse katkestamisel lähtuti võlaõigusseaduse üldreeglit piiratud teovõimega patsiendile tervishoiuteenuse osutamisel. Selle järgi toimub alaealise raseduse

katkestamine tema enda nõusolekul, kui ta on võimeline ise vastutustundeliselt kaaluma selle poolt- ja vastuväiteid.

Sotsiaalkomisjon algatas ka **ravimiseaduse muutmise seaduse** eelnõu (782 SE, vastu võetud 18.02.2015). Seaduse alusel saab Ravimiamet kohaliku omavalitsusüksuse ettepanekul kohustada piirkonnas, kus lähim apteek jääb kohalike elanike jaoks kaugemale, teenust osutama sellist üldapteegiteenuse tegevusloa omajat, kes on Eesti suurematesse linnadesse asutanud vähemalt kümme apteeki ja kelle tegutsemine on kõige tulusam. Samuti kehtestati seadusega apteekide omandipiirang. Üldapteegis peab vähemalt 51% osalus kuuluma ühele või mitmele proviisorile. Omandi üleminekuaajaks kehtestati viis aastat.

Istungid ja muu tegevus

Sotsiaalkomisjon algatas ja valmistas ette olulise tähtsusega riikliku küsimuse „Töövõimereformist ja puuetega inimeste olukorrast” arutelu, mis toimus Riigikogu täiskogus 2014. aasta 6. novembril. Selles küsimuses esitati Riigikogule ka kollektiivne pöördumine „Tööealiste puudega inimeste, töövõimetuspensionäride ja omastehooldajate kaitseks töövõimereformi rakendamisel”, mis anti sotsiaalkomisjoni menetlusse. Töövõimereformi probleeme arutati mitmel sotsiaalkomisjoni istungil, kus osalesid puuetega inimeste ühendused ja kollektiivse pöördumise koostajate esindajad. Pöördumise koostajate esindaja esines ka riikliku küsimuse arutelul Riigikogu täiskogus.

Komisjoni avalikel istungitel arutati koos kodanikeühendustega üksikvanemate olukorda ja

vajadusi, riikliku elatisrahafondi loomist, lastekaitseeaduse eelnõu, kvaliteetse asendushoolduse probleeme, hambaravi kättesaadavust ning pensionisüsteemi jätkusuutlikkust.

Ühisistungil koos põhiseaduskomisjoni ja kultuurikomisjoniga arutati kodanikuühiskonna arengut. Ühisistungil koos rahandus-, õigus- ja majanduskomisjoniga käsitleti tarbijakrediidi valdkonna ja SMS-laenudega seotud probleeme.

Koos huvigruppide ühendustega arutati erihooldekande arengukava aastateks 2014–2020, samuti järelevalvet narkootiliste ja psühhotroopsete ravimite väljakirjutamise üle ning sellega seotud rikkumiste menetlemist.

Mitmeli komisjoni istungil, sealhulgas avalikul ühisistungil koos majanduskomisjoniga arutati apteegiteenuse kättesaadavust. Selles küsimuses oli Eesti Proviisorite Koda esitanud kollektiivse pöördumise „Ravimiseaduse muutmisest ning apteekide omandipiirangu kehtestamisest”, mis anti sotsiaalkomisjoni menetlusse. Pöördumises esitatud ettepanekud lahendati 2015. aasta 18. veebruaril vastu võetud ravimiseaduse muutmise seadusega.

Komisjoni liikmed kohtusid Euroopa Liidu Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi esindajatega.

Aimi Kaldre, sotsiaalkomisjoni nõunik-sekretariaadijuhataja

Väliskomisjon

Esimees: Marko Mihkelson (IRL)

Aseesimees: Enn Eesmaa (K)

Liikmed: Andrus Ansip (RE) (27.03.–17.06.2014, volitused lõppenud)

Maimu Berg (SDE) (alates 07.04.2014)

Margus Hanson (RE)

Sven Mikser (SDE) (kuni 26.03.2014, volitused peatunud)

Jevgeni Ossinovski (SDE) (kuni 26.03.2014, volitused peatunud)

Juhan Parts (IRL) (alates 27.03.2014)

Barbi Pilvre (SDE) (alates 27.03.2014)

Juku-Kalle Raid (IRL) (kuni 26.03.2014, volitused lõppenud)

Andre Sepp (RE) (kuni 26.03.2014, volitused lõppenud; alates 19.06.2014)

Imre Sooaär (RE)

Olga Sõtnik (–) (alates 11.12.2014, majanduskomisjonist)

Vladimir Velman (K)

Väliskomisjon pidas vaadeldaval perioodil 109 istungit, sealhulgas 9 ühisistungit riigikaitsekomisjoniga, 4 Euroopa Liidu asjade komisjoniga ja 1 maaelukomisjoniga. Väliskomisjon menetles 11 eelnõu, andis 1 seisukoha ja 4 arvamust.

Vaadeldava perioodi algul keskendus väliskomisjon peamiselt kolmele suunale: julgeolekukeskkond, Aasia ja idapartnerlus, piirilepped. Ukrainaga seotud kriisi eskaleerudes on enamik komisjoni istungitest ühel või teisel viisil seotud otseselt Eesti ja regiooni julgeoleku ning Ukrainaga.

Põhjala ja Läänemere regiooni julgeolekukeskkond

Komisjon jätkas 2012. aastal alustatud kuulamisi, võttes arvesse pidevalt muutuvat julgeolekupoliitilist olukorda. Kohtumistel arutati nii üldisi kui ka spetsiifilisi teemasid. Näitena võib esile tuua Eesti õhuruumi seire ja ohutuse ning julgeoleku, kus juba 2013. aasta sügisel oli teravalt päevakorras Vene Föderatsiooni sõjalennukite tsiviilradarile ja lennujuhtidele nähtamatud lennud meie piiri lähistel ning selle mõju lennuohutusele regioonis.

Komisjoni arutelude tähelepanu keskmes oli Venemaa pehme jõu strateegia ja taktika, mis mõjutab otseselt Põhjala ja Läänemere regiooni julgeolekut. Komisjonile tegid ettekande Balti Venemaa uurimise keskuse direktor Vladimir Juškin ja meediaekspert Raul Rebane.

Väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson juhtis tähelepanu, et Venemaa on süsteemselt suurendanud pehme jõu rakendamist, võttes strateegiliseks eesmärgiks luua nn *Russkii mir* oma vahetus naabruses.

Väliskomisjoni kohtumine Soome presidendi Sauli Niinistöga, Helsingi, november 2014

Olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu „Muutunud julgeolekuolukord Euroopas” toimus 16. oktoobril 2014. Komisjoni esimees tõdes ettekandes, et on aeg ajakohastada Eesti julgeolekupoliitika aluseid ning survestada Euroopa Liitu uuendamata 2003. aastast pärit julgeolekustrateegiat. Euroopa julgeolekule on esitamas väljakutseid korraga nii Venemaa agressiivsus, islamiäärmusluse kasvav levik Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas, Hiina pöördumatuna tunduv esiletõus maailma juhtriigiks ning piiriüleised globaalnähtused nagu küberterrorism või vaesumigratsioon. Ka ebola võimaliku kiire leviku tõrjumisse tuleb suhtuda väga tõsiselt.

Eesti välis- ja julgeolekupoliitika aluste viimane uuendatud versioon pärineb 2010. aastast ja vajab samuti ajakohastamist. Arutelul tegid ettekande ka välisminister Urmas Paet ja kaitseminister Sven Mikser.

Väliskomisjoni delegatsioon külastas vaadeldaval perioodil USA-d, Poolat, Ungarit ja Soomet. Kõiki kohtumisi sidus lisaks kahepoolsete suhete arendamisele just julgeoleku aspekt.

USA-visit oli sisult kaheosaline: ÜRO ehk laiem rahvusvaheline ning Eesti–USA kahepoolne koostöö. Komisjoni esimehe avalikus loengus Washingtonis Euroopa Instituudis jäi julgeolekupoliitiliselt kõlama mõte Narvast kui NATO piirilinnast.

Poolas kinnitati vastastikku väga häid suhteid, ühtset arusaama julgeolekuohtudest ja -situatsioonist. Kohtumistel Seimi Euroopa Liidu asjade

komisjoni ja väliskomisjoni, samuti Senati väliskomisjoniga arutati julgeolekuküsimusi ja kinnitati ühiselt NATO liitlaste püsiva kohaloleku vajadust meie riikides. Pea kõigil kohtumistel arutati Ukrainas toimuvat.

2015. aasta veebruaris kohtusid väliskomisjoni esimees ja ELi asjade komisjoni esimees Ühendkuningriigi välisministri Philip Hammondiga. Kohtumisel arutati Euroopa Liidu tulevikku ning julgeolekuolukorda seoses Ukraina ja Venemaa konfliktiga ning võitlust ekstremistliku ISIS vastu.

Ukraina ja assotsiatsioon Euroopa Liiduga

Enne Vilniuse idapartnerluse-teemalisel tippkohtumisel toimunud tundus Ukraina, Moldova ja Gruusia assotsiatsioonilepete allkirjastamisele järgnev keeruka, aga rutiinse riikide reformimise tegevusena ning Eesti oleks kindlasti sellesse aktiivselt panustanud. Pärast väga kiiresti arenenud sündmuse Kiievis, eeskätt aga konflikti kujunemist sõjategevuseks Ida-Ukrainas, sai komisjoni jaoks rutiinseks брифинг Kaitseministeeriumiga ning vähemalt kord nädalas istungitel Ukrainaga otsest või kaudselt seotud teemade arutamine.

2014. aasta jaanuaris tegi väliskomisjon avalduse demokraatliku Ukraina toetuseks ning avaldas kaastunnet kokkupõrgetes hukkunute omastele. Sarnase avalduse tegid koos ka Eesti, Läti ja Leedu parlamentide väliskomisjonide esimehed. Kolm kuud hiljem tegi avalduse Riigikogu, sest

küsimus oli siis juba Vene Föderatsiooni otseses sekkumises, agressioonis Ukraina vastu ning Krimmi annekteerimises.

Väliskomisjoni esimees kohtus Ukraina poliitika, ettevõtluse ja valitsusväliste organisatsioonide esindajatega mitu korda nii Kiievis, Tallinnas kui ka juulis Ukraina vägede poolt äsja vabastatud Kramatorskis.

Erilise tähelepanu pälvis komisjoni liikmete seas ümarlauaarutelu Eesti–Ukraina majandussuhete arengust ja Eesti võimalustest Ukraina abistamisel. Oktoobris arutas väliskomisjon koos avaliku, kolmanda ja erasektori esindajatega võimalusi Ukraina jätkuvaks abistamiseks. Eesti on väiksusele vaatamata üks aktiivsemaid Ukrainale arenguabi andjaid. Istungil vaagiti reaalse tegevuse näidete põhjal, kuidas seda veelgi paremini ja paindlikumalt korraldada. Kõlas ettepanek, et koostöö meie ettevõtjatega võiks olla tihedam, et nende tooteid humanitaar- või arenguabi andmisel eelistada. Arutelul osalesid lisaks väliskomisjoni liikmetele Välisministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Rahvusvahelise Kaitseuringute Keskuse, Eesti Idapartnerluse Keskuse, e-Riigi Akadeemia, Eesti Kaitsetööstuse Liidu, Ukraina Investorite Liidu, Balti Uuringute Instituudi, Eesti e-Tervise SA, Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu, MTÜ Mondo, MTÜ Vaba Ukraina ning HealthIN OÜ esindajad.

Kaheksanda Euroopa Liidu liikmesriigina ratifitseeris Riigikogu 4. novembril 2014 ühenduse assotsiatsioonilepped Ukraina, Moldova ja Gruusia. Ratifitseerimiseaduste menetlemisel rõhutati vajadust jõuda lepingute jõustumiseni ELi liikmesriikides 2015. aasta esimesel poolaastal.

Aasia

Viljakaks kujunes väliskomisjoni tegevus Aasia suunal. Korraldati kuulamisi, telliti Tallinna Ülikoolilt uuring „Eesti Aasia-suunaline võimekus avalikus sektoris ja ettevõtete ootused” ning kohutati Aasia riikide ja regiooni arengu aspektidega tegelevate teadlastega. Tallinna Ülikooli Eesti Tuleviku-uuringute ja Riigiteaduste Instituudi ning Tallinna Ülikooli, Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli Aasia Uuringute Kompetentsikeskuse koostöös valminud uuring nendib, et kokkuvõttes on Eesti ametkondade Aasia-suunaline institutsionaalne võimekus habras. Uuring leiab, et puudub selge strateegiline alus mitme olulise küsimuse lahendamiseks. Ei piisa regiooni eripära tundvaid inimesi, teadmisi ega finantse. Aasia-suunast huvitatud ettevõtete kriitiline mass on väike ning Aasia-alaseid koostöövõimalusi naaberriikide (Soome ja Rootsi) või teiste Euroopa Liidu riikidega pole piisavalt arendatud.

Uuringu tegijad pakuvad Eesti Aasia-poliitika arendamiseks kolm valikut: ambitsioonikas integreeritud Aasia-poliitika, võrgustikupõhiselt

kujundatav ja realiseeritav Aasia-poliitika või Aasia suuna arendamine teiste poliitikate ja meetmete raames ilma eraldiseisva ja laiapõhjalise strateegiata. Lähiajal tuleks langetada otsus, millist arenguteed tahetakse ja peetakse võimalikuks jätkata. Oluline on mõista ja aktsepteerida, et kiire ümberorienteerumine ei ole sealse kultuuriruumi ja äritavade eripärast tulenevalt võimalik. Nii näiteks ei saa Aasia turge käsitleda alternatiivina Venemaa turgudele, vaid kui iseseisvat lisaturgu. Ühisistungil kultuurikomisjoniga toetati ülikoolidevahelise Aasia kompetentsikeskuse loomist.

Oluliseks kordaminekuks võib pidada väliskomisjoni Hiina RV visiidile ja Hiina RV Rahvakongressi väliskomisjoni delegatsiooni Eesti-visitidile eelnenud ja järgnenud tegevust Eesti-Hiina suhete parandamisel. Hiinas kohtusid komisjoni liikmed välispoliitikaga tegelevate ametiisikutega, aga ka ettevõtlusega tegelevate või ettevõtjaid koondavate organisatsioonide esindajatega. Külalati ka Eesti uut saatkonnahoonet Pekingis, mille ametlik avamine toimus küll alles mitu kuud hiljem. Meeldivaks üllatuseks olid kohtumised Hiinas tegelevate ja töötavate eestlastega.

Vene Föderatsioon ja piirilepped

Väliskomisjon jätkas tööd Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vaheliste piirilepingutega. Ettevaatavalt alustati lepingutejärgse tegevuse ja kava analüüsimisega. Kaardistati võimalikud probleemid, mis võiksid tekkida pärast lepingute jõustumist: maismaa piirijoone täpne kulgemine, maalade vahetus ja võõrandamise hetkeseis, taristu olemasolu ja olukord. Komisjoni liikmed kohtusid väljasõidul Narva ja Kagu-Eestisse piiriäärsete elanikega, kohalike omavalitsuste ning Politsei- ja Piirivalveameti esindajatega.

2014. aasta alguses toimus Venemaa Föderatsiooninõukogu väliskomisjoni delegatsiooni visiit Eestisse. Lisaks otseselt piirileppeid puudutavatele teemadele arutati transporditaristu arengut.

Pärast kahe riigi piirilepete allkirjastamist Moskvas alustas Riigikogu tööd lepingute ratifitseerimisega, tänase seisuga on lepingud läbinud Riigikogus esimese lugemise.

*Olev Aarma, väliskomisjoni
nõunik-sekretariaadijuhataja
01.01.2013–05.01.2015*

Õiguskomisjon

Esimees: Neeme Suur (SDE) (esimees alates 08.04.2014; põhiseaduskomisjonis 11.11.2013–27.03.2014)

Aseesimees: Marko Pomerants (IRL) (esimees kuni 08.04.2014, aseesimees alates 08.04.2014)

Kalle Laanet (–) (aseesimees kuni 08.04.2014)

Liikmed: Andres Anvelt (SDE) (kuni 26.03.2014, volitused peatunud)

Eldar Efendijev (K) (03.04.–05.06.2014, kultuurikomisjonist)

Igor Grāzin (RE)

Kalle Jents (RE)

Siim Kabrits (IRL) (kuni 26.03.2014, volitused lõppenud)

Mihhail Korb (K) (30.06.–09.12.2014, majanduskomisjoni)

Jüri Morozov (SDE) (alates 13.11.2013)

Valdo Randpere (RE)

Yana Toom (K) (alates 05.06.2014, kultuurikomisjonist; kuni 18.06.2014, volitused lõppenud)

Mariika Tuus-Laul (K) (kuni 03.04.2014, sotsiaalkomisjoni)

Ken-Marti Vaher (IRL) (alates 27.03.2014)

Peeter Võsa (K)

Vaadeldaval perioodil võttis Riigikogu seadusena vastu 36 õiguskomisjonis menetletud eelnõu. Kokku oli menetluses 41 eelnõu, neist 4 lükati tagasi ja 1 jäi lõpuni menetlemata. Toimus 89 õiguskomisjoni istungit. 17 korral andis õiguskomisjon arvamuse Euroopa Liidu õigusaktide eelnõude kohta, 15 korral kujundas arvamuse seaduse sätete põhiseaduspärasuse kohta.

2015. aasta alguses toimus „Vägivalda ennetamise strateegia 2015–2020” ja „Siseturvalisuse arengukava 2015–2020” arutelu.

2014. aasta aprillis võttis õiguskomisjon vastu Leedu parlamendi kolleege.

Kooseluseadus (650 SE, vastu võetud 09.10.2014) pakub kompleksset sooneutraalset standardlahendust isikute kooselust tekkida võivate levinumatele õiguslikele probleemidele. Kooseluseaduse eesmärk on tagada mitteabielulises kooselus elavate isikute piisav kaitse kooskõlas põhiseaduse ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikaga, järgides samas, et ei kahjustataks traditsioonilist abieluinstituutsiooni ega vähendataks paaride motivatsiooni abielu sõlmida. Arvesse võeti õiguskantsleri seisukohti, mille kohaselt varasem õiguslik raamistik ei taganud piisavalt faktiliste elukaaslaste õiguste kaitset ning samasooliste isikute vaheline püsiv kooselu oli õiguslikult reguleerimata. Kooseluseaduse reguleerimisalasse kuuluvad kooselulepingu sõlmimise kord, registreeritud elukaaslaste õigused ja kohustused ning kooselulepingu lõppemise alused. Lisaks viidatakse kooseluseaduses võimalikele valdkondadele, milles registreeritud elukaaslastel saavad lisaks seaduses sätestatud õigustele ja kohustustele kokku leppida. Kooselulepingu sõlmimine on kujundatud lepingu- ja registreeringupõhise mudeli segaversioonina. Lepingu tõestab notar, kellel on selleks piisavad õigusteadmised ning kes tagab poolte õiguste kaitse nõustamis- ja selgitamisfunktsiooni täites. Kooseluleping ja lepingus valitud varasuhte kantakse varasuhteregistrisse.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seaduse (844 SE, vastu võetud 18.02.2015) eesmärk on kaitsta tarbija kui lepingulise suhte nõrgema poole huve ja õigusi. Seadus kehtestab varasemast oluliselt tõhusama tarbijakaitse regulatsiooni, mis piirab võimalusi leppida kokku tarbijakrediidilepingu alusel makstavates tasudes, mida ühiskonnas üldlevinud hinnangu kohaselt peetakse ebamõistlikult kõrgeks. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muudatusega keelatakse tarbijakrediidilepingust tulenevate vaidluste lahendamine vahekohtus. See piirang aitab edaspidi ära hoida võimalikku tarbijate põhi- ja menetlusõiguste rikkumist tarbijakrediidilepingutest tulenevate vaidluste korral, sest vaidluse vahekohtule ja selle reglemendile allutamine erineb oluliselt tavalisest õigusemõistmisest tsiviilkohtumenetluses. Võlaõigusseaduse muutmise eesmärk on panna krediidi kulukuse määra

Augustis 2014 korraldas õiguskomisjon Riigikogu konverentsisaalis arvamusseminari kooseluseadusest. Sõna on komisjoni aseesimehel Marko Pomerantsil

piirangute regulatsioon paremini toimima ning seeläbi kaitsta tarbijat senisest enam ebamõistlikult kõrgete kulude (nt intress, lepingutasud, kõrvallepinguga seotud tasud) kandmise eest. Muudatuse kohaselt on tarbijakrediidileping tühine, kui tarbija poolt tasumisele kuuluva krediidi kulukuse määr ületab krediidi andmise ajal Eesti Panga viimati avaldatud viimase kuue kuu keskmist krediidiasutuste eraisikutele antud tarbimislaenude kulukuse määr enam kui kolm korda. Seejuures nähakse ette, et krediidi kulukuse määr arvutamisel ei võeta arvesse hüpoteegiga tagatud tarbimislaene. Selline erisus on vajalik eeskätt lühiajaliste (kestusega vähem kui 6 kuud) väikelaenude jaoks. Nii tagatakse, et nende vastavust krediidi kulukuse määr ülempiirile hinnatakse õiglasematel alustel, kuna lühiajalised laenud ei ole reeglina hüpoteegiga tagatud ja on seega ka kõrgema krediidi kulukuse määraga. Samuti loob muudatus erisuse liisingulepingute puhul, kus krediidi kulukuse määr vastavuse hindamisel ei võeta arvesse liisinguobjekti kindlustuskulusid.

Karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (554 SE, vastu võetud 18.06.2014) eesmärk oli vaadata läbi karistusõiguse kaks valdkonda, kuriteo- ja väärteoõigus, ning piiritleda väärteoõigus haldusõigusest, täpsemalt haldussunnist. Eelnõu pärines Justiitsministeeriumi programmist „Parema õigusloome arendamine”, mida töö käigus hakati nimetama karistusõiguse revisjoniks. Kuna tegemist oli revisjoni, mitte reformiga, ei võetud vaatluse alla teo karistatavuse aluseid ega piire karistusõiguse üldosas, samuti ei tehtud põhimõttelisi muudatusi sanktsioonisüsteemis tervikuna. Lisaks karistusseadustikule muudeti eelnõuga ligi 130 nn haruseadust. Need muudatused puudutasid peamiselt konkreetseid väärteokoosseise, mis vajasisid täpsemat sõnastamist või näiteks vastutuse piiramist ainult tahtlusega. Mitme väärteokoosseisu tühistamise põhjus oli eelkõige nende määratlematuses või siis võimaluses kohaldada karistamise asemel haldussundi. Eelnõu lähtus arusaamast, et väärteovastutust tuleb kohaldada üksnes siis, kui haldussund ei anna tulemust. Ettepanekute ja arvamustega pöördusid õiguskomisjoni poole paljud asutused ja institutsioonid, kes eelnõu menetlisse kaasati. Arutelude tulemusena tehti eelnõule menetluse käigus üle 90 paranduse. Seadus pälvis Teenusmajanduse Koja 2014. aasta parima seaduse auhinna.

*Raini Laide, õiguskomisjoni
nõunik-sekretariaadijuhataja*

Linnar Liivamägi, õiguskomisjoni nõunik

Muud komisjonid

Julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjon

Moodustatud: 05.05.2011. Riigikogu otsus 05.05.2011 (RT III, 09.05.2011, 2). Muudatused: 22.01.2014 (RT III, 30.01.2014, 1), 07.05.2014 (RT III, 10.05.2014, 2 ja RT III, 10.05.2014, 3). Komisjoni volitused kehtsid XII Riigikogu volituste lõpuni.

Koosseis:

Esimees: Peep Aru (RE)

Aseesimees: Heljo Pikhof (SDE) (aseesimees ja komisjonis kuni 08.05.2014)

Kalev Kallo (K) (aseesimees alates 12.05.2014)

Liikmed:

Enn Eesmaa (K) (alates 28.01.2014)

Andres Herkel (IRL, –) (kuni 28.01.2014)

Siim Valmar Kiisler (IRL) (alates 08.05.2014)

Väino Linde (RE)

Aadu Must (K) (kuni 30.10.2013)

Marko Pomerants (IRL)

Tiit Tammsaar (SDE) (alates 08.05.2014)

Ülo Tulik (IRL) (28.01.–26.03.2014)

Jaan Õunapuu (SDE)

Korruptsioonivastane erikomisjon

Moodustatud: 01.04.2013. Riigikogu otsus 20.03.2013 (RT III, 26.03.2013, 1). Muudatus: 23.04.2014 (RT III, 25.04.2014, 1).

Komisjoni volitused kehtsid XII Riigikogu volituste lõpuni.

Koosseis:

Esimees: Andres Anvelt (SDE) (kuni 26.03.2014)

Ken-Marti Vaher (IRL) (komisjonis alates

23.04.2014, esimees alates 05.05.2014)

Aseesimees: Liisa-Ly Pakosta (IRL) (aseesimees ja komisjonis kuni 23.04.2014)

Rein Randver (SDE) (komisjonis alates 23.04.2014, aseesimees alates 05.05.2014)

Liikmed:

Rein Aidma (RE)

Etti Kagarov (SDE) (alates 23.04.2014)

Helmen Kütt (SDE) (kuni 26.03.2014)

Lauri Laasi (K)

Peeter Laurson (IRL)

Meelis Mälberg (RE)

Aivar Riisalu (K, –)

Riigieelarve kontrolli erikomisjon

Moodustatud: 05.05.2011. Riigikogu otsus 05.05.2011 (RT III, 09.05.2011, 3). Muudatused: 22.01.2014 (RT III, 30.01.2014, 2), 07.05.2014 (RT III, 10.05.2014, 1), 25.09.2014 (RT III, 26.09.2014, 1). Komisjoni volitused kehtsid XII Riigikogu volituste lõpuni.

Koosseis:

Esimees: Mihhail Stalnuhhin (K)

Aeesimees: Margus Hanson (RE)

Liikmed:

Annely Akkermann (IRL)

Tatjana Jaanson (SDE) (alates 08.05.2014)

Kajar Lember (SDE) (kuni 11.11.2013)

Inara Luigas (–)

Jüri Morozov (SDE) (alates 28.01.2014)

Aivar Rosenberg (RE) (alates 08.05.2014)

Andre Sepp (RE) (kuni 26.03.2014)

Priit Sibul (IRL)

Neeme Suur (SDE) (kuni 08.05.2014)

Tarmo Tamm (K)

VEB fondi koondatud nõuete menetlemise ja rahuldamise asjaolude väljaselgitamise uurimiskomisjon

Moodustatud: 14.03.2013. Riigikogu otsus 12.03.2013 (RT III, 13.03.2013, 1). Muudatused: 21.11.2013 (RT III, 26.11.2013, 1), 27.03.2014 (RT III, 28.03.2014, 8).

Uurimiskomisjon esitas lõpparuande 18. juunil 2014.

Koosseis:

Esimees: Rainer Vakra (–)

Aeesimees: Väino Linde (RE)

Liikmed:

Andres Anvelt (SDE) (kuni 26.03.2014; teda asendas senine asendusliige Neeme Suur (SDE))

Marko Pomerants (IRL)

Aivar Riisalu (K)

Komisjoni moodustamise katse

Riigikogu probleemkomisjoni moodustamine Vene Föderatsiooni telekanalite mõjutustegevuse vastustamiseks (658 OE), esitaja: Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon 22.04.2014, tagasi lükatud 20.06.2014. H: 53-8-1.

Julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjon, veebruar 2015

Seadusandlus

Vastu võetud seadused ja vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

2013

SEPTEMBER

- Keskkonnajärelevalve seaduse täiendamise seadus (443 SE), RT I, 08.10.2013, 1.
- Kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seadus (441 SE), RT I, 04.10.2013, 3.
- Pärimisseaduse, notari tasu seaduse ja notariaadiseaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (440 SE), RT I, 09.10.2013, 1.

Välislepingutega seotud seadus

- Eesti Vabariigi valitsuse ja Küprose Vabariigi valitsuse vahelise tulumaksudega topehtmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolliga ratifitseerimise seadus (450 SE), RT II, 04.10.2013, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Soolise võrdõiguslikkuse seaduse muutmise seadus (433 SE), tagasi lükatud. H: 45-23-0.
- Sotsiaalmaksuseaduse § 7 muutmise seadus (446 SE), tagasi lükatud. H: 45-21-0.
- Tulumaksuseaduse § 5 muutmise seadus (439 SE), tagasi lükatud. H: 38-26-0.
- Võlaõigusseaduse ja tsiviilseadustiku üldosa seaduse muutmise seadus (451 SE), tagasi lükatud. H: 46-30-0.
- Välismaalaste seaduse muutmise seadus (452 SE), tagasi lükatud. H: 43-33-0.

OKTOOBER

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seadus (449 SE), RT I, 05.11.2013, 2.
- Taimekaitse seaduse muutmise seadus (473 SE), RT I, 05.11.2013, 1.
- Vedelikütusevaru seaduse muutmise seadus (472 SE), RT I, 31.10.2013, 5.

Välislepingutega seotud seadus

- Eesti Vabariigi ja Mehhiko Ühendriikide vahelise tulumaksudega topehtmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolliga ratifitseerimise seadus (466 SE), RT II, 23.10.2013, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seaduse muutmise seadus (456 SE), tagasi lükatud. H: 46-25-0.
- Koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 muutmise seadus (448 SE), tagasi lükatud. H: 48-33-0.

NOVEMBER

- Investeeringufondide seaduse, kogumispensionide seaduse ja sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus (501 SE), RT I, 13.12.2013, 1.
- Karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (565 SE, 209 SE + 469 SE), RT I, 13.12.2013, 5.
- Metsaseaduse ja halduskoostöö seaduse muutmise seadus (463 SE), RT I, 11.12.2013, 1.
- Perekonnaseisutoimingute seaduse, rahvastikuregistri seaduse, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse

ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (464 SE), RT I, 22.11.2013, 1.

- Rahvatervise seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (436 SE), RT I, 20.11.2013, 1.
- Riigilõivuseaduse § 333¹ muutmise seadus (494 SE), RT I, 11.12.2013, 2.
- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (481 SE), RT I, 29.11.2013, 1.
- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (465 SE), RT I, 13.12.2013, 2.
- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (495 SE), RT I, 13.12.2013, 3.
- Vanemahüvitise seaduse muutmise seadus (470 SE), RT I, 11.12.2013, 3.
- Veeseaduse muutmise seadus (467 SE), RT I, 13.12.2013, 4.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seadus (485 SE), tagasi lükatud. H: 41-17-0.
- Liiklusseaduse muutmise seadus (479 SE), tagasi lükatud. H: 39-12-0.
- Patsiendiseadus (457 SE), tagasi lükatud. H: 42-32-0.
- Riigilõivuseaduse täiendamise seadus (454 SE), tagasi lükatud. H: 45-31-0.
- Riiklike peretoetuste seaduse § 5 muutmise seadus (488 SE), tagasi lükatud. H: 38-31-0.
- Vanemahüvitise seaduse muutmise seadus (486 SE), tagasi lükatud. H: 41-24-0.

DETSEMBER

- 2013. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadus (514 SE), RT I, 10.12.2013, 9.
- 2014. aasta riigieelarve seadus (490 SE), RT I, 28.12.2013, 10.
- Eesti Vabariigi omandireformi aluste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (480 SE), RT I, 27.12.2013, 6.
- Euroopa Parlamendi valimise seaduse muutmise seadus (520 SE), RT I, 10.01.2014, 1.
- Kindlustustegevuse seaduse, audiitortegevuse seaduse ja investeerimisfondide seaduse muutmise seadus (475 SE), RT I, 23.12.2013, 4.
- Käibemaksuseaduse ja raamatupidamise seaduse muutmise seadus (493 SE), Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud.¹
- Loovisikute ja loomeliitude seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (522 SE), RT I, 10.01.2014, 2.
- Maareformi seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (516 SE), RT I, 14.01.2014, 1.
- Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (504 SE), RT I, 22.12.2013, 1.
- Riigieelarve seaduse § 32 muutmise seadus (547 SE), RT I, 10.01.2014, 3.
- Riigihangete seaduse ja halduskohtumenetluse seadustiku muutmise seadus (474 SE), RT I, 23.12.2013, 2.
- Riigilõivuseaduse ja liiklusseaduse muutmise seadus (496 SE), RT I, 27.12.2013, 5.
- Tolliseaduse, karistusseadustiku ning kultuuriväärtuste väljaveo, ekspordi ja sisseveo seaduse muutmise seadus (515 SE), RT I, 14.01.2014, 2.

¹ Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadus, 16.01.2014 otsustas Riigikogu eelnõu 493 SE muutmata kujul mitte vastu võtta.

- Tulumaksuseaduse muutmise seadus (492 SE), RT I, 23.12.2013, 3.
- Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse, töötuskindlustuse seaduse ning riiklike peretoetuste seaduse muutmise seadus (517 SE), RT I, 22.12.2013, 4.
- Vandetõlgi seadus (460 SE), RT I, 23.12.2013, 1.
- Võlaõigusseaduse ja tarbijakaitseaduse muutmise seadus (505 SE), RT I, 31.12.2013, 1.
- Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (509 SE), RT I, 21.12.2013, 1.
- Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (478 SE), RT I, 10.01.2014, 4.

Välislepingutega seotud seadused

- Eesti Vabariigi valitsuse ja Bahreini Kuningriigi valitsuse vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ratifitseerimise seadus (537 SE), RT II, 20.12.2013, 3.
- Eesti Vabariigi valitsuse ja Usbekistani Vabariigi valitsuse vahelise tulu- ja kapitalimaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ratifitseerimise seadus (523 SE), RT II, 20.12.2013, 1.
- Eesti Vabariigi valitsuse ja Tai Kuningriigi valitsuse vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ratifitseerimise seadus (538 SE), RT II, 20.12.2013, 5.
- Laste kaasamist relvakonfliktidesse käsitleva lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokolliga ratifitseerimise seadus (442 SE), RT II, 08.01.2014, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Avaliku teenistuse seaduse muutmise seadus (512 SE), tagasi lükatud. H: 51-21-0.
- Kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse muutmise seadus (502 SE), tagasi lükatud. H: 40-32-0.
- Teeseaduse § 16 muutmise seadus (489 SE), tagasi lükatud. H: 51-28-0.

2014

JAANUAR

- Erakonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (439 SE), RT I, 05.02.2014, 1.
- Kaitseväge korralduse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (487 SE), RT I, 18.02.2014, 1.
- Käibemaksuseaduse muutmise seadus (506 SE), RT I, 18.02.2014, 2.
- Liiklusseaduse ja väärtemenetluse seadustiku muutmise seadus (508 SE), RT I, 14.02.2014, 1.
- Maksukorralduse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (507 SE), RT I, 31.01.2014, 6.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Kodakondsuse seaduse § 29 muutmise seadus (459 SE), tagasi lükatud. H: 38-37-0.
- Tulumaksuseaduse ja sotsiaalmaksuseaduse § 3 muutmise seadus (533 SE), tagasi lükatud. H: 41-30-0.

VEEBRUAR

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning vedelkütuse seaduse muutmise seadus (491 SE), RT I, 21.03.2014, 4.
- Isikut tõendavate dokumentide seaduse, riigilõivu-seaduse ja riigipiiri seaduse muutmise seadus (550 SE), RT I, 21.03.2014, 2.

- Kaitseliidu seaduse muutmise seadus (458 SE), RT I, 06.03.2014, 2.
- Karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seadus (468 SE), RT I, 26.02.2014, 1.
- Korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seadus (424 SE), RT I, 13.03.2014, 4.
- Korteriomandi- ja korteriühituse seadus (462 SE), RT I, 13.03.2014, 3.
- Pakendiseaduse muutmise seadus (568 SE), RT I, 06.03.2014, 1.
- Raudteeseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (482 SE), RT I, 13.03.2014, 1.
- Ravimiseaduse muutmise seadus (532 SE), RT I, 15.03.2014, 1.
- Riigieelarve seadus (513 SE), RT I, 13.03.2014, 2.
- Sotsiaalhoolekande seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muutmise seadus (471 SE), RT I, 21.03.2014, 1.
- Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse ning Euroopa Liidu kodaniku seaduse muutmise seadus (444 SE), RT I, 26.02.2014, 2.
- Äriseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (549 SE), RT I, 21.03.2014, 3.
- Ühistranspordiseaduse muutmise seadus (499 SE), RT I, 13.03.2014, 128.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Riiklike peretoetuste seaduse muutmise seadus (542 SE), tagasi lükatud. H: 45-34-0.
- Tulumaksuseaduse § 4 muutmise seadus (548 SE), tagasi lükatud. H: 41-30-0.

MÄRTS

- Liikluskindlustuse seadus (423 SE), RT I, 11.04.2014, 1.
- Maagaasiseaduse muutmise seadus (556 SE), RT I, 09.04.2014, 6.
- Maksukorralduse seaduse muutmise seadus (575 SE), RT I, 16.04.2014, 2.
- Maksukorralduse seaduse muutmise seadusega seotud teiste seaduste muutmise seadus (574 SE), RT I, 16.04.2014, 3.
- Meditsiiniseadme seaduse muutmise seadus (562 SE), RT I, 15.04.2014, 1.
- Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (518 SE), RT I, 01.04.2014, 1.
- Ravikindlustuse seaduse muutmise seadus (551 SE), RT I, 16.04.2014, 4.
- Reklaamiseaduse § 22 muutmise seadus (584 SE), RT I, 10.04.2014, 1.
- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (566 SE), RT I, 15.04.2014, 2.
- Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning töötuskindlustuse seaduse muutmise seadus (521 SE), RT I, 16.04.2014, 5.
- Õigusaktide revisjoniga seoses seaduste muutmise ja kehtetuks tunnistamise seadus (519 SE), RT I, 16.04.2014, 1.
- Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse muutmise seadus (569 SE), RT I, 01.04.2014, 2.

Välislepingutega seotud seadused

- Maksuasjades vastastikuse haldusabi konventsiooni ratifitseerimise seadus (589 SE), RT II, 09.04.2014, 1.
- Protokolli nr 15 „Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni muutmise kohta” ratifitseerimise seadus (581 SE), RT II, 28.03.2014, 1.
- Rahvusvahelise energiaprogrammi kokkuleppega ühinemise seadus (576 SE), RT II, 28.03.2014, 3.

APRILL

- Elektriturseaduse, korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seaduse ning maagaasiseaduse muutmise seadus (557 SE), RT I, 06.05.2014, 2.
- Kaitseliidu seaduse, kaitsevæteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (579 SE), RT I, 23.04.2014, 1.
- Krediidiasutuste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (559 SE), RT I, 09.05.2014, 2.
- Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse muutmise seadus (567 SE), RT I, 09.05.2014, 1.
- Toote nõuetele vastavuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (403 SE), RT I, 10.05.2014, 1.
- Veeseaduse muutmise seadus (611 SE), RT I, 06.05.2014, 3.

Välislepingutega seotud seadus

- „Sisekokkuleppe nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate vahel Euroopa Liidu abi rahastamise kohta mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) alusel vastavalt AKV-ELi partnerluslepingule ning finantsabi eraldamise kohta nende ülemeraaadele ja -territooriumidele, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu neljandat osa” ratifitseerimise seadus (585 SE), RT II, 06.05.2014, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Euroopa Parlamendi valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (577 SE), tagasi lükatud. H: 56-15-0.
- Reklaamiseaduse muutmise seadus (592 SE), tagasi lükatud. H: 43-34-0.

MAI

- Avaliku teabe seaduse ja elektroonilise side seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (649 SE, 524 SE + 536 SE), RT I, 21.05.2014, 2.
- Eesti lipu seaduse § 6 muutmise seadus (597 SE), RT I, 04.06.2014, 1.
- Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse ning korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seaduse muutmise seadus (628 SE), RT I, 21.05.2014, 3.
- Individuaalse töövaidluse lahendamise seaduse, töötervishoiu ja tööhutuse seaduse ning tööturteenuste ja -toetuste seaduse muutmise seadus (580 SE), RT I, 04.06.2014, 2.
- Käibemaksuseaduse muutmise seadus (493 UA),² RT I, 29.05.2014, 1.
- Käibemaksuseaduse muutmise seadus (626 SE), RT I, 06.06.2014, 2.
- Pakendiseaduse ja pakendiaktsiisi seaduse muutmise seadus (561 SE), RT I, 17.05.2014, 1.
- Ravimiseaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (615 SE), RT I, 06.06.2014, 14.
- Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (545 SE), RT I, 21.05.2014, 1.
- Veterinaarkorralduse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (621 SE), RT I, 06.06.2014, 1.

² Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadus, statistikas kajastub üks kord.

- Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse muutmise seadus (590 SE), RT I, 04.06.2014, 3.

Välislepingutega seotud seadus

- Ülemaailmse Postiliidu 25. kongressi lõppaktide ratifitseerimise seadus (610 SE), RT II, 04.06.2014, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja Riigikogu valimise seaduse muutmise seadus (607 SE), tagasi lükatud. H: 48-1-0.
- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (605 SE), tagasi võetud.
- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse täiendamise seadus (629 SE), tagasi lükatud. H: 38-20-2.

JUUNI

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seadus (637 SE), RT I, 20.06.2014, 3.
- Hasartmängumaksu seaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadus (653 SE), RT I, 08.07.2014, 1.
- Jäätmeseaduse muutmise seadus (455 SE), RT I, 08.07.2014, 2.
- Jäätmeseaduse muutmise seadus (661 SE), RT I, 08.07.2014, 13.
- Kalapüügiseaduse muutmise seadus (620 SE), RT I, 03.07.2014, 18.
- Karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (554 SE), RT I, 12.07.2014, 1.
- Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse rakendamise seadus (692 SE, 612 SE + 668 SE), RT I, 08.07.2014, 3.
- Kodakondsuse seaduse muutmise seadus (586 SE), RT I, 20.06.2014, 1.
- Kogumispensionide seaduse ja riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seadus (685 SE), RT I, 11.07.2014, 2.
- Kohtute seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (570 SE), RT I, 21.06.2014, 8.
- Kriminaalmenetluse seadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (578 SE), RT I, 21.06.2014, 11.
- Loomade ja loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi veterinaarjärelevalve seaduse ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (655 SE), RT I, 29.06.2014, 2.
- Maamaksuseaduse ning koduomanikke maamaksust vabastava maamaksuseaduse muutmise seaduse, maamaksuseaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse muutmise seadus (558 SE), RT I, 04.07.2014, 12.
- Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse ning korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seaduse muutmise seadus (573 SE), RT I, 29.06.2014, 1.
- Meresõiduohutuse seaduse täiendamise seadus (646 SE), RT I, 29.06.2014, 110.
- Meretöö seadus (552 SE), RT I, 29.06.2014, 108.
- Perekonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (546 SE), RT I, 29.06.2014, 3.
- Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seadus (622 SE), RT I, 21.06.2014, 1.
- Ravimiseaduse § 20 täiendamise seadus (400 SE), RT I, 21.06.2014, 2.
- Riigikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (617 SE), RT I, 11.07.2014, 1.

- Riiklike peretoetuste seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (669 SE), RT I, 04.07.2014, 13.
- Ruumiandmete seaduse muutmise seadus (652 SE), RT I, 08.07.2014, 14.
- Tallinna Tehnikaülikooli seadus (619 SE), RT I, 20.06.2014, 2.
- Tulumaksuseaduse muutmise seadus (643 SE), RT I, 03.07.2014, 19.
- Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (691 SE, 109 SE + 654 SE), RT I, 29.06.2014, 109.
- Ülikooliseaduse, rakenduskõrgkooli seaduse ning teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise seadus (625 SE), RT I, 03.07.2014, 17.

Välislepingutega seotud seadus

- Eesti Vabariigi valitsuse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse vahelise rahvusvahelise maksukuulekuse parandamise ja FATCA rakendamise kokkuleppe ratifitseerimise seadus (673 SE), RT II, 29.06.2014, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Kodakondsuse seaduse muutmise seadus (645 SE), tagasi lükatud. H: 50-15-0.
- Käibemaksuseaduse § 15 muutmise seadus (630 SE), tagasi lükatud. H: 42-11-1.
- Teeseaduse § 16 muutmise seadus (618 SE), tagasi lükatud. H: 48-32-0.
- Ühistranspordiseadus (404 SE), tagasi võetud.

JUULI

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse, alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse ning vedelkütuse erimärgistamise seaduse muutmise seadus (682 SE), RT I, 12.07.2014, 2.
- Elektrituruseaduse muutmise seadus (687 SE), RT I, 12.07.2014, 3.
- Käibemaksuseaduse muutmise seadus (644 SE), RT I, 11.07.2014, 3.
- Maksukorralduse seaduse ja käibemaksuseaduse muutmise seadus (680 SE), RT I, 11.07.2014, 4.
- Teeseaduse muutmise seadus (681 SE), RT I, 12.07.2014, 4.
- Tulumaksuseaduse, sotsiaalmaksuseaduse ja Eesti Kultuurkapitali seaduse muutmise seadus (683 SE), RT I, 11.07.2014, 5.

SEPTEMBER

- Ravikindlustuse seaduse ning töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmise seadus (679 SE), RT I, 08.10.2014, 1.
- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja liiklusseaduse muutmise seadus (667 SE), RT I, 08.10.2014, 2.
- Toiduseaduse muutmise seadus (642 SE), RT I, 09.10.2014, 1.
- Ülikooliseaduse ja veterinaarkorralduse seaduse muutmise seadus (627 SE), RT I, 09.10.2014, 2.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Eesti Panga seaduse muutmise seadus (684 SE), tagasi lükatud. H: 48-18-0.
- Jäätmeseaduse täiendamise seadus (688 SE), tagasi lükatud. H: 55-12-0.
- Perekonnaseaduse muutmise seadus (657 SE), tagasi lükatud. H: 47-10-1.
- Riigikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (666 SE), tagasi lükatud. H: 65-17-0.

OKTOOBER

- Autoriõiguse seaduse muutmise seadus (697 SE), RT I, 29.10.2014, 2.

- Isikut tõendavate dokumentide seaduse ja riigilõivu-seaduse muutmise seadus (699 SE), RT I, 29.10.2014, 1.
- Kooseluseadus (650 SE), RT I, 16.10.2014, 1.
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 42 muutmise seadus (689 SE), RT I, 05.11.2014, 1.
- Vabariigi Valitsuse seaduse ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (604 SE), RT I, 05.11.2014, 2.

Välislepingutega seotud seadus

- Eesti Vabariigi ja Maroko Kuningriigi vahelise tulumaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ratifitseerimise seadus (710 SE), RT II, 28.10.2014, 1.

NOVEMBER

- Etendusasutuse seaduse ja rahvuskooperi seaduse muutmise seadus (709 SE), RT I, 20.11.2014, 3.
- Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus (745 SE), RT I, 04.12.2014, 3.
- Kalandusturu korraldamise seadus (744 SE), RT I, 05.12.2014, 1.
- Koolieelse lasteasutuse seaduse muutmise seadus (641 SE), RT I, 20.11.2014, 2.
- Laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse, kinnistusraamatuseaduse ja abieluvararegistri seaduse muutmise seadus (708 SE), RT I, 05.12.2014, 3.
- Lastekaitse seadus (677 SE), RT I, 06.12.2014, 1.
- Riigipiiri seaduse, tolliseaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seadus (701 SE), RT I, 02.12.2014, 1.
- Riiklike peretoetuste seaduse muutmise seadus (727 SE), RT I, 04.12.2014, 2.
- Riikliku matusetoetuse seaduse muutmise seadus (726 SE), RT I, 04.12.2014, 1.
- Sotsiaalhoolekande seaduse, tööturuteenuste ja -toetuste seaduse ning teiste seaduste muutmise seadus (693 SE), RT I, 13.12.2014, 2.
- Sotsiaalmaksuseaduse ja ravikindlustuse seaduse muutmise seadus (729 SE), RT I, 05.12.2014, 2.
- Spordiseaduse ja halduskoostöö seaduse muutmise seadus (722 SE), RT I, 18.11.2014, 6.
- Süüteo menetluses tekitatud kahju hüvitamise seadus (635 SE), RT I, 20.11.2014, 1.
- Töövõimetoetuse seadus (678 SE), RT I, 13.12.2014, 1.
- Õppetoe tuste ja õppelaenu seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (728 SE), RT I, 04.12.2014, 4.

Välislepingutega seotud seadused

- 1981. aasta protokolliga muudetud EUROCONTROLi lennuliikluse ohutuse alast koostööd käsitleva rahvusvahelise konventsiooniga ning marsruudi navigatsioonitasusid käsitleva mitmepoolse kokkuleppega ühinemise seadus (739 SE), RT II, 15.11.2014, 1.
- Cartagena bioohutuse protokollist vastutust ja kahju hüvitamist käsitleva Nagoya – Kuala Lumpuris lisaprotokollist ratifitseerimise seadus (711 SE), RT II, 15.11.2014, 4.
- Ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Gruusia vahelise assotsieerimislepingu ratifitseerimise seadus (705 SE), RT II, 18.11.2014, 2.
- Ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova vahelise assotsieerimislepingu ratifitseerimise seadus (706 SE), RT II, 18.11.2014, 3.

• Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu ratifitseerimise seadus (714 SE), RT II, 18.11.2014, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse muutmise seadus (694 SE), tagasi lükatud. H: 48-14-0.
- Korrakaitse seaduse muutmise seadus (717 SE), tagasi lükatud. H: 37-21-0.
- Metsaseaduse muutmise seadus (732 SE), tagasi võetud.

DETSEMBER

- 2014. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadus (746 SE), RT I, 13.12.2014, 77.
- 2015. aasta riigieelarve seadus (730 SE), RT I, 29.12.2014, 79.
- Audiitoritegevuse seaduse ja väärtpaberituruse seaduse muutmise seadus (613 SE), RT I, 23.12.2014, 2.
- Erakorralise seisukorra seaduse, hädaolukorra seaduse ja Kaitseväge korralduse seaduse muutmise seadus (719 SE), RT I, 16.12.2014, 9.
- Kaitseväeteenistuse seaduse, kaitseväeteenistuse seaduse rakendamise seaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seadus (721 SE), RT I, 22.12.2014, 1.
- Karistusseadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (751 SE), RT I, 23.12.2014, 14.
- Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse rakendamise seaduse muutmise seadus (781 SE), RT I, 30.12.2014, 6.
- Keskkonnatasude seaduse muutmise seadus (778 SE), RT I, 30.12.2014, 5.
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (602 SE), RT I, 19.12.2014, 2.
- Kohtute seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seadus (698 SE), RT I, 23.12.2014, 1.
- Konkurentsiseaduse ning maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seadus (712 SE), RT I, 30.12.2014, 2.
- Korrakaitse seaduse muutmise seadus (752 SE), RT I, 31.12.2014, 2.
- Kunstiteoste tellimise seaduse muutmise seadus (735 SE), RT I, 19.12.2014, 1.
- Käibemaksuseaduse ja käibemaksuseaduse muutmise seaduse muutmise seadus (793 SE), RT I, 30.12.2014, 4.
- Maksualase teabevahetuse seadus (794 SE), RT I, 23.12.2014, 15.
- Meresõiduohutuse seaduse muutmise seadus (738 SE), RT I, 30.12.2014, 3.
- Päästeseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (676 SE), RT I, 31.12.2014, 4.
- Rahvatervise seaduse muutmise seadus (756 SE), RT I, 31.12.2014, 3.
- Riigikogu liikme staatuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (396 SE), RT I, 22.12.2014, 9.
- Riigilõivuseadus (725 SE), RT I, 30.12.2014, 1.
- Tsiiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (718 SE), RT I, 31.12.2014, 1.
- Õiguskantsleri seaduse muutmise seadus (663 SE), RT I, 22.12.2014, 2.

Välislepingutega seotud seadused

- Inimkaubandusvastase Euroopa Nõukogu konventsiooni ratifitseerimise seadus (748 SE), RT II, 23.12.2014, 1.

• Maailma Kaubandusorganisatsiooni teenustekaubanduse üldlepingu lisa „Euroopa Ühendused ja nende liikmesriigid – erikohustuste koondloend” ratifitseerimise seadus (707 SE), RT II, 16.12.2014, 1.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse muutmise seadus (769 SE), tagasi lükatud. H: 38-10-0.
- Kodakondsuse seaduse muutmise seadus (742 SE), tagasi lükatud. H: 66-16-0.
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (741 SE), tagasi lükatud. H: 50-16-0.
- Tulumaksuseaduse muutmise seadus (733 SE), tagasi lükatud. H: 45-15-0.

2015

JAANUAR

- Alkoholi seaduse muutmise seadus (723 SE), RT I, 20.02.2015, 1.
- Jäätmeseaduse muutmise seadus (789 SE), RT I, 20.02.2015, 2.
- Kodakondsuse seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (737 SE), RT I, 03.02.2015, 1.
- Kutseseaduse muutmise seadus (743 SE), RT I, 30.01.2015, 1.
- Lennundusseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (740 SE), RT I, 26.02.2015, 2.
- Lõhkematerjaliseaduse muutmise seadus (805 SE), RT I, 03.02.2015, 2.
- Planeerimise seadus (571 SE), RT I, 26.02.2015, 3.
- Rakkude, kudede ja elundite hankimise, käitlemise ja siirdamise seadus (757 SE), RT I, 26.02.2015, 1.
- Raseduse katkestamise ja steriliseerimise seaduse muutmise seadus (731 SE), RT I, 20.02.2015, 4.
- Vedelkütuse seaduse ja välisõhu kaitse seaduse muutmise seadus (675 SE), RT I, 20.02.2015, 3.

Vastu võtmata jäänud seaduseelnõud

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse, alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse ning vedelkütuse erimärgistamise seaduse muutmise seaduse muutmise seadus (766 SE), tagasi lükatud. H: 40-24-0.
- Erakooliseaduse § 22² muutmise seadus (811 SE), tagasi võetud.
- Koolieelse lasteasutuse seaduse § 10 muutmise seadus (791 SE), tagasi lükatud. H: 32-17-1.
- Pühade ja tähtpäevade seaduse § 2 muutmise seadus (768 SE), tagasi lükatud. H: 37-22-1.
- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (820 SE, 330 SE + 651 SE), tagasi võetud.
- Tsiiviilkohtumenetluse seadustiku, võlaõigusseaduse, tsiiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seaduse ning tsiiviilseadustiku üldosa seaduse muutmise seadus (713 SE), jäi vastu võtmata. H: 47-0-0.

VEEBRUAR

- Abipolitseiniku seaduse ja liiklusseaduse muutmise seadus (724 SE), RT I, 12.03.2015, 6.
- Biotsiidiseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (754 SE), RT I, 10.03.2015, 1.
- Eesti Vabariigi põhiseaduse muutmise seadus kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel valimisea langetamiseks (703 SE).³

³ Seadus vajab jõustumiseks ka järgmises Riigikogu koosseisus vastuvõtmist.

- Ehitusseadustik (555 SE), RT I, 05.03.2015, 1.
- Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seadus (572 SE), RT I, 23.03.2015, 3.
- Ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse ning Eesti Arengufondi seaduse muutmise seadus (787 SE), RT I, 04.03.2015, 2.
- Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seadus (821 SE), RT I, 19.03.2015, 3.
- Hasartmänguseaduse, meediateenuste seaduse ja reklaamiseaduse muutmise seadus (747 SE), RT I, 04.03.2015, 3.
- Hädaolukorra seaduse ja ühistranspordiseaduse muutmise seadus (807 SE), RT I, 12.03.2015, 3.
- Jäätmeseaduse muutmise seadus (790 SE), RT I, 06.03.2015, 23.
- Kalapüügiseadus (801 SE), RT I, 17.03.2015, 1.
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse muutmise ning sellega seoses teiste seaduste muutmise seadus (800 SE), RT I, 23.03.2015, 6.
- Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, metsaseaduse ja veeseaduse muutmise seadus (771 SE), RT I, 04.03.2015, 1.
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse muutmise seadus (788 SE), RT I, 12.03.2015, 2.
- Kohtutäituri seaduse ja täitemenetluse seadustiku muutmise seadus (750 SE), RT I, 05.03.2015, 2.
- Krediidandjate ja -vahendajate seadus (795 SE), RT I, 19.03.2015, 4.
- Kriminaalmenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (770 SE), RT I, 19.03.2015, 1.
- Kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seaduse muutmise seadus (776 SE), RT I, 06.03.2015, 22.
- Liiklusseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus (779 SE), RT I, 28.02.2015, 1.
- Maaparanduseaduse muutmise seadus (830 SE), RT I, 04.03.2015, 6.
- Maksukorralduse seaduse täiendamise seadus (843 SE), RT I, 06.03.2015, 26.
- Nimeseaduse muutmise seadus (831 SE), RT I, 06.03.2015, 24.
- Politsei ja piirivalve seaduse ning päästeteenistuse seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (810 SE), RT I, 19.03.2015, 2.
- Prokuratuuriseaduse ja kohtute seaduse muutmise seadus (802 SE), RT I, 10.03.2015, 3.
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seadus (799 SE), RT I, 11.03.2015, 3.
- Rahvusoperi seaduse muutmise seadus (767 SE), RT I, 27.02.2015, 2.
- Raudteeseaduse muutmise seadus (806 SE), RT I, 27.02.2015, 1.
- Ravikindlustuse seaduse muutmise seadus (818 SE), RT I, 11.03.2015, 2.
- Ravimiseaduse muutmise seadus (782 SE), RT I, 10.03.2015, 6.
- Reklaamiseaduse muutmise seadus (780 SE), RT I, 17.03.2015, 2.
- Relvaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (736 SE), RT I, 04.03.2015, 5.
- Riigikaitse seadus (772 SE), RT I, 12.03.2015, 1.
- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (774 SE), RT I, 06.03.2015, 25.
- Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmise seadus (822 SE), RT I, 06.03.2015, 9.

- Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise seadus (808 SE), RT I, 10.03.2015, 5.
 - Seadme ohutuse seadus (758 SE), RT I, 23.03.2015, 4.
 - Tsviilkohtumenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (844 SE), RT I, 12.03.2015, 5.
 - Tubakaseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus (753 SE), RT I, 12.03.2015, 7.
 - Täiskasvanute koolituse seadus (798 SE), RT I, 23.03.2015, 5.
 - Täitemenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (803 SE), RT I, 12.03.2015, 4.
 - Vangistusseaduse ja kriminaalhooldusseaduse muutmise seadus (804 SE), RT I, 10.03.2015, 4.
 - Vedelkütuse erimärgistamise seaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadus (841 SE), RT I, 17.03.2015, 3.
 - Võlaõigusseaduse, tarbijakaitse seaduse ning õppetootuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (786 SE), RT I, 11.03.2015, 1.
 - Välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seoses teiste seaduste muutmise seadus (809 SE), RT I, 23.03.2015, 1.
 - Välisõhu kaitse seaduse muutmise seadus (816 SE), RT I, 10.03.2015, 2.
 - Äriseadustiku ja asjaõigusseaduse muutmise seadus (785 SE), RT I, 04.03.2015, 4.
 - Ühistranspordiseadus (812 SE), RT I, 23.03.2015, 2.
- Välislepingutega seotud seadused**
- Eesti Vabariigi ja Luksemburgi Suurhertsogiriigi vahelise tulu- ja kapitalimaksudega topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise lepingu ja selle juurde kuuluva protokolli ratifitseerimise seadus (819 SE), RT II, 27.02.2015, 2.
 - Eesti Vabariigi valitsuse ja Šveitsi Liidunõukogu vahelise 11. juunil 2002 allakirjutatud Eesti Vabariigi valitsuse ja Šveitsi Liidunõukogu vahelise tulu- ja kapitalimaksudega topeltmaksustamise vältimise lepingu muutmise protokolli ratifitseerimise seadus (832 SE), RT II, 27.02.2015, 4.
 - Eesti Vabariigi valitsuse ja Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti vahelise peakorterit kokkuleppe ratifitseerimise seadus (839 SE), RT II, 06.03.2015, 1.
 - Eesti Vabariigi valitsuse, Läti Vabariigi valitsuse ja Leedu Vabariigi valitsuse vahelise lepingu Balti Mereväedivisjoni loomise kohta denonsseerimise seadus (834 SE), RT II, 27.02.2015, 1.
 - Korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsiooni lisaprotokolliga ühinemise seadus (833 SE), RT II, 05.03.2015, 1.
 - Kyoto protokolli Doha muudatuse ratifitseerimise seadus (838 SE), RT II, 05.03.2015, 3.

Lõpuni menetlemata jäänud seaduseelnõud

- Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 49¹ muutmise seadus (826 SE).
- Atmosfääriõhu kaitse seadus (829 SE).
- Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Eesti-Vene riigipiiri lepingu ja Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise lepingu ratifitseerimise seadus (614 SE).

- Elektriturseaduse muutmise seadus (318 SE).
- Elektriturseaduse muutmise seadus (835 SE).
- Erakonnaseaduse § 12¹ täiendamise seadus (598 SE).
- Erakonnaseaduse § 12⁷ muutmise seadus (599 SE).
- Erakonnaseaduse ja reklaamiseaduse muutmise seadus (497 SE).
- Erakonnaseaduse muutmise seadus (144 SE).
- Jahiseaduse muutmise seadus (328 SE).
- Karistusseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (191 SE).
- Karistusseadustiku täiendamise seadus (239 SE).
- Kaugkütteseaduse ja maagaasiseaduse muutmise seadus (609 SE).
- Keskkonnatasude seaduse muutmise seadus (234 SE).
- Kindlustustegevuse seadus (796 SE).
- Kinnisasja omandamise kitsendamise seaduse § 10 muutmise seadus (749 SE).
- Kodakondsuse seaduse § 29 muutmise seadus (588 SE).
- Koduomanike maamaksuvabastust laiendav maamaksuseaduse muutmise seadus (596 SE).
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (700 SE).
- Kollektiivlepingu ja kollektiivse töötüli lahendamise seadus (623 SE).
- Koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 muutmise seadus (823 SE).
- Koolieelsete lasteasutuste seaduse muutmise seadus (2 SE).
- Korruptsioonivastase seaduse muutmise seadus (777 SE).
- Kriminaalmenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus (295 SE).
- Lesepensioni seadus (813 SE).
- Looduskaitse seaduse muutmise seadus (453 SE).
- Maapõuseaduse muutmise seadus (842 SE).
- Mõõteseaduse, alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisiseaduse ning riigilõivuseaduse muutmise seadus (817 SE).
- Noorsootöö seaduse ja sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus (38 SE).
- Omavalitsuskorralduse reformi seadus (647 SE).
- Pakendiseaduse § 21 muutmise seadus (825 SE).
- Psühhiaatrilise abi seaduse, tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise seadus (170 SE).
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 82 muutmise seadus (240 SE).
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja kutseõppeasutuse seaduse muutmise seadus (616 SE).
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seadus (1 SE).
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seadus (477 SE).
- Pühade ja tähtpäevade seaduse § 2 muutmise seadus (52 SE).
- Ravikindlustuse seaduse muutmise seadus (656 SE).
- Reklaamiseaduse muutmise seadus (50 SE).
- Reklaamiseaduse muutmise seadus (426 SE).
- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (541 SE).
- Riigikogu liikme staatuse seaduse ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (601 SE).
- Riigikogu liikme staatuse seaduse ja riigivaraseaduse täiendamise seadus (603 SE).
- Riigikogu valimise seaduse ja erakonnaseaduse muutmise seadus (329 SE).
- Riigikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus (837 SE).
- Riigikogu valimise seaduse muutmise seadus (355 SE).
- Riigikogu valimise seaduse muutmise seadus (600 SE).
- Riigilõivuseaduse muutmise seadus (10 SE).
- Riigivaraseaduse § 81 täiendamise seadus (398 SE).
- Riigivaraseaduse, kaitseväeteenistuse seaduse, kinnistusraamatuseaduse ja välisteenistuseseaduse muutmise seadus (797 SE).
- Riigivastutuse seadus (7 SE).
- Riiklike peretoetuste seaduse § 5 muutmise seadus (11 SE).
- Sotsiaalhoolekande seaduse § 22² täiendamise seadus (169 SE).
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus (178 SE).
- Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seadus (636 SE).
- Teeseaduse § 16 muutmise seadus (22 SE).
- Teeseaduse § 22² täiendamise seadus (591 SE).
- Tulumaksuseaduse § 26 muutmise seadus (784 SE).
- Tulumaksuseaduse § 48 muutmise seadus (184 SE).
- Tulumaksuseaduse § 48 muutmise seadus (755 SE).
- Tulumaksuseaduse muutmise ja täiendamise seadus (242 SE).
- Tulumaksuseaduse muutmise seadus (422 SE).
- Tulumaksuseaduse muutmise seadus (827 SE).
- Töötuskindlustuse seaduse muutmise seadus (171 SE).
- Vedelkütuse seaduse muutmise seadus (24 SE).
- Veeseaduse ja jäätmeseaduse muutmise seadus (483 SE).
- Veeseaduse muutmise seadus (824 SE).
- Väärteomenetluse seadustik (500 SE).
- Õppetootuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (13 SE).

Statistika

VI istungjärgul 09.09.–19.12.2013 toimus 50 (sh 2 täiendavat) istungit. VII istungjärgul 13.01.–19.06.2014 toimus 73 (sh 2 täiendavat) istungit ning Riigikogu esimees kutsus kokku 3 erakorralist istungjärku (23 Riigikogu liikme ettepanekul 20.06.2014 ning 37 liikme ettepanekul 30.06.2014 ja 23 liikme ettepanekul 01.07.2014). VIII istungjärgul 08.09.–18.12.2014 toimus 48 istungit ning IX istungjärgul 12.01.–19.02.2015 toimus 20 istungit.

Algatatud, vastu võetud ning menetlusest välja langenud seaduseelnõud ja välislepingud (VI–IX istungjärg) *

Algataja	Põhiseaduse muutmise seadus	Riigi-eelarved	Terviktekstid	Muutmis-seadused	Välis-lepingud	Kokku
Vabariigi Valitsus	–	4/4/–	26/23/5	160/158/9	25/26/1	215/211/15
Vabariigi Valitsus ja fraktsioon	–	–	–	–/1/–	–	–/1/–
Vabariigi Valitsus ja RK liikmed	–	–	–	–/1/–	–	–/1/–
Fraktsioonid	–	–	1/–/3	50/5/75	–	51/5/78
Fraktsioon ja komisjon	–	–	–	–/–/1	–	–/–/1
Komisjonid	–	–	2/2/–	17/19/2	–	19/21/2
RK liikmed	1/1**/–	–	1/1/–	16/3/19	–	18/5/19
Kokku	1/1**/–	4/4/–	30/26/8	243/187/106	25/26/1	303/244/115

* Lisaks võeti muudetud kujul uuesti vastu Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud käibemaksuseaduse muutmise seadus (493 UA), statistikas kajastub üks kord.

** Eesti Vabariigi põhiseaduse muutmise seadus kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel valimisea langetamiseks (703 SE) vajab jõustumiseks ka järgmise Riigikogu koosseisu poolt vastu võtmist.

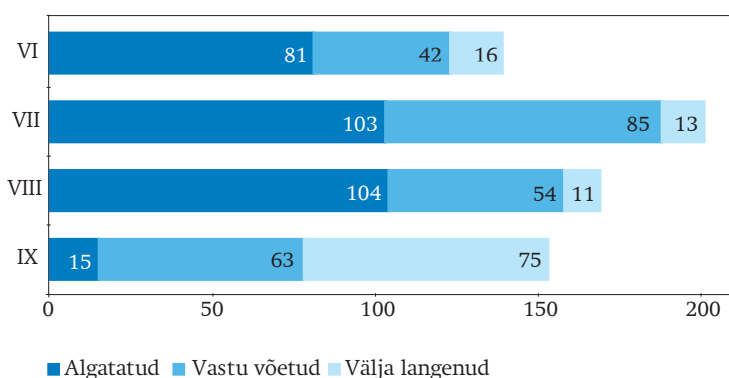
Menetlemise käigus ühendati 5 juhul kaks eraldi algatatud eelnõu (ühendamist ei loeta siin algatamiseks; kahel juhul ühendati kaks Vabariigi Valitsuse eelnõu, ühel juhul Vabariigi Valitsuse ja fraktsiooni eelnõu, Vabariigi Valitsuse ja Riigikogu liikmete algatatud eelnõu ning fraktsiooni ja komisjoni eelnõu). Menetlusest langes koosseisu volituste lõppemise tõttu välja 69 seaduseelnõu.

Otsuse-eelnõud istungjärgude kaupa (VI/VII/VIII/IX istungjärg)

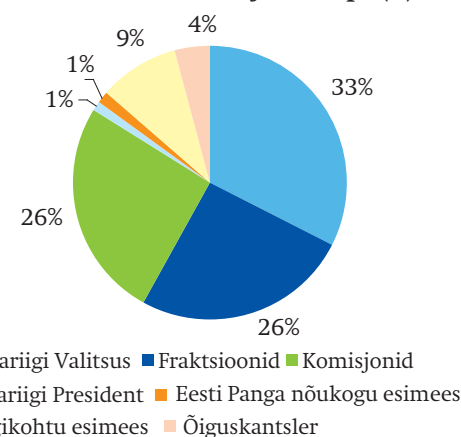
Esitaja	Esitatud	Vastu võetud	Poolthälte enamust mittesaanud/ tagasi lükatud	Koosseisu häälteenamust mittesaanud	Tagasi võetud	Lõpuni menetlemata jäänud
Vabariigi Valitsus	11/2/9/2	8/4/10/2	–/–/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–
Fraktsioonid	6/10/2/1	–/6/1/1	–/1/1/–	4/2/2/–	–/2/–/–	2
Komisjonid	4/12/3/–	4/12/3/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–
neist erikomisjon	1/1/–/–	1/1/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–
Vabariigi President	–/–/1/–	–/–/–/1	–/–/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–
Eesti Panga nõukogu esimees	–/1/–/–	–/1/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–
Riigikohtu esimees	2/3/2/–	1/3/2/1	–/–/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–
Õiguskantsler	–/3/–/–	–/3/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–/–/–/–	–
Kokku	23/31/17/3	13/29/16/5	–/1/1/–	4/2/2/–	–/2/–/–	2

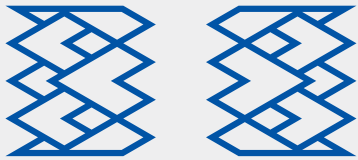
Lisaks võeti vastu numeratsioonita otsus „Peaministri kandidaadile Taavi Rõivasele valitsuse moodustamiseks volituste andmine“ (vastu võetud 24.03.2014, RT III, 26.03.2014, 1) ning 05.03.2014 arutati täiendaval istungil 63 Riigikogu liikme esitatud Riigikogu avaldust „Ukraina suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse toetuseks“ (608 AE).

VI–IX istungjärgul algatatud, vastu võetud ning menetlusest välja langenud seaduseelnõud istungjärgude kaupa

Otsuse-eelnõud esitajate kaupa (%)

RIIGIEELARVE

On selge, et ühe aasta eelarvega ei saa lahendada kõiki riigi ees seisvaid probleeme. Järgmise aasta eelarvel on väga selged prioriteedid: inimeste heaolu kasv ja kindlustunde suurendamine ning julgeoleku ja kaitsevõime tugevdamine. Me saame seda lubada, sest majanduskasv ja maksude paranenud laekumine seda kõike võimaldavad.

(Aivar Sõerd 2015. aasta riigieelarve seaduse III lugemisel, 10.12.2014)

Keskerakonna fraktsioon ei saa kahjuks järgmise aasta riigieelarvet toetada. Jah, me tunnistame, et küsimus on valikutes. Aga anda riigieelarvest ära niivõrd suur raha ja samas jätta tegemata valik, et riik oma ülesandeid korralikult täidaks, on meie arvates vale.

(Kadri Simson 2015. aasta riigieelarve seaduse III lugemisel, 10.12.2014)

2015. aasta riigieelarve seaduse eelnõu III lugemine. Kõnepuldis on rahanduskomisjoni esimees Rannar Vassiljev, detsember 2014

Perioodil september 2013 – märts 2015 võttis Riigikogu vastu 2013. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse, 2014. aasta riigieelarve seaduse, 2014. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse ja 2015. aasta riigieelarve seaduse, juhtivkomisjoniks rahanduskomisjon.

2013. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadus

Algatamine: Vabariigi Valitsus algatas 2013. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (514 SE) 21. oktoobril 2013.

Sisu: seadusega kohandatakse riigieelarve muutunud oludega (võrreldes eelmise aasta sügisega) kulude kogumahtu muutmata.

Vastuvõtmine: seadus võeti vastu 4. detsembril 2013.

2014. aasta riigieelarve seadus

Algatamine: Vabariigi Valitsus algatas 2014. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (490 SE) 25. septembril 2013.

Sisu ja maht: 2014. aasta riigieelarve aluseks on riigi eelarvestrateegia 2014–2017 ja peaeesmärki-deks kindlustada stabiilne majanduskeskkond, suurendada inimeste heaolu ja elatustaset ning tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus. Olulisemad tegevused: pensionide tõstmine keskmiselt 5,8%, kõigi valitsemisalade palgafondide suurendamine 5,1%, tegevuse jätkamine maksupettuste vähendamiseks, Eesti välisesinduste võrgustiku arendamine, siseturvalisuse suurendamine, riigikaitse eelarve püsimine 2% tasemel SKP-st, suuremahuliste transpordi taristuprojektide elluviimine ja kohalike omavalitsuste tulumaksu osa laekumise kasv 2014. aastal 8%. Struktuurselt tasandatud eelarvepositsioon on 0,7%, valitsussektori võlakoormus aasta lõpuks 10% SKP-st ja keskvalitsuse reservid vähenevad aasta lõpuks 380 mln euroni. Maksukoormus langeb 32,1%-le. Riigieelarve tulude maht on 8 mld eurot, kasv 4,6% ja kulude maht 8,06 mld eurot, kasv 4,9%. 2014. aastaks prognoositakse kasvu keskpika potentsiaalse taseme lähedale ehk 3,6%-ni.

2014. aasta eelarvet on nimetatud ka sotsiaalseks eelarveks, sotsiaal- ja muud toetused moodustavad 27,7% eelarvest ehk 2,28 mld eurot.

Olulisemad aruteluteemad Riigikogus: eelarve- ja maksupoliitika; haridusvaldkonna reform ja rahastamine; kultuuritöötajate, õpetajate ja hooldustöötajate palgad; riigi kulutused sotsiaalsele kaitsele ja tervishoiule; laste ja lastega perede toetamine; kohalike omavalitsuste rahastamise põhimõtted; tulumaksuvaba miinimumi suurendamine; lastele spordi- ja huvihariduse huviringiraha võimaldamine; koolides tugiteenuste kulude katmine; riigitöötajate palgafondi suurendamine; maksupettuste vähendamine; kohalike teede hoiu rahastamine; matusetootuse taastamine; toimetulekupiiri tõstmine; koolilõuna rahastamine; aktsiipoliitika; dividendipoliitika; ELi struktuuritoetused; integratsiooni edendamine; haldusreform; riigi võlakoormus.

Muudatusettepanekud:

2014. aasta riigieelarve teiseks lugemiseks esitati 402 muudatusettepanekut.

Sooviti suurendada munitsipaalkoolide, gümnaasiumide ja kutsekoolide koolilõuna jaoks ettenähtud vahendeid, suurendada toetusfondi hariduskuludes õpetajate palgatõusuks ettenähtud summade osas, rahastada koolide tugisüsteeme ja laste huviharidust, suurendada lastetoetusi, taastada matusetootuse maksmine, suurendada kohalike omavalitsuste teedetoeusi, määrata vahendid riikliku üleminekutoetuse maksmiseks põllumajandustootjatele, vähendada erakondade rahastamist riigieelarvest ning suurendada tasandusfondi. Mitme ettepaneku eesmärk oli eraldada vahendeid kohalike omavalitsuste üksuste kultuuri-, haridus-, keskkonna- ja sotsiaalobjektidele.

Kolmandaks lugemiseks laekus 11 muudatusettepanekut, millest ühe esitas kultuurikomisjon, neli Eesti Keskerakonna fraktsioon, viis Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon ja ühe ettepaneku koostas rahanduskomisjon. Muudatusettepanekute sisu oli analoogne teisel lugemisel esitatuga, sh suurendada rahastamist koolitoidutoetuse, kohalike teede hoiu, põllumeestele makstava riikliku üleminekutoetuse ning Maksu- ja Tolliameti palgavahendite osas.

Vastuvõtmine: 2014. aasta riigieelarve võeti seadusena vastu 11. detsembril 2013, selle poolt hääletas 59 ja vastu 41 Riigikogu liiget.

2014. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadus

Algatamine: Vabariigi Valitsus algatas 2014. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõu (746 SE) 13. oktoobril 2014.

Sisu: seadusega kohandatakse riigieelarve muutunud oludega (võrreldes eelmise aasta sügisega) kulude kogumahtu muutmata.

Vastuvõtmine: seadus võeti vastu 3. detsembril 2014.

2015. aasta riigieelarve seadus

Algatamine: Vabariigi Valitsus algatas 2015. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (730 SE) 24. septembril 2014.

Sisu ja maht: 2015. aasta riigieelarve aluseks on riigi eelarvestrateegia 2015–2018 ning prioriteetideks vähendada laste vaesust ja tööjõu maksukoormust, kindlustada Eesti julgeolek ja tagada jätkusuutlik riigirahandus. Olulisemad kuluotsused: pensionide tõus 5,9%, tugiperede toetuse suurendamine 25%, esimese ja teise lapse toetuse tõus 45 euronit, lisaks veel vajaduspõhine toetus. Eraldatakse lisavahendeid avaliku sektori palgafondi 3%-ks kasvuks. Sotsiaal- ja kultuurivaldkonnas ning siseturvalisuse valdkonnale ja õpetajatele on ette nähtud 4,5% rohkem ning reformide toetuseks 1,4%. Kaitse-eelarve tõuseb 2,05%-ni SKP-st. Jätkub mitu olulist reformi, sealhulgas kohtumenetluse kiirendamine, kiirabireform ning koolivõrgu korrastamine. Struktuurselt tasandatud eelarvepositsioon on 0,8%, valitsussektori võlakoormus aasta lõpuks 9,3% SKP-st ja keskvalitsuse reservide oodatav maht aasta lõpuks 562 mln eurot. Oodatav maksukoormus on 32,7%. Riigieelarve tulude maht on 8,445 mld eurot, kasv 7% ja kulude maht 8,54 mld eurot, kasv 6%. Eesti SKT kasvuks 2015. aastal on prognoositud 2,5%.

Olulisemad aruteluteemad Riigikogus: eelarve- ja maksupoliitika, sh tulumaksu vähendamine 20%-le, keskkonnatasud ja nn erisoodustusmaks; vahendite kasv sisejulgeoleku- ja kaitseküsimustes,

sh piiri tugevdamine; põllumajandustootjate täiendav toetus; emigratsioon ja teistes riikides töötamine, palgavaesus; omavalitsuste tulubaasi suurendamine; lastetoetuste tõus; elektrienergia tootmisele majapidamistele küttekulude tõusu leevendamiseks; kohalike omavalitsuste tulubaasi suurendamine ja haldusreform; kohalike teede hoiu rahastamine; teadus- ja arendustegevuse rahastamine; majandusprognoosid; üldvalitsemiskulude kokkuvõtteid.

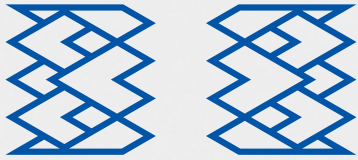
Muudatusettepanekud:

2015. aasta riigieelarve teiseks lugemiseks esitati 24 muudatusettepanekut.

Sooviti vähendada valitsemiskulusid ja parandada riigieelarve tasakaalu, tõsta koolitoidutoetust nii põhikooli, gümnaasiumi kui ka kutsekooli õpilastele 1 euronit päevas, vähendada erakondade riigieelarvelist rahastamist, suurendada avalikult kasutatavate kohalike teede hoiu rahastamist, teaduse baasrahastamist, muuseumide investeringuid ning ühistranspordi sihtotstarbelist toetust, eraldada põllumajandustootjatele täiendavat toetust riigieelarvest, lükata erimärgistatud diislikütuse kütmiseks ning soojuse ja elektrienergia tootmiseks kasutamise keeld aasta võrra edasi, näha ette vahendid Üksikvanema Elatisfondi loomiseks, suurendada Politsei- ja Piirivalveameti personalikulusid, näha ette kulud haldusreformiks vajaliku seadusandluse ettevalmistamiseks ja vahendid Eesti piiri tugevdamiseks.

Kolmandaks lugemiseks laekus 17 muudatusettepanekut, millest suurem osa kattus sisuliselt eelnõu teiseks lugemiseks esitatud ettepanekutega.

Vastuvõtmine: 2015. aasta riigieelarve võeti seadusena vastu 10. detsembril 2014, selle poolt hääletas 56 ja vastu 35 Riigikogu liiget.

PARLAMENTAARNE KONTROLL JA MUU TEGEVUS

Rõhutan veel parlamendi unikaalset rolli valitsuse ja bürokraatia võimalike liialduste üle kontrolli ja järelevalve teostajana. Valitsuse ja ametnikkonna kasvav osa seadusloomes ei tähenda seda, et meie seadusandjatena peaksime piirduma seaduste kvaliteedi parandamisega. Võimude lahusus annab meile õiguse ja kohustuse vajaduse korral vastu seista katsetele regulatsiooniga kõiki maailma hädasid ravida. Ometi oleme seadusloomes tihedamini partnerid kui vastaspooled.

(Riigikogu esimees Ene Ergma, 09.09.2013)

Parlamentaarne kontroll

Arupärimised

VI–IX istungjärgul esitasid kõige rohkem arupärimisi Eesti Keskerakonna fraktsiooni liikmed (75 arupärimist). Enim pidid arupärimistele vastama peaminister (vastas 16 arupärimisele) ning

haridus- ja teadusminister (15 arupärimisele, 2 jäi vastamata). Sotsiaalministrile esitati 14 arupärimist (5 võeti tagasi). Korduvat tähelepanu pöörati näiteks parvlaevaliikluse ning venekeelsete gümnaasiumide osaliselt riigikeelsele õppele ülemineku ning kutse- ja erikoolide probleemidele.

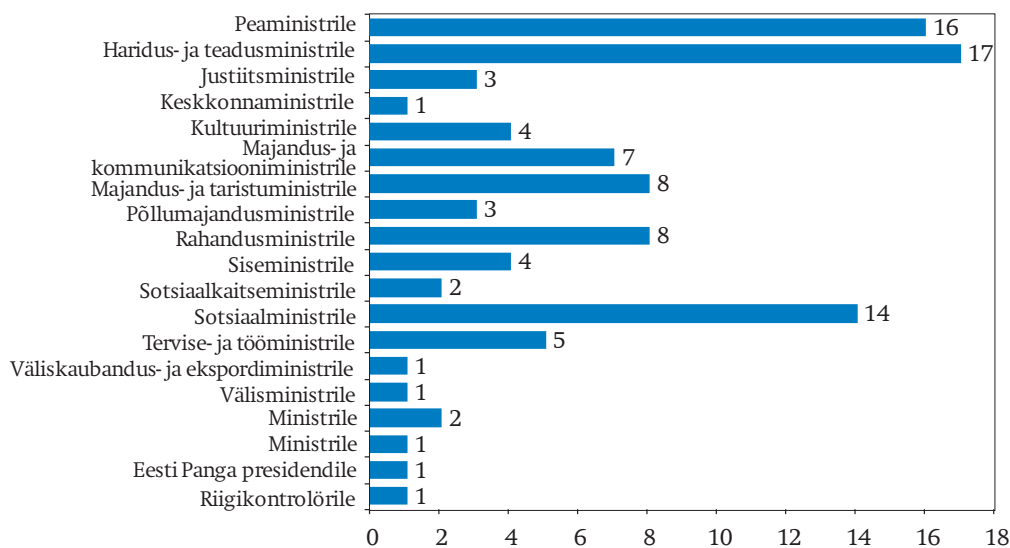
Arupärimised (VI–IX istungjärg)

	IRL	IRL/K	IRL/FMK*	K	SDE	SDE/FMK	Kokku
Peaministrile	3	1	1	10	1	–	16
Haridus- ja teadusministrile	1	–	–	15	–	1	17
Justiitsministrile	–	–	–	3	–	–	3
Keskkonnaministrile	–	–	–	–	1	–	1
Kultuuriministrile	–	–	1	2	–	1	4
Majandus- ja kommunikatsiooniministrile	1	–	–	4	–	2	7
Majandus- ja taristuministrile	1	–	1	6	–	–	8
Põllumajandusministrile	–	–	–	3	–	–	3
Rahandusministrile	–	–	–	6	1	1	8
Siseministrile	–	–	–	3	–	1	4
Sotsiaalkaitseministrile	–	–	–	2	–	–	2
Sotsiaalministrile	–	–	–	11	1	2	14
Tervise- ja tööministrile	–	–	–	5	–	–	5
Väliskaubandus- ja ekspordiministrile	–	–	–	1	–	–	1
Välisministrile	–	–	–	1	–	–	1
Ministrile (tervise- ja tööministri vastutusallas)	–	–	–	2	–	–	2
Ministrile (väliskaubandus- ja ekspordiministri vastutusallas)	–	–	–	1	–	–	1
Eesti Panga presidendile	–	–	–	–	–	1	1
Riigikontrolörile	1	–	–	–	–	–	1
Kokku	7	1	3	75	4	9	99

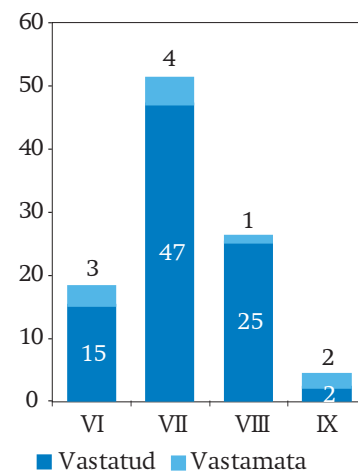
Statistika kajastab ka 8 tagasi võetud ja 2 koosseisu tööaja lõppemise tõttu vastamata jäänud arupärimist; 4 esitajatele tagastatud arupärimist pole tabelis ära toodud.

* FMK – fraktsiooni mittekuuluvad Riigikogu liikmed.

VI–IX istungjärgul esitatud arupärimised adressaatide kaupa

VI–IX istungjärgul vastatud/vastamata jäänud arupärimised istungjärkude kaupa

Kirjalikud küsimused

VI–IX istungjärgul olid kirjalike küsimuste esitamisel kõige aktiivsemad Eesti Keskerakonna fraktsiooni liikmed (35 küsimust). Kõige rohkem probleeme nähti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Sotsiaalministeeriumi

valitsemisalas, esile kerksid näiteks parvlaevade ja eriarstiabi teemad. Lisaks üldisematele küsimustele käsitleti konkreetseid juhtumeid, nagu välisriigis hätta sattunud Eesti kodaniku abistamist ja Vana-Antsla Kutsekeskkooli sulgemist.

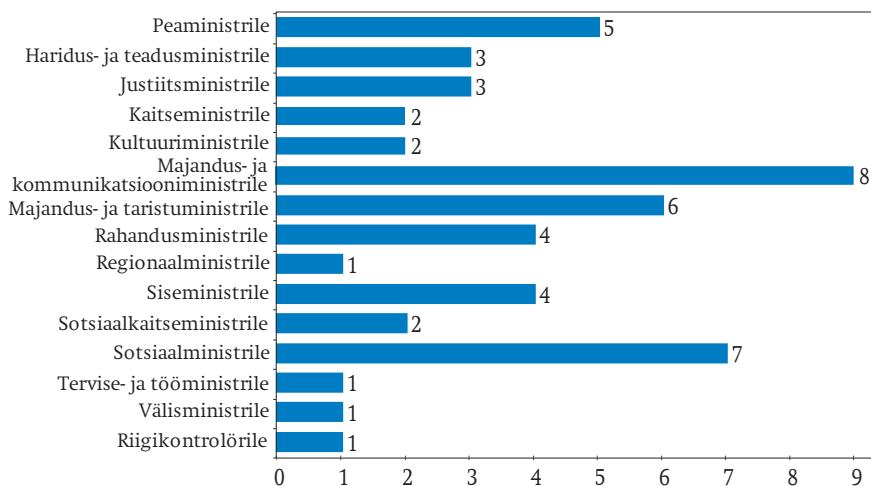
Kirjalikud küsimused (VI–IX istungjärg)

	IRL	K	SDE	FMK*	Kokku
Peaministrile	3	2	–	–	5
Haridus- ja teadusministrile	–	2	1	–	3
Justiitsministrile	–	3	–	–	3
Kaitseministrile	–	1	1	–	2
Kultuuriministrile	–	2	–	–	2
Majandus- ja kommunikatsiooniministrile	1	3	4	–	8
Majandus- ja taristuministrile	2	4	–	–	6
Rahandusministrile	–	3	1	–	4
Regionaalministrile	–	–	–	1	1
Siseministrile	1	3	–	–	4
Sotsiaalkaitseministrile	–	2	–	–	2
Sotsiaalministrile	–	7	–	–	7
Tervise- ja tööministrile	–	1	–	–	1
Välisministrile	–	1	–	–	1
Riigikontrolöörile	–	1	–	–	1
Kokku	7	35	7	1	50

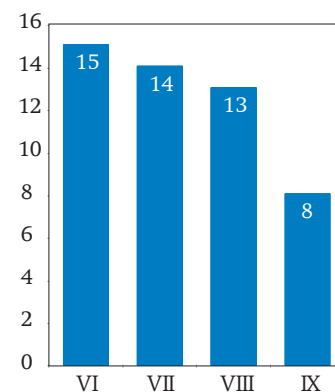
Tabelis pole ära toodud 1 esitajale tagastatud kirjalik küsimus.

* FMK – fraktsiooni mittekuuluvad Riigikogu liikmed.

VI–IX istungjärgul esitatud kirjalikud küsimused adressaatide kaupa

VI–IX istungjärgul esitatud kirjalikud küsimused istungjärgude kaupa

Infotunniküsimused

VI–IX istungjärgul on infotunniküsimusi ülekaalukalt esitatud peaministrile (102 küsimust). Palju jõudsid küsida Eesti Keskerakonna fraktsiooni liikmed (121 registreeritud küsimust), aktiivsed olid ka Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsiooni liikmed (74 registreeritud küsimust). Küsimusi sõnas-

tati nii väga laialt (Vabariigi Valitsuse poliitikat, pensionidest, olukorrast riigis) kui ka kitsalt konkreetsete probleemide kohta (näiteks superministeeriumi hoonest, Ida-Virumaa põhjavee probleemidest, erivajadusega inimeste sõidukite parkimisest).

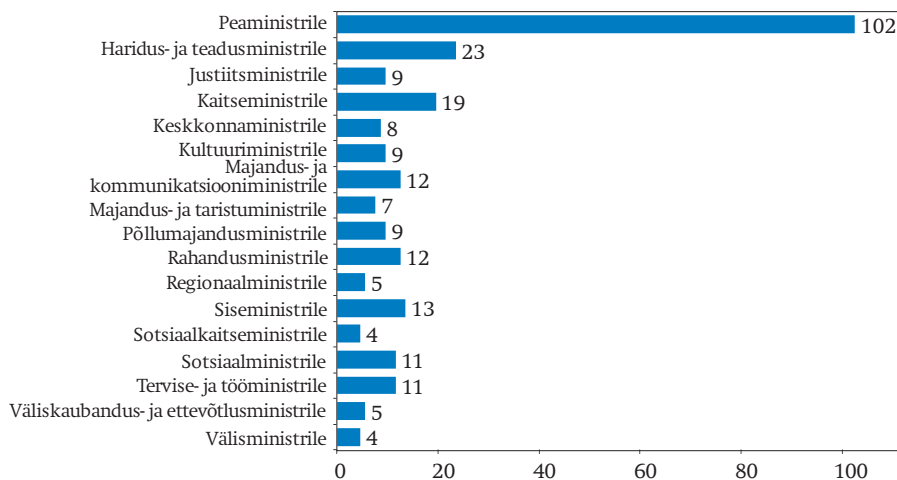
Infotunniküsimused (VI–IX istungjärg)

	Vastatud/vastamata					Kokku
	IRL	K	RE	SDE	FMK*	
Peaministrile	26/3	41/8	3/-	13/3	5/-	88/14
Haridus- ja teadusministrile	3/1	12/2	-	4/1	-	19/4
Justiitsministrile	1/-	2/2	-	2/1	-/1	5/4
Kaitseministrile	9/1	6/1	-	2/-	-	17/2
Keskkonnaministrile	2/-	3/1	-	1/-	1/-	7/1
Kultuuriministrile	2/-	3/1	1/-	1/-	-/1	7/2
Majandus- ja kommunikatsiooniministrile	4/1	3/-	-	3/-	1/-	11/1
Majandus- ja taristuministrile	3/-	3/-	-	1/-	-	7/-
Põllumajandusministrile	2/-	5/-	-	2/-	-	9/-
Rahandusministrile	2/-	5/-	-	4/-	1/-	12/-
Regionaalministrile	-	2/-	-	3/-	-	5/-
Siseministrile	3/-	5/-	-	1/1	-/3	9/4
Sotsiaalkaitseministrile	3/-	-/1	-	-	-	3/1
Sotsiaalministrile	-/1	2/2	-	3/2	1/-	6/5
Tervise- ja tööministrile	2/3	5/1	-	-	-	7/4
Väliskaubandus- ja ettevõtlusministrile	1/1	2/-	-/1	-	-	3/2
Välisministrile	-	3/-	-	1/-	-	4/-
Kokku	63/11	102/19	4/1	41/8	9/5	219/44

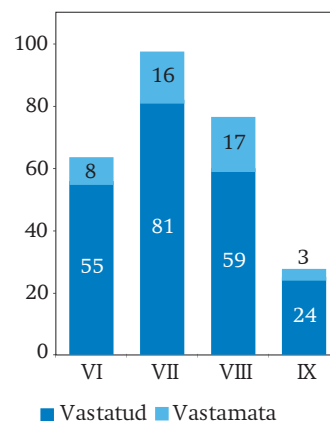
Infotunniküsimus kajastub vastaja all, peaministri ülesannetes on vastanud küsimustele kaitseminister Urmas Reinsalu (11.12.2013, registreeritud küsimusi küll polnud), kaitseminister Sven Mikser (21.05., 08.10., 15.10., 10.12., 17.12.2014 ja 14.01.2015) ning kultuuriminister Urve Tiidus (18.06.2014). Kaks tagasi võetud küsimust on vastamata jäänute hulgas.

* FMK – fraktsiooni mittekuuluvad Riigikogu liikmed.

VI–IX istungjärgul registreeritud infotunniküsimused adressaatide kaupa

VI–IX istungjärgul vastatud/vastamata jäänud infotunniküsimused istungjärkude kaupa

Umbusaldushäätetus

Adressaat: kultuuriminister Rein Lang.
Põhjus: Poliitiline sekkumine ajalehe Sirp toimimisse, mille varjamiseks minister on avalikkusele valetanud ja püüdnud vastutuse enda pealt lükata temast täielikus sõltuvuses olevate alluvate peale.
Algamise kuupäev: 21.11.2013.

Algatajad: 40 Riigikogu liiget (Eesti Keskerakonna ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioonide ning fraktsiooni mittekuuluvate liikmete esitatud kirjalik nõue umbusalduse avaldamiseks kultuuriministrile Rein Langile).

Arutamine ja hääletamistulemus: 21.11.2013.
Umbusaldust ei avaldatud (H: 38-0-0).

Muu kontrolltegevus

Peaministri poliitilised avaldused ja ettekanded

Esitaja	Kuupäev	Teema
Peaminister Andrus Ansip	25.09.2013	Poliitiline avaldus: 2014. aasta riigieelarve seaduse eelnõu
Peaminister Andrus Ansip	05.11.2013	Ülevaade Vabariigi Valitsuse tegevusest Euroopa Liidu poliitika teostamisel
Peaminister Andrus Ansip	17.12.2013	Ülevaade teadus- ja arendustegevuse olukorrast ja Vabariigi Valitsuse poliitikast selles valdkonnas
Peaminister Andrus Ansip	10.03.2014	Poliitiline avaldus: Vabariigi Valitsuse tagasiastumisest
Peaminister Taavi Rõivas	24.09.2014	Poliitiline avaldus: 2015. aasta riigieelarve seaduse eelnõu
Peaminister Taavi Rõivas	04.11.2014	Ülevaade Vabariigi Valitsuse tegevusest Euroopa Liidu poliitika teostamisel
Peaminister Taavi Rõivas	02.12.2014	Ülevaade teadus- ja arendustegevuse olukorrast ning Vabariigi Valitsuse poliitikast selles valdkonnas

Ministrite poliitilised avaldused ja ettekanded

Esitaja	Kuupäev	Teema
Justiitsminister Hanno Pevkur	15.10.2013	„Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018” elluviimise kohta
Kultuuriminister Rein Lang	02.12.2013	Poliitiline avaldus: tagasiastumisest
Rahandusminister Jürgen Ligi	21.01.2014	Vabariigi Valitsuse ülevaade Euroopa stabiilsusmehhanismi antud stabiilsustoetustest ja Eesti Vabariigi osalemisest Euroopa stabiilsusmehhanismis
Justiitsminister Hanno Pevkur	20.02.2014	„Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2018” 2013. aasta täitmise aruanne
Siseminister Ken-Marti Vaher	25.02.2014	„Eesti turvalisuspoliitika põhisuunad aastani 2015” 2013. aasta täitmise aruanne
Kaitseminister Urmas Reinsalu	19.03.2014	Poliitiline avaldus seoses rahvusvahelise julgeolekuolukorraga
Sotsiaalminister Helmen Kütt	12.05.2014	Poliitiline avaldus seoses riiklike peretoetuste seaduse, sotsiaalhoolekande seaduse ja välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse muutmise seaduse eelnõuga

Kaitseminister Sven Mikser	11.09.2014	Poliitiline avaldus „Ülevaade NATO tippkohtumisest Walesis”
Justiitsminister Andres Anvelt	14.10.2014	„Õiguspoliitika arengusuunad aastani 2018” elluviimise kohta
Rahandusminister Maris Lauri	12.11.2014	Ülevaade avaliku teenistuse 2013. aasta aruandest
Rahandusminister Maris Lauri	14.01.2015	Vabariigi Valitsuse ülevaade Euroopa stabiilsus-mehhanismi antud stabiilsustoetustest ja Eesti Vabariigi osalemisest Euroopa stabiilsusmehhanismis
Justiitsminister Andres Anvelt	18.02.2015	„Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2018” 2014. aasta täitmise aruanne
Justiitsminister Andres Anvelt	18.02.2015	„Vägivalla ennetamise strateegia 2015–2020”
Siseminister Hanno Pevkur	18.02.2015	„Eesti turvalisuspoliitika põhisuunad aastani 2015” 2014. aasta täitmise aruanne
Siseminister Hanno Pevkur	18.02.2015	„Kodanikuühiskonna arengukava 2015–2020”
Siseminister Hanno Pevkur	18.02.2015	„Siseturvalisuse arengukava 2015–2020”

Olulise tähtsusega küsimuste arutelud

1. Eesti maaelu arengukava 2014–2020, 26.09.2013.
2. „Eesti inimarengu aruanne 2012/2013”, 17.10.2013.
3. Üldhariduse jätkusuutlikkus, 03.12.2013.
4. Kohalike teede hoiu korraldamine, 12.12.2013.
5. Peretoetuste mõju sündivusele ja laste heaolule, 19.12.2013.
6. Välispoliitika, 27.02.2014.
7. Ukraina olukord, 05.03.2014.
8. Noortevaldkonna arengukava 2014–2020, 22.05.2014.
9. Eesti Euroopa Komisjoni volinikukandidaat, 12.06.2014.
10. Muutunud julgeolekuolukord Euroopas, 16.10.2014.
11. Töövõimereformist ja puuetega inimeste olukorrast, 06.11.2014.
12. Eesti kodanikuühiskonna arengukontseptsiooni rakendamine, 13.11.2014.
13. Välispoliitika, 12.02.2015.

Ettepanek Vabariigi Valitsusele

Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele [töötada välja ja rakendada 2016. aasta 1. jaanuariks elatismaksete garanteerimise süsteem, mis tagab lapsele määratud elatismaksete õigeaegse laekumise] (RT III, 29.01.2015, 1).

Esitaja: Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon 10.11.2014 (773 OE).

Lugemine: 27.01.2015. H: 61-9-0.

Tegevuskavade heakskiitmine

Eesti riikliku turismiarengukava 2014–2020 kinnitamine (RT III, 19.11.2013, 15).

Esitaja: Vabariigi Valitsus 09.09.2013 (461 OE).

Lugemised: I: 16.10.2013, II: 15.11.2013. H: 33-0-1.

Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti” heakskiitmine (RT III, 29.01.2014, 2).

Esitaja: Vabariigi Valitsus 04.11.2013 (529 OE).

Lugemised: I: 18.12.2013, II: 22.01.2014. H: 47-19-0.

„Transpordi arengukava 2014–2020” kinnitamine (RT III, 21.02.2014, 1).

Esitaja: Vabariigi Valitsus 11.12.2013 (560 OE).

Lugemised: I: 22.01.2014, II: 19.02.2014. H: 57-9-0.

Põhialuste heakskiitmine

„Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020” heakskiitmine (RT III, 14.02.2014, 2).

Esitaja: Vabariigi Valitsus 02.12.2013 (553 OE).

Lugemised: I: 15.01.2014, II: 12.02.2014. H: 72-0-0.

Eesti spordipoliitika põhialused aastani 2030 (RT III, 20.02.2015, 2).

Esitaja: Vabariigi Valitsus 12.01.2015 (828 OE).

Lugemised: I: 21.01.2015, II: 18.02.2015. H: 46-0-1.

Arengukavade arutelud

Riigi jäätmekava 2014–2020.

Esitaja: Vabariigi Valitsus 17.04.2014.

Arutelu: 20.05.2014.

Lõimumisvaldkonna arengukava „Lõimuv Eesti 2020”.

Esitaja: Vabariigi Valitsus 07.11.2014.

Arutelu: 03.12.2014.

Vaba mikrofone sõnavõttud

Muidugi kõige rohkem tahan ma tänada neid inimesi, kes mu saatsid siia neljaks aastaks seda tööd tegema. Eks ma olen seda tööd teinud, nii nagu ütles mulle ette minu südametunnistus ja nii nagu nõudis Riigikogu liikme vanne. Olen istungitel ja kõikidel koosolekutel kohal istunud, hääletamisel pole nappu segi ajanud. Kui on vaja, olen kõnet pidanud, kui pole olnud vaja, olen ikka kõnet pidanud. Kui öeldi, et Viktor, ära mine kõnet pidama, ma olen ikka kõnet pidanud. See ei ole alati hästi lõppenud, mis tähendab seda, et arenguruumi veel on. See on ju hea.

(Viktor Vassiljev vaba mikrofone sõnavõtt, 16.02.2015)

Enim on vabas mikrofonis sõna võtnud Mihhail Stalnuhhin (29 sõnavõttu), kes on korduvalt tähelepanu juhtinud Narvaga seotud teemadele. Vaba mikrofone kasutati mh tänu väljendamiseks, menetluses olevate eelnõude kommenteerimiseks

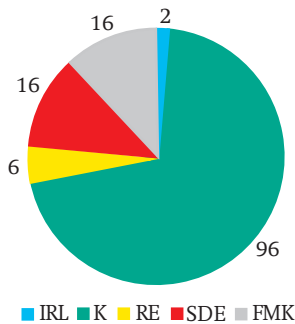
(eriti tekitasid mõtteid töövõimereform ja kooselu-seadus), info jagamiseks (naiste kongressist, me-renduskonverentsist, maarahva kongressist), ühis-transportiga seotud probleemide arutamiseks (Elron, ohutus raudteeülesõitudel) jpm.

Vaba mikrofone sõnavõttud (VI–IX istungjärk)

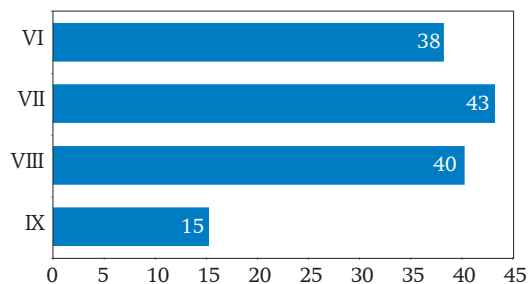
Riigikogu liige	Sõnavõtte
Jaak Allik (SDE)	1
Andrus Ansip (RE)	3
Maimu Berg (SDE)	3
Enn Eesmaa (K)	1
Jüri Jaanson (RE)	1
Etti Kagarov (SDE)	1
Lembit Kaljuvee (–)	3
Kalev Kallo (K)	8
Mihhail Korb (K)	1
Valeri Korb (K)	6
Siret Kotka (K)	3
Helmen Kütt (SDE)	3
Rein Lang (RE)	1
Peeter Laurson (IRL)	1
Heimar Lenk (K)	12
Inara Luigas (–)	12
Rait Maruste (RE)	1
Marianne Mikko (SDE)	2
Sven Mikser (SDE)	1
Aadu Must (K)	1
Urve Palo (SDE)	1
Heljo Pikhof (SDE)	1
Jüri Ratas (K)	1
Mailis Reps (K)	1
Karel Rüütli (SDE)	2
Priit Sibul (IRL)	1
Kadri Simson (K)	1
Mihhail Stalnuhhin (K)	29
Neeme Suur (SDE)	1
Olga Sõtnik (K)	2
Tarmo Tamm (K)	3

Priit Toobal (K)	1
Yana Toom (K)	3
Ester Tuiksoo (K)	2
Marika Tuus-Laul (K)	8
Rainer Vakra (–)	1
Viktor Vassiljev (K)	11
Vladimir Velman (K)	2
Kokku	136

Vaba mikrofone sõnavõttud fraktsioonide kaupa

Vaba mikrofone sõnavõttud istungjärkude kaupa

Tegevus muudes valdkondades

Riigikogu ja Vabariigi President

Vabariigi Presidendi poolt välja kuulutamata jäetud seadus

Seaduse pealkiri, seaduseelnõu number, vastuvõtmise aeg	VP otsus välja kuulutamata jätmise kohta, avaldamisandmed, põhjendus	Muudetud kujul vastuvõtmise kuupäev
Käibemaksuseaduse muutmise seadus (käibemaksuseaduse ja raamatupidamise seaduse muutmise seadus) 493 SE 11.12.2013	VP 18.12.2013 otsus nr 348, RT III, 21.12.2013, 1 Seaduse § 27 lg 12 on vastuolus Eesti Vabariigi põhiseaduse §-dega 11, 13 ja 31. Põhiõiguse piiramine on põhiseaduspärane juhul, kui piirangul on legitiimne eesmärk, piirang sobib selle eesmärgi saavutamiseks, on võimalikest sobivatest vahenditest kõige leebem ja mõõdupärane. Vaatlusaluse seaduse § 27 lg 12-s sätestatud kohustus piirab eelnõu menetlusmaterjalides leiduva teabe alusel hinnates ettevõtlusvabadust ebaproportsionaalselt.	Otsus muutmata kujul mitte vastu võtta 16.01.2014 H: 0-73-0 Muudetud kujul vastu võetud 07.05.2014 H: 45-30-0

Vabariigi Presidendi poliitilised avaldused Riigikogus

Kuupäev	Teema
09.09.2013	Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese kõne kuuenda istungjärgu avamisel
08.09.2014	Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese kõne kaheksanda istungjärgu avamisel

Riigikogu ja Vabariigi Valitsus

Valitsuse koosseis kuni 26.03.2014
Muudatus: 04.12.2013 (otsus nr 335, RT III, 05.12.2013, 1).

Peaminister – Andrus Ansip (RE)
Haridus- ja teadusminister – Jaak Aaviksoo (IRL)
Justiitsminister – Hanno Pevkur (RE)
Kaitseminister – Urmas Reinsalu (IRL)
Keskkonnaminister – Keit Pentus (RE)
Kultuuriminister – Rein Lang (RE) (kuni 04.12.2013);
Urve Tiidus (RE) (ametivanne 04.12.2013)
Majandus- ja kommunikatsiooniminister – Juhan Parts (IRL)

Põllumajandusminister – Helir-Valdor Seeder (IRL)
Rahandusminister – Jürgen Ligi (RE)
Regionaalminister – Siim Valmar Kiisler (IRL)
Siseminister – Ken-Marti Vaher (IRL)
Sotsiaalminister – Taavi Rõivas (RE)
Välisminister – Urmas Paet (RE)

Peaministri kandidaadile valitsuse moodustamiseks volituste andmise otsustamine: peaministri kandidaadi Taavi Rõivase ettekanne Riigikogule 24.03.2014. H: 55-36-0. Vabariigi Presidendi otsus nr 392, 14.03.2014 (RT III, 15.03.2014, 16).

Valitsuse koosseis alates 26.03.2014

Vabariigi President nimetas Vabariigi Valitsuse ametisse 26.03.2014 (otsus nr 397, RT III, 28.03.2014, 1).

Ametivanne Riigikogu ees 26.03.2014.

Muudatus: 07.04.2014 (otsus nr 399, RT III, 09.04.2014, 5); 02.07.2014 (otsus nr 484, RT III, 04.07.2014, 1); 03.11.2014 (otsus nr 516, RT III, 04.11.2014, 7); 03.11.2014 (otsus nr 517, RT III, 04.11.2014, 8); 17.11.2014 (otsus nr 528, RT III, 18.11.2014, 16).

Peaminister – Taavi Rõivas (RE)

Haridus- ja teadusminister – Jevgeni Ossinovski (SDE)

Justiitsminister – Andres Anvelt (SDE) (kuni 07.04.2014 justiitsminister ja põllumajandusminister)

Kaitseminister – Sven Mikser (SDE)

Keskonnaminister – Keit Pentus-Rosimannus (RE) (kuni 17.11.2014, edasi välisminister); Mati Raidma (RE) (ametivanne 17.11.2014)

Kultuuriminister – Urve Tiidus (RE)

Majandus- ja kommunikatsiooniminister / majandus- ja taristuminister – Urve Palo (SDE) (kuni 02.07.2014 majandus- ja kommunikatsiooniminister, edasi majandus- ja taristuminister)

Põllumajandusminister – Ivari Padar (SDE) (ametivanne 07.04.2014)

Rahandusminister – Jürgen Ligi (RE) (kuni 03.11.2014); Maris Lauri (ametivanne 03.11.2014)

Siseminister – Hanno Pevkur (RE) (kuni 02.07.2014 siseminister ja regionaalminister)

Sotsiaalminister / sotsiaalkaitseminister – Helmen Kütt (SDE) (kuni 02.07.2014 sotsiaalminister, edasi sotsiaalkaitseminister)

Tervise- ja tööminister – Urmas Kruuse (RE) (kuni 02.07.2014 minister)

Väliskaubandus- ja ettevõtlusminister – Anne Sulling (RE) (kuni 02.07.2014 minister)

Välisminister – Urmas Paet (RE) (kuni 03.11.2014); Keit Pentus-Rosimannus (RE) (alates 17.11.2014)

Uus valitsus astub ametisse, märts 2014

Ametiisikute nimetamine ja vabastamine põhiseaduse alusel

Ametikoht	Nimi	Otsuse-eelnõu esitamise kuupäev	Hääletamise kuupäev ja tulemus	Avaldamisandmed
Eesti Panga nõukogu liikmed	Kalev Kallo Kaie Kerem Enn Listra Rein Minka Jaanus Tamkivi Liina Tõnisson Urmas Varblane	12.02.2014	25.02.2014 70-0-1 nimetati ametisse	RT III, 27.02.2014, 1
Riigikohtu liige	Märt Rask	18.09.2013	15.10.2013 54-0-1 vabastati ametist	RT III, 18.10.2013, 1
Riigikohtu liige	Saale Laos	20.12.2013	28.01.2014 80-0-2 nimetati ametisse	RT III, 29.01.2014, 3
Riigikohtu liige	Lea Laarmaa	17.02.2014	13.03.2014 66-0-0 vabastati ametist	RT III, 15.03.2014, 1
Riigikohtu liige	Malle Seppik	23.05.2014	17.06.2014 68-6-2 nimetati ametisse	RT III, 19.06.2014, 1
Riigikohtu liige	Harri Salmann	19.06.2014	09.09.2014 73-0-0 vabastati ametist	RT III, 10.09.2014, 1
Riigikohtu liige	Viive Ligi	26.11.2014	16.12.2014 71-1-0 nimetati ametisse	RT III, 18.12.2014, 1
Riigikohtu liige	Ott Järvesaar	08.12.2014	15.01.2015 67-0-0 vabastati ametist	RT III, 20.01.2015, 1
Õiguskantsler	Ülle Madise	05.12.2014	20.01.2015 72-9-2 nimetati ametisse	RT III, 22.01.2015, 1

Muu ametisse nimetamine

Ametikoht	Nimi	Otsuse-eelnõu esitamise kuupäev	Hääletamise kuupäev ja tulemus	Avaldamisandmed
Põhjamaade Investeeringuspanga kontrollkomitee	Rannar Vassiljev	12.05.2014	20.05.2014 70-0-3 nimetati esindajaks	RT III, 21.05.2014, 4

Nõukogude moodustamine

Nõukogu nimetus	Otsuse vastuvõtmise kuupäev, hääletamistulemus	Liikmed	Avaldamisandmed
Eesti Arengufondi nõukogu	06.11.2013 H: 46-36-0	Reet Roos – RK liige [Mart Laari asemele]	RT III, 12.11.2013, 1
Eesti Arengufondi nõukogu	01.07.2014 H: 55-9-0	Valdo Randpere ja Indrek Saar – RK liikmed [Kaja Kallase ja Reet Roosi asemele]	RT III, 02.07.2014, 16
Hasartmängumaksust toetuste määramise nõukogu	08.04.2014 H: 57-0-0	Rait Kuuse – Sotsiaalministeeriumi asekantsler [Marelle Erlenheimi asemele]	RT III, 09.04.2014, 6
Rahvusooperi nõukogu	10.06.2014 H: 48-17-0	Maimu Berg – RK liige [Marko Mihkelsoni asemele]	RT III, 12.06.2014, 1
Rahvusooperi nõukogu	18.09.2014 H: 80-0-0	Enn Eesmaa – RK liige [Ester Tuiksoo asemele]	RT III, 19.09.2014, 15
Riigimetsa Majandamise Keskuse nõukogu	20.05.2014 H: 48-14-1	Karel Rütli, Jaan Õunapuu – RK liikmed [Liisa-Ly Pakosta ja Jaanus Tamkivi asemele]	RT III, 21.05.2014, 3
Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu	13.05.2014 H: 70-1-4	Kalev Kotkas [Siim Kabritsa asemele] ning Tõnis Kõiv, Rein Randver [volitusi uuendati] – RK liikmed	RT III, 15.05.2014, 4

Riigikogu ja Riigikontroll

Ühiskonnas on üha enam tajutav ootus, et majanduskriisi rängimal ajal ilmutatud kannatlikkus ja kasinus konverteeritaks käegakatsutavaks elujärje paranemiseks, ja seda mitte ebamäärases tulevikus, vaid lähiaastatel.
(Riigikontrolör Alar Karis aastaülevaate ettekandmisel, 06.11.2013)

Riigikontrolöri Alar Karise ülevaade riigi vara kasutamisest ja säilimisest 2012.–2013. aastal ning riigi 2012. aasta majandusaasta koondaruande õigsusest ja tehingute seaduslikkusest, 06.11.2013 (RT III, 19.11.2013, 16).

Riigikontrolöri Alar Karise ülevaade riigi vara kasutamisest ja säilimisest 2013.–2014. aastal ning riigi 2013. aasta majandusaasta koondaruande õigsusest ja tehingute seaduslikkusest, 12.11.2014 (RT III, 18.11.2014, 18).

Riigikogu ja õiguskantsler

Õiguskantsleri ettepanekud õigustloovate aktide põhiseadusega kooskõlla viimiseks*

Kuupäev	Teema	Menetluse käik
17.06.2013	Õiguskantsleri ettepanek nr 23 jälitustoimingust teavitamise ja selle kontrolli kohta: ettepanek viia kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seaduse § 25 ¹ Eesti Vabariigi põhiseadusega kooskõlla.	Õiguskantsleri ettekanne 12.09.2013. Ettepanek ei leidnud toetust (28-35-0). Vt taotlus nr 12.
07.01.2014	Õiguskantsleri ettepanek nr 24 vahistatu liikumisvabaduse ja teiste vahistatutega suhtlemise võimaluse kohta: ettepanek viia vangistusseaduse § 90 lg 3 lause 1 ja lg 5 kooskõlla Eesti Vabariigi põhiseaduse §-ga 11, § 19 lg 1 ja §-ga 26.	Õiguskantsleri ettekanne 23.01.2014. Ettepanek võeti vastu (63-0-0). Õiguskomisjonile tehti ülesandeks algatada eelnõu vangistusseaduse kooskõlla viimiseks Eesti Vabariigi põhiseadusega.
16.01.2014	Õiguskantsleri ettepanek nr 25 kehtetute kõrgete riigilõivude jätkuva mõju kohta kohtumenetluses: viia riigilõivuseadus, tsiviilkohtumenetluse seadustik ja halduskohtumenetluse seadustik Eesti Vabariigi põhiseadusega kooskõlla ning võtta kohtusse pöördujate ja pöördunudte õiguspäraseks kohtlemiseks ning menetlusökoonomia tagamiseks vastu norm, mis reguleerib riigilõivu suuruse arutamist juhul, kui kohus on tunnistanud konkreetses kohtuasjas 01.01.2009–30.06.2012 kehtinud riigilõivu suurust ette näinud normi põhiseadusega vastuolus olevaks ja peab määrama põhiseaduspärase suurusega riigilõivu.	Õiguskantsleri ettekanne 30.01.2014. Ettepanek võeti vastu (56-0-1). Õiguskomisjonile tehti ülesandeks algatada eelnõu riigilõivuseaduse ning tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja halduskohtumenetluse seadustiku koostoime normide kooskõlla viimiseks Eesti Vabariigi põhiseadusega.
03.06.2014	Õiguskantsleri ettepanek nr 27 alaealisusega seotud piirangutest raseduse katkestamisel: viia raseduse katkestamise ja steriliseerimise seaduse § 5 lg 2 kooskõlla Eesti Vabariigi põhiseaduse §-ga 19 koostoimes §-dega 26 ja 28.	Õiguskantsleri ettekanne 18.06.2014. Ettepanek võeti vastu (44-0-0). Sotsiaalkomisjonile tehti ülesandeks algatada eelnõu raseduse katkestamise ja steriliseerimise seaduse § 5 lg 2 kooskõlla viimiseks Eesti Vabariigi põhiseadusega. Sotsiaalkomisjon algatas raseduse katkestamise ja steriliseerimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (731 SE) 24.09.2014, seadus võeti vastu 29.01.2015 (RT I, 20.02.2015, 4).
09.06.2014	Õiguskantsleri ettepanek nr 28 üldapteegi tegevusloa väljaandmise ja muutmise piirangu kohta: ravimiseaduse § 116 ⁵ lg 1–6 põhiseadusega kooskõlla viimiseks, sest rikuvad põhiseaduse §-s 31 sätestatud ettevõtlusvabadust koostoimes põhiseaduse § 12 lg 1 sätestatud üldise võrdsuspõhiõigusega. Sarnased piirangud on Riigikohtu üldkogu tunnistanud põhiseadusevastaseks ja kehtetuks 09.12.2013 otsusega asjas 3-4-1-2-13.	Õiguskantsleri ettekanne 01.07.2014. Ettepanek ei leidnud toetust (8-58-0). Vt taotlus nr 14.

27.10.2014	Õiguskantsleri ettepanek nr 30 ravikindlustuskaitsest võlaõigusliku lepingu alusel tulu teenival isikul: ettepanek viia ravikindlustuse seaduse § 5 lg 2 p 5 (võlaõigusliku lepinguga isik sai ravikindlustuse osas kindlustatud isiku staatuse üksnes siis, kui vähemalt üks tellija maksab tema eest iga kuu sotsiaalmaksu miinimumkohustuse ulatuses) põhiseadusega kooskõlla.	Õiguskantsleri ettekanne 11.11.2014. Ettepanek võeti vastu (73-0-0). Sotsiaalkomisjonile tehti ülesandeks algatada eelnõu ravikindlustuse seaduse § 5 lg 2 punkti 5 kooskõlla viimiseks Eesti Vabariigi põhi-seadusega. Vabariigi Valitsus algatas ravikindlustuse seaduse muutmise seaduse eel-nõu (818 SE) 08.12.2014. Seadus võeti vastu 18.02.2015 (RT I, 11.03.2015, 2).
05.11.2014	Õiguskantsleri ettepanek nr 31 riigilõivuseaduse § 57 lg 1 ja 15 ning lisa 1 põhiseadusega kooskõlla viimiseks: ettepanek viia riigilõivuseadus kooskõlla põhiseadusega ning luua kohtusse pöördujate õiguspäraseks kohtlemiseks ning menetlusökoonomia tagamiseks süsteem, mille kohaselt ei omaks riigilõiv suuremat heidutavat mõju, kui see on menetlusökoonomia saavutamiseks vajalik.	Õiguskantsleri ettekanne 11.12.2014. Ettepanek ei leidnud toetust (24-32-0). Vt taotlus nr 17.

* Kõik ettepanekud on teinud õiguskantsler Indrek Teder.

Õiguskantsleri taotlused Riigikohtule

Taotlus nr 12 kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seaduse § 25¹ põhiseaduspärasuse kohta (13.09.2013).

Vt ettepanek nr 23.

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium tunnistas, et kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seaduse § 25¹ lg 2 on põhiseaduse vastane ja kehtetu osas, milles see ei näe ette tõhusat kontrollisüsteemi enne 01.01.2013 lõppenud jälitusloa alusel tehtud jälitustoimingust teavitamata jätmise jätkuva põhjendatuse üle (kohtuasi nr 3-4-1-42-13, RT I, 26.03.2014, 7).

Taotlus nr 13 kriminaalmenetluse seadustiku § 377 lõigete 1, 3, 5 ja 6 põhiseaduspärasuse kohta (28.10.2013).

Õiguskantsler taotles, et Riigikohus tunnistaks eelnimetatud sätted kehtetuks osas, mis annavad õiguskantslerile pädevuse anda nõusolek või keelduda nõusolekust Riigikogu liikme suhtes kriminaalmenetluses menetlustoimingu tegemiseks, samuti osas, mis ei näe ette täitevvõimust sõltumatu erapooletu otsustaja eelnevat nõusolekut Riigikogu liikme juures läbiotsimiseks. Kuigi Riigikogu nõustus 05.04.2012 sellekohase ettepanekuga nr 14, ei ole ettepaneku heakskiitmisest möödunud pooleteise aasta jooksul asjakohast eelnõu Riigikogu täiskogus veel arutatud. Seetõttu leidis õiguskantsler, et Riigikogu ei ole järginud PS § 142 lg 2 sätestatud tähtaega.

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium otsustas õiguskantsleri taotluse rahuldamata jätta (kohtuasi nr 3-4-1-54-13).

Õiguskantsleri ettepanekut nr 14 arvestades võttis Riigikogu 09.12.2014 vastu Riigikogu liikme staatuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (396 SE, RT I, 22.12.2014, 9), mis reguleerib Riigikogu liikme immuuniteedimenetlust.

Taotlus nr 14 üldapteegi tegevusloa väljaandmise ja muutmise piirangute kohta (03.07.2014).

Riigikohtu üldkogu 09.12.2013 otsusega tunnistas põhiseadusevastaseks ja kehtetuks ravimiseaduse § 42¹ lg 1–3, mis sätestasid asutamispärandud uute apteekide rajamisel ja olemasolevate apteekide laienemisel või asukoha muutmisel linnades. Üldkogu lükkas selle otsuse jõustumise kuue kuu võrra edasi.

Riigikogu võttis 21.05.2014 vastu ravimiseaduse ja tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise seaduse (615 SE), millega lisati ravimiseadusesse § 116⁵ „Üldapteegi tegevusloa väljaandmine ja üldapteegi tegevusloa muutmise perioodil 2014. aasta 9. juunist kuni 2015. aasta 9. juunini”. Õiguskantsler tegi 09.06.2014 Riigikogule ettepaneku nr 28 viia ravimiseaduse § 116⁵ lg 1–6 põhiseadusega kooskõlla. Riigikogu ei ole õiguskantsleri ettepanekut täitnud. Õiguskantsler pöördus 03.07.2014 Riigikohtu poole taotlusega nr 14. 22.12.2014 tunnistas Riigikohtu üldkogu ravimiseaduse § 116⁵ lg 1–6 põhiseadusega vastuolus

olevaks (kohtuasi nr 3-4-1-30-14, RT I, 23.12.2014, 30).

Seoses õiguskantsleri ettepanekutega võttis Riigikogu 18.02.2015 vastu ravimiseaduse muutmise seaduse (782 SE, RT I, 10.03.2015, 6), millega apteegiteenuse parema kättesaadavuse tagamiseks kohustatakse suure nõudlusega piirkondade apteekide pidajaid osutama apteegiteenust ka vähese nõudlusega piirkondades.

Taotlus nr 15 toetusstreigist ette teatamise tähtaja kohta (05.11.2014).

Õiguskantsler palus Riigikohtul tunnistada kehtetuks kollektiivse töötüli lahendamise seaduse § 18 lg 3, sest õiguskantsleri hinnangul pole kõnealune säte kooskõlas põhiseaduse §-dega 13, 14 ja 31 koostoimes põhiseaduse §-ga 11. Riigikogu võttis 19.09.2012 vastu õiguskantsleri ettepaneku nr 18, mis vastuolule tähelepanu juhtis, kollektiivlepingu ja kollektiivse töötüli lahendamise seaduse eelnõu (623 SE) jäi aga lõpuni menetlemata.

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium tunnistas põhiseaduse vastaseks ja kehtetuks kollektiivse töötüli lahendamise seaduse § 18 lg 3 osas, millega on määratud toetusstreigist etteteatamise tähtjaks kolm päeva (kohtuasi nr 3-4-1-49-14, RT I, 10.03.2015, 31).

Taotlus nr 17 kõrgete riigilõivude mõju kohta tsiviilkohtumenetluses (22.12.2014).

Õiguskantsleri hinnangul on kohtusse pöördumise õiguse ebaproportsionaalse piiramise tõttu põhiseadusvastased riigilõivud 1100 eurot ületavas osas ning esitas taotluse Riigikohtule tunnistada kehtetuks riigilõivuseaduse § 57 lg 1 ja 15 ning lisa 1 osas, milles need võimaldavad seada riigilõivu näol isikule ülemäära kõrge takistuse oma rikutud õiguste kaitseks kohtusse pöördumisel. Vt ka õiguskantsleri ettepanek nr 31.

Õiguskantsleri ülevaated

Õiguskantsleri 2012. aasta tegevuse ülevaade, 19.09.2013. RT III, 07.11.2013, 1.

Õiguskantsleri 2013. aasta tegevuse ülevaade, 18.06.2014. RT III, 05.11.2014, 3.

Õiguskantsleri ettekanne

Õiguskantsleri ettekanne nr 4, põhiseaduslikkuse järelevalve 01.01.2009–30.06.2012 kehtinud riigilõivuseaduse normide üle, 16.01.2014.

Immuniteedimenetlus

Õiguskantsler Indrek Tederi ettepanekud nõusoleku andmiseks Riigikogu liikmetelt Priit Toobalilt, Lauri Laasilt ja Urbo Vaarmannilt saadikupuutumata äravõtmiseks ning nende kohta süüdistusaktide koostamiseks, 19.03.2014.

Õiguskantsleri esinemine, arutelu Riigikogus 27.03.2014.

Riigikogu otsustas anda nõusoleku Riigikogu liikmetelt Priit Toobalilt saadikupuutumata äravõtmiseks ja tema kohta süüdistusakti koostamiseks (H: 56-16-1). RT III, 29.03.2014, 7.

Riigikogu otsustas anda nõusoleku Riigikogu liikmetelt Lauri Laasilt saadikupuutumata äravõtmiseks ja tema kohta süüdistusakti koostamiseks (H: 54-17-1). RT III, 29.03.2014, 8.

Riigikogu otsustas anda nõusoleku Riigikogu liikmetelt Urbo Vaarmannilt saadikupuutumata äravõtmiseks ja tema osas kohtumenetluse jätkamiseks (H: 64-13-2). RT III, 29.03.2014, 9.

Riigikogu ja Riigikohus

Riigikohtu esimehe Priit Pikamäe ülevaade kohtukorralduse, õigusemõistmise ja seaduste ühetaolise kohaldamise kohta, 05.06.2014.

Riigikogu ning Eesti Pank ja Finantsinspeksioon: ettekanded

Eesti Panga presidendi Ardo Hanssoni ettekanne 2013. aasta aruanne, 10.06.2014.

Finantsinspeksiooni juhatuse esimehe Kilvar Kessleri ettekanne 2013. aasta aruanne, 10.06.2014.

Riigikogu ja Eesti Arengufond

Eesti Arengufondi juhatuse esimehe Tõnis Arro ülevaade Eesti Arengufondi tegevusest aastatel 2012–2013, 17.09.2013.

Eesti Arengufondi juhatuse esimehe Pirko Konsa ülevaade Eesti Arengufondi tegevusest aastatel 2013–2014, 10.09.2014.

Riigile varaliste kohustuste võtmisega seonduv

Euroopa stabiilsusmehhanismi pankade otse-rekapitalizeerimise vahendi loomiseks volituste andmine (RT III, 14.11.2014, 1). [Eesti esindajatele anti Euroopa stabiilsusmehhanismi juhatajate ja direktorite nõukogus volitus hääletada otse-rekapitalizeerimise vahendi loomise poolt. Eesti kohustused ESM-is uue vahendi lisandumisega ei muutu.]

Esitatud: 06.10.2014.

Lugemised: I: 22.10.2014, II: 12.11.2014 (734 OE). H: 45-13-0.

Riigikogu avaldus

Riigikogu avaldus „Ukraina suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse toetuseks” (RT III, 06.03.2014, 9).

Esitajad: 63 RK liiget.

Esitatud: 05.03.2014 (608 AE).

Lugemine: 05.03.2014. H: 75-1-0.

Riigikogu liikmete ühendused

Baltisaksa toetusrühm

Moodustatud 10.05.2011.
Esimees Peeter Võsa, aseesimees Aivar Riisalu.
Eesmärk: baltisaksa kultuuripärandi säilitamine ja väärtustamine ning ülemaailmsete kontaktide loomine ja hoidmine.

Eesti jalgpalli toetusrühm

Moodustatud 27.10.2011.
Esimees Deniss Boroditš, aseesimees Lauri Laasi.

Eesti keele võõrkeelena õpetamise toetusrühm

Moodustatud 30.05.2011.
Esimees Mihhail Stalnuhhin, aseesimees Jaak Allik.

Eesti turismi ja kohaliku toidu toetusrühm

Moodustatud 14.06.2012.
Esimees Imre Sooäär, aseesimehed Annely Akkermann, Aivar Sõerd ja Ester Tuiksoo (kuni 30.06.2014).
Eesmärk: aidata kaasa Eestis kasvatatud ja toodetud maitsva toidu levikule nii kodumaal kui ka kaugemal ning kogu meie turismisektori arengule.

Haapsalu raudtee toetusrühm

Moodustatud 13.02.2014.
Esimees Lauri Luik, aseesimees Neeme Suur.
Eesmärk: Haapsalu raudtee taastamise idee parlamentaarsel tasemel toetamine.

Harjumaa toetusrühm

Moodustatud 03.05.2011.
Esimees Kalev Lillo.

Ida-Virumaa toetusrühm

Moodustatud 12.04.2011.
Esimees Rein Aidma, kaasesimees Lembit Kaljuvee.

Inimkaubanduse ja vägivalla vastane saadikurühm

Moodustatud 21.02.2013.

Inimõiguste rühm

Moodustatud 06.06.2012.
Esimees Andres Herkel (alates 15.05.2014), Mart Nutt (kuni 26.03.2014), aseesimees Mailis Reps.
Eesmärk: aidata kaasa inimõigustega seotud küsimuste lahendamisele Riigikogu tasandil, suhelda inimõigustega tegelevate ühendustega teiste riikide parlamentides ja rahvusvahelistes organisatsioonides ning teha koostööd inimõigusorganisatsioonidega nii Eestis kui ka mujal.

Jahimeeste toetusrühm

Moodustatud 21.04.2011.
Esimees Karel Rütli, aseesimees Ülo Tulik (kuni 26.03.2014).

Jõgeva-Tartumaa saadikurühm

Moodustatud 21.11.2011.
Esimees Igor Gräzin, aseesimees Jaan Õunapuu.
Eesmärk: leida regiooni probleemidele terviklikke lahendusi.

Järva- ja Viljandimaa toetusrühm

Moodustatud 12.04.2011.
Esimees Kalle Jents, aseesimees Helmen Kütt (kuni 26.03.2014).

Kagu-Eesti saadikurühm

Moodustatud 12.04.2011.
Esimees Urmas Klaas (kuni 07.04.2014), aseesimees Inara Luigas.

Kaitseliidu toetusrühm

Moodustatud 12.04.2011.
Esimees Aivar Riisalu, aseesimehed Andres Anvelt (kuni 26.03.2014), Mati Raidma (kuni 17.11.2014) ja Ülo Tulik (kuni 26.03.2014).

Kaitseväe, Kaitseliidu ja relvastatud vabandusvõitluse veteranide toetusrühm

Moodustatud 22.04.2014.
Esimees Urmas Reinsalu.

Kasakate toetusrühm

Moodustatud 30.05.2011.
Esimees Viktor Vassiljev.

Kodanikuühiskonna toetusrühm

Moodustatud 13.04.2011.
Esimees Priit Sibul.

Kodukandi toetusrühm

Moodustatud 07.04.2011.
Esimees Ester Tuiksoo (kuni 30.06.2014), aseesimees Aivar Kokk.
Eesmärk: toetada Kodukandi liikumist.

Kohalike omavalitsuste ja regionaalpoliitika toetusrühm

Moodustatud 18.04.2011.
Esimees Aivar Kokk, aseesimehed Meelis Mälberg ja Neeme Suur.

Korterühistute toetusrühm

Moodustatud 12.05.2011.
Esimees Margus Hanson, aseesimees Deniss Boroditš.
Eesmärk: võimaluste piires abistada ühistuid nende murede lahendamisel (suured küttearved ja kommunaalkulud, energiasäästu probleemid ja muud hoonete haldamisega seotud küsimused).

Kosmoseuuringute toetusrühm

Moodustatud 12.04.2011.

Esimees Ene Ergma, aseesimees Mati Raidma (kuni 17.11.2014).

Eesmärk: toetada Eesti ettevõtete tegevust kosmoseprogrammides nii Euroopa Kosmoseagentuuris kui ka Euroopa Liidu raamprogrammides.

Laste ja perede toetusrühm

Moodustatud 31.05.2011.

Juhid Helmen Kütt (kuni 26.03.2014), Maret Maripuu (kuni 31.12.2013), Liisa-Ly Pakosta ja Mailis Reps.

Looduslike pühapaikade toetusrühm

Moodustatud 02.05.2011.

Esimees Annely Akkermann (alates 24.04.2014), aseesimees Juku-Kalle Raid (kuni 26.03.2014). Eesmärk: pöörata tähelepanu meie hiite ja muude pühapaikade keerulisele olukorrale ning teha koostööd Maavalla Kojaga Eesti pühapaikade kaardistamisel.

Merenduse toetusrühm

Moodustatud 05.04.2012.

Esimees Annely Akkermann, aseesimees Kalev Lillo.

Motosõprade toetusrühm

Moodustatud 09.05.2012.

Esimees Urbo Vaarmann (alates 24.04.2014), Peeter Võsa (esimees kuni 24.04.2014, aseesimees alates 24.04.2014), aseesimees Viktor Vassiljev (kuni 24.04.2014).

Muinsuskaitse ühendus

Moodustatud 12.04.2011.

Esimees Liisa-Ly Pakosta, aseesimees Rainer Vakra. Eesmärk: aidata kaasa kultuuriväärtuste kaitsele.

Mulgimaa toetusrühm

Moodustatud 12.04.2011.

Esimees Siim Kabrits (kuni 26.03.2014), aseesimees Kalle Jents.

Eesmärk: edendada piirkonda, mis on eriline oma kultuuritausta poolest.

Mäetööstusettevõtete toetusrühm

Moodustatud 21.11.2013.

Esimees Lembit Kaljuvee, aseesimees Valeri Korb.

Narva toetusrühm

Moodustatud 05.05.2011.

Esimees Juku-Kalle Raid (kuni 26.03.2014), aseesimehed Rein Aidma ja Marko Pomerants.

Noorte toetusrühm

Moodustatud 10.05.2011.

Esimees Kalle Palling, aseesimehed Lauri Luik ja Rainer Vakra.

Eesmärk: pöörata tähelepanu Eesti tuleviku tegijaid mõjutava poliitika kujundamisele, toimida

kontaktisikutena noorteorganisatsioonidele, et arutada noortele olulisi teemasid, nii võimalikke lahendusi noorte tööpuuduse leevendamiseks, haridus- ja noorsootöö probleeme või ka noorte ühiskondlikus elus kaasalöömise võimalusi.

Peipsiveere toetusrühm

Moodustatud 21.11.2011.

Esimees Terje Trei (alates 15.01.2014), Igor Gräzin (kuni 15.01.2014), aseesimees Ester Tuiksoo (kuni 30.06.2014).

Eesmärk: aidata kaasa piirkonna arengule, leida mudel, mis toetab traditsioonide säilimist ning samas muudab piirkonna elujõuliseks koos kõigi tänapäevaste võimalustega.

Pärnumaa saadikurühm

Moodustatud 13.04.2011.

Esimees Annely Akkermann, aseesimees Marianne Mikko.

Rail Balticu toetusrühm

Moodustatud 12.12.2013.

Esimees Kalle Palling, aseesimehed Annely Akkermann, Kadri Simson.

Riigikogu naisteühendus

Moodustatud 29.09.2011.

Eesistumine toimub rotatsiooni põhimõttel, kahe kuu kaupa.

Riigikogu demokraatide ühendus

Moodustatud 17.04.2012.

Esimees Rainer Vakra.

Saadikuühendus „Inimõiguste kaitseks Põhja-Kaukaasias“

Moodustatud 21.04.2011.

Esimees Andres Herkel, aseesimehed Rait Maruste ja Juku-Kalle Raid (kuni 26.03.2014).

Rail Baltica toetusrühm raudteetrassi arutamasa, mai 2014

Saarte ühendus

Moodustatud 11.04.2011.

Esimees Kalle Laanet, aseesimehed Annely Akkermann, Kalev Kotkas, Imre Sooäär ja Urve Tiidus (kuni 04.12.2013).

Eesmärk: anda oluline panus saartega seotud aktuaalsete probleemide lahendamiseks ja saarte arengu kindlustamiseks.

Setomaa toetusrühm

Moodustatud 11.04.2011.

Esimees Priit Sibul.

Soome-ugri toetusrühm

Moodustatud 16.06.2011.

Esimees Juku-Kalle Raid (kuni 26.03.2014), Laine Randjärv (alates 17.04.2014), aseesimehed Andres Herkel, Mart Nutt (kuni 26.03.2014) ja Aivar Riisalu.

Eesmärk: pöörata tähelepanu eeskätt Venemaal elavate soome-ugri väikerahvaste raskele olukorrale.

Spordi- ja liikumisharrastuse toetusrühm

Moodustatud 12.04.2011.

Esimees Lauri Luik, aseesimehed Jüri Jaanson, Erki Nool ja Toomas Tõniste.

Eesmärk: propageerida ning toetada seadusandluse kaudu tervislikke eluviise ja sporti tervikuna, suurendada kehalise kasvatuse osakaalu ning parandada sportimistingimusi Eesti koolides, väärtustada treeneriametit sotsiaalsete garantiide loomisega ning korrastada spordi rahastamise süsteemi.

Säästva energia toetusrühm

Moodustatud 07.04.2011.

Aseesimees Margus Hanson.

Taiwani toetusrühm

Moodustatud 19.04.2011.

Esimees Margus Hanson, aseesimees Andres Herkel.

Tallinna linna toetusrühm

Moodustatud 22.01.2013.

Esimees Valdo Randpere.

Tiibeti toetusrühm

Moodustatud 07.04.2011.

Esimees Andres Herkel, aseesimees Kalvi Kõva.

Eesmärk: jätkata eelmiste Riigikogu koosseisude Tiibeti suunal tehtud tööd, osaleda vahetult Tema Pühaduse dalai-laama vastuvõtmise ettevalmistamises.

Toetusrühm inimõiguste ja poliitiliste vabaduste eest Iraanis

Moodustatud 19.05.2011.

Esimees Juku-Kalle Raid (kuni 26.03.2014), aseesimees Eldar Efendijev.

Transiidi ja logistika toetusrühm

Moodustatud 08.05.2013.

Esimees Deniss Boroditš.

Tuumajaama toetusrühm

Moodustatud 13.04.2011.

Esimees Kalle Palling.

Valgamaa toetusrühm

Moodustatud 18.04.2011.

Esimees Rein Randver, aseesimees Inara Luigas.

Valgevene demokraatia ning kodanike õiguste ja vabaduste toetusrühm

Moodustatud 19.09.2012.

Esimees Juku-Kalle Raid (kuni 26.03.2014), aseesimees Aivar Riisalu.

Vana Võrumaa saadikurühm

Moodustatud 19.04.2011.

Esimees Kalvi Kõva, aseesimees Ülo Tulik (kuni 26.03.2014).

Vähemusrahvuste saadikute ühendus

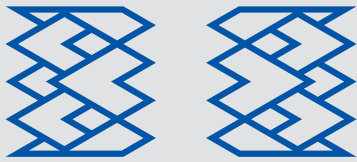
Moodustatud 14.04.2011.

Esimees Yana Toom (kuni 18.06.2014), aseesimehed Andrei Korobeinik (kuni 04.12.2013) ja Jevgeni Ossinovski (kuni 26.03.2014).

Õigeusuliste saadikurühm

Moodustatud 21.04.2011.

Esimees Vladimir Velman, aseesimees Valeri Korb.

VÄLISSUHTLUS

Eesti on riik ja loodetavasti ka jääb selliseks riigiks, kes ei aja mitte kitsalt üksnes oma rahvuslikke huve, vaid oskab näha tervikut, oskab näha ühishuvisid ja olla nende ühishuvide eestkõneleja, isegi sellisel juhul, kui see sisepoliitiliselt võib keeruline olla. See on tegelikult meie Euroopa poliitika üks kõige suuremaid väärtusi, mida tuleks kindlasti hoida.

(Rein Lang Vabariigi Valitsuse Euroopa Liidu poliitika teostamise ülevaatele järgnenud läbirääkimistel, 04.11.2014)

Asjaolu, et Eesti investeerib enam kui 2% oma sisemajanduse kogutoodangust riigikaitseks, on andnud meile liitlaste seas usaldusväärse partneri staatuse. Vaatamata kõigile kasvanud ohtudele ja probleemidele pole Eesti julgeolek olnud kunagi nii hästi kaitstud kui praegu. Vabas maailmas lihtsalt pole ühe demokraatliku väikeriigi kaitseks paremat ja toimivamat kindlustuspoliisi kui NATO. Ometi on rahvusvaheline dünaamika selline, et me peame targalt kasvatama oma välispoliitilist aktiivsust.

(Väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson välispoliitika arutelul, 12.02.2015)

Riigikogu delegatsioonid

Balti Assamblee (Eesti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Läti Vabariigi Parlamentidevahelise Assamblee) Eesti delegatsioon

Moodustatud 10.05.2011.

Delegatsiooni juht: Laine Randjärv; asejuht: Aadu Must (RK liige kuni 30.10.2013), Aivar Riisalu (delegatsiooni liige ja asejuht alates 20.11.2013).

Liikmed: Peep Aru (alates 03.06.2014), Aivar Kokk, Valeri Korb, Peeter Laurson (alates 03.06.2014), Väino Linde, Rein Randver, Andre Sepp (RK liige kuni 26.03.2014, alates 07.10.2014), Sven Sester, Neeme Suur, Jaanus Tamkivi (kuni 07.10.2014), Ülo Tulik (RK liige kuni 26.03.2014), Vladimir Velman.

Riigikogu XII koosseisu ajal oli Eesti juba teist korda Balti Assamblee (BA) eesistuja: esimest korda 2011. aastal, kui BA tähistas 20. aastapäeva, teist korda 2014. aastal; lisaks ka eesistumised NB8 ja Läänemere regioonide Nõukogus. Balti Nõukogul oli 20. aastapäev.

Eesistumise põhiteemadeks olid konkurentsivõime, majanduskasv ja tööhõive. Kokkulepitud prioriteedid: konkurentsivõime ja innovatsioon; Läänemere regiooni efektiivsus ja dünaamilisus; turvaline ühiskond.

2014. aastal tähistati **Balti keti 25. aastapäeva**. Toimused läbi Eesti tulekandmise tseremoonia, esseekonkurss gümnaasiumiõpilastele „Mida tähendab mulle Balti kett”, Balti ühtsuse puu istutamine rahvusparlamentide juurde 23. augustil jpm üritusi. Esseekonkursi võitjad kutsuti Tallinna, kus nad osalesid BA istungjärgul ning neile anti üle diplomid ja mälestusesemed.

2014. aastal tähistati ka **Balti Assamblee auhindade asutamise 20. aastapäeva**. Koostati kaks ülevaatenäitust: BA ajaloost ja tegevusest ning BA kirjandusauhinna saajatest ja nende loomingu. Näitused olid Riigikogus üleval novembris. BA auhind asutati vastavalt BA 1993. aasta 31. oktoobri resolutsioonile eesmärgiga soodustada kirjanduse, kunsti ja teaduse arengut Balti riikides, hinnata väljapaistvaid saavutusi nimetatud valdkondades ja levitada neid teistes riikides.

2014. a kirjanduspreemia pälvis Peeter Sauter romaani „Ära jäta mind rahule” eest, Balti innovatsiooniuhinna TransferWise Eestist. BA 2014. a medalid said Urmas Paet, Seppo Zetterberg ja Hannes Astok.

Eesti algatas BA liikmesuse uutmiskava, mille alusel on kõik liikmesriikide parlamentide liikmed ka Balti Assamblee liikmed. Iga riigi parlament kinnitab BA koosseisu 12–16 parlamendiliiget (delegatsiooni, sh selle juhi ja juhi asetäitja), lähtudes protseduurireeglitest ja proportsionaalse

Balti keti 25. aastapäeva puhul istutati rahvusparlamentide juurde Balti ühtsuse puu, august 2014

esindatuse põhimõttest ning esindatusest liikmesriigi parlamendi komisjonides (väliskomisjon menetleb eelnõu fraktsioonide ettepanekul). Delegatsiooni liikmete arv jääb samaks parlamendi volituste kestuse ajaks. BA delegatsiooni moodustamisel soovatakse järgida põhimõtet, et iga BA komisjoni liikmed oleksid liikmesparlamendi vastavast alalisest komisjonist, soovitavalt esimees ja aseesimees. Balti riikide koostöös on esmatähtis keskenduda regionaalsetele, kõiki kolme riiki – Eestit, Lätit ja Leedut – hõlmavatele projektidele.

Iga organisatsiooni tugevust näitab tema võime areneda ja uueneda. Arenemas ja uuenevas on ka 20 aastat tagasi sündinud Balti Assamblee. Eesmärgiks on järk-järguline üleminek parlamendikomisjonide otsekoostööle. Uuenenud BA peab kindlustama tõhusama parlamentaarse koostöö, aitama enam kaasa probleemide lahendamisele ning edendama ühiskonna heaolu ja konkurentsivõimet regioonis parlamentaarsete vahenditega.

Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Parlamentaarse Assamblee (OSCE PA) Eesti delegatsioon

Moodustatud 10.05.2011.

Delegatsiooni juht: Väino Linde.

Liikmed: Jaak Allik (alates 13.05.2014, varem asendusliige), Juku-Kalle Raid (RK liige kuni 26.03.2014)

ja Olga Sõtnik; asendusliikmed: Jaak Allik (kuni 13.05.2014), Rait Maruste (kuni 13.05.2014), Liisa-Ly Pakosta (kuni 13.05.2014), Juhan Parts (alates 13.05.2014), Barbi Pilvre (alates 13.05.2014), Jaanus Tamkivi (alates 13.05.2014).

OSCE prioriteetidid on ühistest väärtushinnangutest lähtuvate tsiviilühiskondade loomine, sõjaliste konfliktide ennetamine ja vältimine, stabiilsuse ja püsiva rahu tagamine kriisikolletes ja sõjategevusega haaratud aladel, nii julgeolekuvaakumi kui ka uute eraldusjoonte vältimine, ühtse julgeolekusüsteemi arendamine.

Organisatsioonil on 57 liikmesriiki, viimati ühines Mongoolia.

Eesti delegatsiooni seisukohad, mida delegatsiooni liikmed on sõnavõttudes pidevalt toonitanud:

- vajadus saavutada konkreetseid edusamme ja tulemusi inimõiguste ja vabaduste edendamise osas, n-ö külmutatud konfliktide lahendamisele kaasaaitamine, OSCE läbimõeldud tegevus riikideülestele ohtudele vastu astumisel;
- meedia- ja sõnavabaduse põhimõtete järgimine, vaba juurdepääs informatsioonile, sh elektroonilisele meediale;
- suurema tähelepanu pööramine küberjulgeolekust tulenevatele ohtudele ja väljakutsetele selles kiiresti arenevas valdkonnas.

2013. aastal algatati Balti- ja Põhjamaade vahelises koostöös uus töövorm, mis näeb ette NB8 riikide regulaarseid kohtumisi aktuaalsetes küsimustes, seisukohtade koordineerimist enne suvist istungjärku, samuti ühiste strateegiate, dokumentideelnõude ja valitavatele ametikohtadele kandidaatide esitamise arutamist. 2014. aastal kohtuti kolm korda: Vilniuses, Stockholmis ja Riias. Lepiti kokku Ukrainat toetava resolutsiooni teksti osas. Presidendikandidaadiks esitati ühiselt Ilkka Kanerva, vähemusrahvuste ülemkomissarina jätkas 2013. aastal alustanud soomerootslane Astrid Thors, kel on tugev rahvusvaheline taust vähemuste küsimustes ja kes mõistab Eesti kui mitme rahvusega ühiskonna probleeme.

Väikeriigi esindajana on Eesti delegatsiooni juhtpõhimõtteks olla ise aktiivne, otsida toetust mõttekaaslastelt ja osaleda poliitilistes otsustusprotsessides. Suuresti meile sõbralike riikide toetusel võeti parlamentaarsel assambleel vastu näiteks Eesti algatatud küberturvalisuse resolutsioon.

Tähtsaks osaks OSCE töös on vaatlejate lähetaamine liikmesriikide valimistele, et jälgida nende vastavust seadustele ja demokraatia traditsioonidele. Euroopa Liidu naabrusspiirkond ja seal toimuv on olulise tähtsusega; tegemist on mõneski mõttes võtmealaga, mis riikidevaheliste suhete kaudu puudutab ka Eestit. 2014. aastal osales Eesti delegatsioon vaatlejana Moldova parlamendi valimistel, Ukraina erakorralistel parlamendivalimistel ning Ukraina presidendi valimistel.

Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee (ENPA) Eesti delegatsioon

Moodustatud 10.05.2011.

Delegatsiooni juht: Andres Herkel (delegatsiooni liige ja juht kuni 18.02.2014), Liisa-Ly Pakosta (delegatsiooni liige ja juht 18.02.–20.05.2014, edasi asendusliige), Indrek Saar (delegatsiooni juht alates 20.05.2014, varem asendusliige).

Liikmed: Margus Hanson, Mailis Reps; asendusliikmed: Maret Maripuu (RK liige kuni 31.12.2013), Rait Maruste (alates 18.02.2014), Liisa-Ly Pakosta (alates 20.05.2014), Indrek Saar (kuni 20.05.2014), Ester Tuiksoo (RK liige kuni 30.06.2014).

Delegatsiooni liikmete kohustused komiteedes jagunesid järgmiselt: Indrek Saar ja Mailis Reps jätkasid raportööridena liikmesriikide kohustuste täitmise järelevalve ehk monitooringukomitees vastavalt Serbia ja Ukraina poliitilise olukorra jälgimist. Seoses Venemaa agressiooniga Ukrainas on ENPAs loodud Venemaa naabrusspiiritika ajutine allkomitee, mille liige on samuti Mailis Reps. Indrek Saar on lisaks ENPA sotsiaaldemokraatliku poliitilise grupi juhatuse ning kodukorra- ja isikupuutumuse komitee liige, mille koosseisu määravad poliitilised grupid. Mailis Reps on ENPA liberaaldemokraatliku poliitilise grupi aseesimees ehk peasekretär. 2015. aasta istungjärgu I osaistungil moodustati uus komitee – Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtunike valimise komitee, mille liikmed nimetavad samuti poliitilised grupid. ENPA liberaaldemokraadid nimetasid komitee liikmeks Rait Maruste, kelle komitee valis esimeseks aseesimeheks.

Riigikogu delegatsioon on üksmeelselt jaganud töö komiteedes järgmiselt:

Poliitikaasjade ja demokraatiakomitee – Indrek Saar, asendusliige Rait Maruste; õigusasjade ja inimõiguste komitee – Mailis Reps, asendusliige

ENPA kevadistungjärk Strasbourgis, aprill 2014

Rait Maruste; kultuuri-, teadus-, haridus- ja meediakomitee – Margus Hanson, asendusliige Liisa-Ly Pakosta; migratsiooni-, pagulaste ja ümberasustatud isikute komitee – Rait Maruste, asendusliige Mailis Repts; sotsiaal-, tervishoiu- ja säästliku arengu komitee – Liisa-Ly Pakosta; võrdsete võimaluste ja diskrimineerimisevastane komitee – Liisa-Ly Pakosta; alaline komitee (Standing Committee) – Indrek Saar, asendusliige Margus Hanson.

Delegatsiooni liikmed panustasid aktiivselt assamblee raportite ettevalmistamisse. Andres Herkel oli monitooringukomitee raportöör poliitiliselt väga tundlikul teemal „Liikmesriikide kohustuste täitmise järelevalve tõhustamine”. Mailis Repts oli õigusasjade ja inimõiguste komitee raportöör teemal „Inimõiguste kaitsjate kaitse tõhustamine”.

Delegatsiooni liikmed on aktiivselt osalenud valimiste vaatlusmissioonidel ENPA delegatsiooni koosseisus.

Kahetsusega tuleb nentida, et konfliktipiirkondi Euroopa Nõukogu liikmesriikides on juurde tulnud. Abhaasia, Lõuna-Osseetia, Mägi-Karabahhia ja Transnistria regioonidele on lisandunud Krimm ning Ida-Ukraina.

Riigikogu delegatsioon Parlamentidevahelises Liidus (IPU)

IPU Eesti rühma moodustavad kõik Riigikogu liikmed.

Juhatus (valiti 11.05.2011): president Tõnis Kõiv, asepresidendid Erki Nool, Marika Tuus-Laul ja Jaan Õunapuu.

IPU Eesti rühma liikmed Tõnis Kõiv ja Jaan Õunapuu osalesid 2013. aasta sügisel Genfis IPU 129. assambleel. Alalistes komiteedes olid kesketeks arutlusteemadeks liikumine tuumarelvavaba maailma poole ja parlamentide panus sellesse protsessi; liikumine riskipaindliku arengu suunas, arvestades demograafilisi trende ja loodusressursside piiratust; parlamentide roll laste õiguste kaitsmisel (eeskätt lapsed, kes on jäänud vanemliku hoolitsuseta ja sattunud elama välisriiki ning keda võidakse kasutada odava tööjõuna). Assamblee erakorralise teema valikul said otsustavaks sündmused Süürias, kus sõjategevuses kasutati keemiarelvu. Soome, Rootsi, Norra, Taani ja Islandi parlamendi delegatsioonide initsieeritud pöördumine oli suunatud maailma avalikkusele ja riikidele, et keelustada keemiarelvade kasutamine mistahes viisil.

IPU 130. assambleel, mis toimus 2014. aasta märtsis Genfis, osalesid Tõnis Kõiv, Jaan Õunapuu ja Marika Tuus-Laul. Assamblee peateema oli pühendatud IPU 125. aastapäeva tähistamisele. Erakorralise teemana arutati olukorda Kesk-Aafrika

Vabariigis. Vastu võeti ka pöördumine „IPU panus rahu ja julgeoleku taastamisel ja demokraatia tugevdamisel Kesk-Aafrika Vabariigis”.

IPU 131. assambleest Genfis sama aasta oktoobris võtsid osa kõik Eesti delegatsiooni juhatuse liikmed. Peateemaks oli „Sugudevahelise võrdsuse saavutamiseks tuleb lõpetada naistevastane vägivald”, sõnavõtuga esines ka Tõnis Kõiv. Alalistes komiteedes arutati mitmel olulisel teemal: parlamentide roll julgeoleku küsimustes tasakaalu leidmisel riigi, rahva ja üksikisiku tasandil ning kübersõja võimalikud ohud rahule ja ülemaailmsele julgeolekule; Peruus 2014. a. detsembris toimunud ülemaailmse kliimakonverentsiga seonduvad küsimused ning parlamentide tegevus veerursi paremal majandamisel; rahvusvahelise õiguse aspektid riigi suveräänsuse, riikide siseasjadesse mitte-sekkumise ja inimõiguste osas. Erakorralist teemat valides lähtuti Lääne-Aafrika riikides pandeemia mõõtmised võtnud Ebola viiruse puhangust. Et tulevikus selliste olukordadega kiiremini ja tulemuslikumalt toime tulla, pöördusid assambleel osalejad parlamentide liikmete poole üleskutsega asuda välja töötama asjakohast seadusandlust.

IPU ja Rumeenia parlamendi koostöös toimus 2014. aasta veebruaris Bukarestis seminar „Rahvusparlamentide panus ÜRO Inimõiguste Nõukogu töösse”. Riigikogu esindasid Tõnis Kõiv ja Kaja Kreisman. Washingtonis toimus veebruaris konverents „Seadusandjate tegevus maailma tuumarelvavabaks muutmisel”, kus osales Tõnis Kõiv.

Iga aasta novembris toimuvad New Yorgis ÜRO peakorteris IPU ja ÜRO ühisistungid. 2013. aastal esindas seal IPU Eesti rühma Marika Tuus-Laul ja 2014. aastal Erki Nool. Kuna IPU teeb ÜROga tihedat koostööd, siis oli mõlema kohtumise fookuses ÜRO arenguagenda pärast 2015. aastat. Ühisistungitel arutati kestlikku arengut puudutavaid küsimusi, räägiti majanduskasvu võimalustest, soolisest võrdõiguslikkusest ning vahetati mõtteid ja kogemusi demokraatlikest valitsemistavadeist.

1889. aastal asutatud Parlamentidevaheline Liit on kõige vanem ülemaailmne parlamente ühendav organisatsioon, sinna kuulub 166 täis- ja 10 assotsieerunud liiget.

Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni Parlamentaarse Assamblee (NATO PA) Eesti delegatsioon

Moodustatud 10.05.2011.

Delegatsiooni juht: Marko Mihkelson (kuni 20.05.2014), Marianne Mikko (delegatsiooni liige ning juht alates 20.05.2014).

Liikmed: Jürgen Ligi (alates 16.12.2014), Marko Mihkelson (alates 20.05.2014), Sven Mikser (RK liige kuni 26.03.2014), Mati Raidma (RK liige kuni 17.11.2014), asendusliige Kadri Simson.

NATO Parlamentaarse Assamblee aastaistungil Dubrovnikus 2013. aastal esitles Sven Mikser kaitse- ja julgeolekukomitee raportit Afganistanist, mis sisaldas ülevaadet hetkeolukorrast riigis ning julgeolekupoliitilisi ja majanduslikke väljavaateid pärast liitlaste lahkumist 2014. aastal. Selle istungiga lõppesid ka Sven Mikseri volitused komitee raportöörina.

Teiste komiteede istungite tähtsamateks teemadeks olid regionaalne julgeolek, NATO partnerlussuhted ja maavägede võimekuse tõstmine, olukord Süürias ning majanduslikud ja poliitilised arengud Põhja-Aafrika regioonis.

2013. a oktoobris juhtis Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimees Mati Raidma NATO PA 20-liikmelist Gruusia presidendivalimiste vaatlemise delegatsiooni. 2013. aasta lõpus osales delegatsioon traditsioonilisel atlandiülesel foorumil Washingtonis, kus olid arutusel päevakajalised julgeoleku- ja välispoliitilised teemad (nt olukord Afganistanis ja Lähis-Idas, NATO tulevik, atlandiülesed suhted jne). Toimusid ka kahepoolsed kohtumised Senati ja Kongressi esindajatega.

2014. aastal toimusid NATO PA töös mitmed muudatused. Üheks tähelepanuväärsemaks võib lugeda muudatust teemades, mis olid tingitud maailmas valitsevast olukorrast ning puhkenud ja süvenenud konfliktidest. Peamised teemavaldkonnad olid järgmised:

- NATO operatsioonid. Afganistani missiooni lõpetamine ja regiooni tulevikuväljavaated;
- probleemid ja hetkeolukord Lähis-Idas, Põhja-Aafrikas ning Saheli piirkonnas;
- riikidevaheline partnerlus ja regionaalse julgeoleku alane koostöö;
- NATO ja nn avatud uste poliitika;
- atlandiülesed suhted: hetkeseis ja tulevikuväljavaated.

2014. aasta veebruaris osalesid Marko Mihkelson ja Sven Mikser kaitse- ja julgeolekukomitee väljasõiduistungil Ameerika Ühendriikides. Delegatsiooni liikmed külastasid ka Nellise õhuväebaasi, kus tutvustati baasi tegevusvaldkondi ja harjutusvõimalusi. Washingtonis toimunud kohtumiste põhiteemadeks olid olukord Afganistanis, Ühendriikide kaitsealased prioriteedid ja osalemine NATO ühisoperatsioonides ning atlandiüleste suhete hetkeseis. Istungi viimasel päeval toimus ümarlaud mõttekodade esindajatega Iraani tuumaläbirääkimiste, küberkaitse ja Süüria konflikti teemadel.

Aprillis toimunud NATO PA alalise komitee istungil Riias võeti Venemaalt ära parlamentaarse vaatleja assotsieerunud liikme staatus.

Mai lõpus toimus NATO PA kevadistung Vilniuses, kus plenaaristungil arutati deklaratsiooni, milles nõuti Moskvalt Ukraina destabiliseerimise lõpetamist, NATO riikide valitsustelt Ukrainale tugevama toetuse avaldamist ning karmimate

sanktsioonide kehtestamist Venemaa võimuesindajatele. Deklaratsioonis väljendasid parlamentide liikmed ühiselt toetust Ukraina territoriaalsele terviklikkusele ja demokraatialle. Plenaaristungile kutsuti sõnavõtuga esinema Ukraina Rahvusliku Julgeoleku ja Kaitseõukogu sekretär Andri Parubi, Arutleti ka NATO tuleviku üle. NATO peasekretär Anders Fogh Rasmussen andis ülevaate Euroopa julgeolekumaastikust seoses Venemaa tegevusega Ukrainas ja selle mõjust alliansile.

Juulis osales delegatsiooni juht Marianne Mikko kaitse- ja julgeolekukomitee väljasõiduistungil Ameerika Ühendriikides, kus toimusid kohtumised kaitse- ja välisministeeriumi esindajatega ning külastati kaitsetööstusse panustavaid ettevõtteid Bostoni ümbruses.

Septembri alguses kogunesid delegatsioonide esindajad Londonis seminarile „NATO tippkohtumise eel“, et arutada NATO Walesi tippkohtumise teemasid, hetkeolukorda Ukrainas, liitlaste suhteid Venemaaga ning NATO liikmesriikide üldise kaitsevõimekuse suurendamist. Seminaril esinesid ka Suurbritannia välisminister Philip Hammond ja Eesti kaitseminister Sven Mikser. Eesti delegatsiooni esindasid Londonis Marko Mihkelson ja Kadri Simson.

NATO Parlamentaarse Assamblee 60. istungil Haagis 2014. aasta novembris valiti assamblee uueks presidendiks USA delegatsiooni juht Mike Turner. Esimest korda esines delegaatide ees sõnavõtuga NATO uus peasekretär Jens Stoltenberg, kes rõhutas, et säilima peab NATO poliitiline ja sõjaväeline ühtsus, Euroopa ja Ameerika suhted peavad olema tugevad ning kaitsekulutused ei tohi väheneda. Maailm on muutunud, maailmas valitsevad ohud on muutunud, seepärast on oluline tösta valmisolekut ja võimekust. Samuti tuleb julgeolekuvallas tehtavad põhjalikult läbi mõelda (panustamine väljaõppesse, varustusse, uutesse tehnoloogiatesse) ning teha koostööd partneritega, et regioonis stabiilsust säilitada.

Eesti delegatsiooni juht **Marianne Mikko** valiti aastaistungil NATO poliitikakomitee atlandiüleste suhete alakomitee aseesimeheks. Alakomitee keskendub järgmisel tööaastal olukorrale Süürias ja Iraagis ning kavandab raportit ISISe tegevusest nendes piirkondades.

Vahemere Liidu Parlamentaarse Assamblee (VLPA) Eesti delegatsioon

Moodustatud 19.04.2011.

Delegatsiooni juht: Imre Sooäär.

Liige: Jevgeni Ossinovski (RK liige kuni 26.03.2014).

Eesti delegatsiooni peaküsimuseks on suhted ja koostöö Vahemere põhja- ja lõunakalda riikide vahel, sh Lähis-Ida problematika, mis hõlmab ja mõjutab otseselt ka Euroopa Liidus toimuvat.

Samuti on olulised inimõiguste alane dialoog ja demokraatia edendamine Vahemere lõunakalda riikides ning kultuuridevaheline dialoog ja migratsioonipoliitika. Tähelepanu pööratakse ka keskkonna- ja majandustegevusega seonduvale VLPA liikmesriikides.

VLPA läbivateks teemadeks on eelkõige Lähis-Ida probleemi lahendusele kaasaaitamine ja „Araabia kevade” poliitilistele tulemitele lahenduste leidmine. Aktuaalsed on demokraatlike protsesside areng, noorte haridus- ja tööhõiveprobleemid, elanike põhiõigused, migratsioon, põgenike olukord, majandusolukord jms. Olulised diskussioonid on toimunud nii täiskoguistungitel kui ka asamblee komiteede tasandil. Käsitletakse ka vee- ja energiavarustust lõunakalda linnades, koostööd rohelse tehnoloogia kasutuselevõtmisel ning investeringuid. Viimased on eriti olulised lõunakalda riikide majanduse edendamiseks.

2014. a komiteede ja veebruaris Ammanis toimunud täiskogu istungitel olid enim käsitletud teemadeks korrupsioonivastane võitlus Euroopas ja Põhja-Aafrikas, migratsioon ja selle tagajärjed, immigratsioon ja integratsioon, immigratsioon kui kasvutegur, väikeste ja keskmiste ettevõtete finantseerimine, investeringute kaitse Vahemere regioonis, turismisektorit edendav koostöö VLPA liikmesriikides, koostöö tugevdamine Vahemere Liidu Peasekretariaadiga, kliimamuutused 2014. a, Vahemere regiooni merealade seire ja kaitse, taastuvenergia jne. Lisaks külastas Eesti delegatsioon täiskogu istungil koos Soome delegatsiooniga Jordaanias paiknevat Süüria põgenikelaagrit UNCHR Zaatari Refugee Camp.

Jätkuvalt tuleks ära märkida Eestist alguse saanud positiivset initsiatiivi „Teeme ära!”. Eestist alguse saanud liikumisest on kujunenud üleilmne üritus „World Wide Clean Up”, mis on laienenud Euroopast Indiasse, Brasiiliasse, Moldovasse ja mitmesse Aafrika riiki, kusjuures see nimekiri pidevalt täieneb ja üritus on haaranud juba miljooneid inimesi. Keskkonna puhastamises osalevad eri ühiskonnagrupid ja see aitab luua ühist identiteeti. VLPA keskkonnakomitee istungil arutati komitee edasisi partnerlusvõimalusi ja peeti „Teeme ära!” aktsiooni väga oluliseks. Otsustati alustada koostööd Vahemere regiooni „Teeme ära!” tuumiktiivimiga, kelle esindajana esines komitee istungil eestlanna Agni Kaldma.

Eesti delegatsiooni juht Imre Sooäär on VLPA istungitel alati aktiivselt osalenud ja olulistel teemadel sõna võtnud. Tema tõstatatud on ka liikme maksude revideerimise teema, eesmärgiga muuta süsteem proportsionaalsemaks ja läbipaistvaks. Ettepanek ootab nüüd konkretiseerimist ning VLPA büroo ja seejärel täiskogu otsust. Eeltöö on tehtud ja osa väikeriikide toetus olemas.

Riigikogu väliskülalised

2013

September

03.09 – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Soome parlamendi esimehe Eero Heinäluomaga;
05.09 – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Tema Pühaduse Konstantinoopoli oikumeenilise patriarhi Bartholomeosega;
09.09 – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Gruusia peaministri Bidzina Ivanišviliga;
12.09 – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Bulgaaria presidendi Rosen Plevnelieviga;
17.–18.09 – Tšehhi välis- ja riigikaitsekomisjoni delegatsiooni visiit;
20.09 – USA osariikide seadusandlike kogude ühenduse (NCSL) delegatsiooni visiit;
20.09 – riigikaitsekomisjoni kohtumine Euroopa Parlamendi julgeoleku- ja kaitsekomisjoni (alakomisjoni) delegatsiooniga;
23.–24.09 – Läti parlamendi avaliku sektori kulture ja kontrollikomisjoni visiit;
24.–25.09 – Soome parlamendi kaitsekomisjoni visiit;
30.09–02.10 – Euroopa Parlamendi presidendi Martin Schulzi visiit.

Oktoober

02.–05.10 – Austraalia Senati presidendi John Hoggi visiit;
03.10 – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Ukraina välisministri Leonid Kožaraga;
09.–12.10 – Armeenia Rahvusassamblee õppevisiit;

Austraalia Senati president John Hogg tutvumas meie ajaloo, oktoober 2013

ÜRO peasekretär Ban Ki-moon Riigikogus, november 2013

Euroopa Parlamendi presidendi Martin Schulzi visiit, oktoober 2013

15.10 – riigikaitse- ja väliskomisjoni liikmete kohtumine Briti kaitseväge uue juhataja kindral Nicholas Houghtoniga;
15.10 – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Ukraina presidendi Viktor Janukovõtšiga;
28.10–01.11 – Valgevene parlamendi delegatsiooni visiit;
29.–31.10 – Küprose Esindajatekoja välis- ja ELi asjade komisjoni visiit.

November

01.11 – Iiri parlamendi ELi asjade komisjoni visiit;
06.11 – riigikaitsekomisjoni ja Eesti-Afganistani parlamendirühma aseesimehe Aivar Riisalu kohtumine Afganistani kõrgetasemelise delegatsiooniga;
13.11 – väliskomisjoni kohtumine Soome parlamendi väliskomisjoni delegatsiooniga;
13.11 – Eesti-Aafrika parlamendirühma kohtumine Ghana ametnike delegatsiooniga;
16.11 – Riigikogu esimehe Ene Ergma, väliskomisjoni esimehe Marko Mihkelsoni ja väliskomisjoni aseesimehe Enn Eesmaa kohtumine ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooniga;
18.–22.11 – Brasiilia Esindajatekoja teadus-, tehnoloogia-, kommunikatsiooni- ja informaatikakomisjoni visiit;
26.11 – väliskomisjoni kohtumine Myanmar Liidu Vabariigi valitsuse delegatsiooniga.

Detsember

02.12 – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Ukraina maailmakongressi presidendi Eugene Czolijga;
12.12 – riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma kohtumine Soome kaitseväge juhataja kindral Ari Tapani Puheloineniga.

2014

Jaanuar

13.–15.01 – Gruusia parlamendi esimehe David Usupašvili ametlik visiit;
20.01 – rahanduskomisjoni kohtumine Taani parlamendi rahanduskomisjoniga;
23.–24.01 – Lääne-Balkani riikide parlamentide peasekretäride õppevisiit.

Veebruar

03.02 – Riigikogu esimehe Ene Ergma kohtumine Läti Vabariigi peaministri Laimdota Straujumaga;
10.–11.02 – Moldova parlamendiliikmete delegatsiooni visiit;
19.–21.02 – Venemaa Föderatsiooninõukogu väliskomisjoni delegatsiooni visiit.

Märts

07.03 – ELi asjade komisjoni esimehe Arto Aasa ja komisjoni liikmete kohtumine Euroopa Komisjoni tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaastunde voliniku László Andoriga;
20.03 – ELi asjade komisjoni liikmete ja põhi-seaduskomisjoni esimehe Rait Maruste kohtumine Euroopa Komisjoni siseasjade voliniku Cecilia Malmströmiga.

Aprill

16.–17.04 – Suurbritannia parlamendi alamkoja esimehe John Bercow ja teda saatva delegatsiooni visiit;
22.–30.04 – Keenia Vabariigi Senati esimehe Ekwee Ethuro ja teda saatva delegatsiooni visiit;
24.04 – õiguskomisjoni liikmete kohtumine Leedu Seimi õiguskomisjoni delegatsiooniga;

Suurbritannia parlamendi alamkoja esimehe John Bercow kohtumine Riigikogu esimehe Eiki Nestori, majanduskomisjoni esimehe Kaja Kallase ja väliskomisjoni aseesimehe Enn Eesmaaga, aprill 2014

Riigikogu esimees Eiki Nestor Keenia Vabariigi Senati delegatsioonile Riigikogu istungisaali tutvustamas, aprill 2014

Tema Kuningliku Kõrguse prints Harry visiit, mai 2014

Riigikogu esimehe Eiki Nestori kohtumine Türgi presidendi Recep Tayyip Erdoğaniga, oktoober 2014

28.04 – Riigikogu esimehe Eiki Nestori ning Riigikogu liikmete Andres Herkeli, Kalev Kotkase ja Mati Raidma kohtumine Gruusia presidendi Giorgi Margvelašviliga.

Mai

07.05 – riigieelarve erikomisjoni esimehe Mihhail Stalnuhhini ja komisjoni liikmete kohtumine Jordaania Kuningriigi delegatsiooniga;
13.05 – keskkonnamisjoni kohtumine Kosovo delegatsiooniga;
16.05 – Tema Kuningliku Kõrguse prints Harry visiit;
27.05 – riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma kohtumine Poola kaitseväge juhataja kindralleitnant Mieczysław Goculiga;

28.05 – Riigikogu aseesimehe Laine Randjärve kohtumine Knesseti aseesimehe Gila Gamlieli ja teda saatva delegatsiooniga.

Juuni

03.06 – Tšehhi parlamendi alamkoja kaitsekomisjoni visiit;
09.06 – Soome parlamendi IPU delegatsiooni kohtumine Riigikogu IPU delegatsiooni ja rahanduskomisjoni esimehe Rannar Vassiljeviga;
11.06 – Suurbritannia parlamendi alamkoja kaitsekomisjoni visiit;
18.06 – Itaalia parlamendi julgeolekukomisjoni delegatsiooni visiit.

Juuli

05.–07.07 – Hiina Rahvavabariigi Rahvakongressi väliskomisjoni delegatsiooni visiit;
19.–22.07 – Jaapani parlamendi ülemkoja esimehe Masaaki Yamazaki ametlik visiit.

August

20.08 – Riigikogu esimehe Eiki Nestori kohtumine Saksamaa Bundestagi presidendi Norbert Lammertiga.

September

23.09 – riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma ja komisjoni liikme Marianne Mikko kohtumine NATO Euroopa liitlasvägede ülemjuhataja asetäitja kindral Sir Adrian Bradshaw'ga;
24.–26.09 – Montenegro parlamendi korrupsiooni-vastase komisjoni visiit.

Oktoober

08.10 – riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma kohtumine Norra kaitseväe juhataja admiral Haakon Bruun-Hansseniga;
21.10 – ELi asjade komisjoni kohtumine Norra ELi asjade ministri Vidar Helgeseni ja teda saatva delegatsiooniga;
23.–24.10 – Poola Seimi asemarssali Jerzy Wenderlichi visiit;
24.10 – Riigikogu esimehe Eiki Nestori kohtumine Türgi presidendi Recep Tayyip Erdoğaniga;
30.10 – Šveitsi parlamendi ülemkoja väliskomisjoni delegatsiooni visiit.

November

13.–16.11 – Kasahstani-Eesti parlamendirühma visiit;

24.11 – riigikaitsekomisjoni esimehe Jürgen Ligi kohtumine Rootsi kaitseministri Peter Hultqvisti ja teda saatva delegatsiooniga.

Detsember

08.12 – väliskomisjoni kohtumine Soome parlamendi väliskomisjoni esimehe Timo Soiniga;
11.–12.12 – Gruusia parlamendi ametnike õppevisiit;
18.–19.12 – Läti parlamendi esimehe Ināra Murniece ametlik visiit.

2015

Jaanuar

20.–21.01 – Rootsi parlamendi esimehe Urban Ahlini visiit.

Veebruar

03.02 – ELi asjade, välis-, majandus- ja põhiseaduskomisjoni kohtumine Euroopa Komisjoni asepresidendi Frans Timmermansiga;
03.02 – Leedu Seimi esimehe Loreta Graužinienė visiit;
18.–20.02 – Ukraina parlamendiliikmete visiit;
23.02 – väliskomisjoni esimehe Marko Mihkelsoni ja ELi asjade komisjoni esimehe Kalle Pallingu kohtumine Suurbritannia välisministri Philip Hammondiga.

Märts

11.–12.03 – Armeenia parlamendi aseesimehe Eduard Šarmazanovi ja teda saatva delegatsiooni visiit.

Riigikogu esimees Eiki Nestor tervitamas Eestis visiidil viibivat Ameerika Ühendriikide presidenti Barack Obamat, september 2014

Riigikogu juhatuse välisvisiidid

Riigikogu esimees Ene Ergma

2013

Oktoober – 15. Euroopa parlamentidevaheline kosmosekonverents (EISC) Brüsselis.

November – Tuglase Seltsi korraldatud 30. mardilaat Helsingis;
Balti Assamblee 32. ja Balti Nõukogu 19. istungjärg Riias.

2014

Jaanuar – „Riia – Euroopa kultuuripealinn” avamistseremoonia;
ametlik visiit Itaalia Vabariiki.

Märts – Euroopa Kosmosepoliitika Instituudi (ESPI) nõuandekomisjoni koosolek Viinis;
parlamentidevaheline konverents „Mida Euroopa esindab. Majanduskasv, töökohad ja õigused: kas Euroopa Liit tuleb sellega toime?” Roomas.

Riigikogu esimees Eiki Nestor

2014

Aprill – Euroopa Liidu riikide parlamentide esimeeste konverents Vilniuses.

Mai – Põhjamaade ja Balti riikide (NB8) parlamentide esimeeste tippkohtumine Moldovas Chişinăus;
ametlik visiit Rootsi Kuningriiki.

Juuni – ametlik visiit Soome Vabariiki.

August – Põhjamaade ja Balti riikide (NB8) parlamentide esimeeste kohtumine Palangas;
Balti keti 25. aastapäeva monumendi avamine Leedus Saločiais.

September – Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee liikmesriikide parlamentide esimeeste konverents (ECPP) Oslos;
ametlik visiit Luksemburgi Suurhertsogiriiki.

Oktoober – ametlik visiit Suurbritannia ja Põhjaliri Ühendkuningriiki.

November – ametlik visiit Saksamaa Liitvabariiki.

2015

Jaanuar – Läti ELI eesistumise pidulik avamine Riias;
rahvusvaheline foorum „Let my people live!” Prahast, tähistamaks 70 aasta möödumist surmalagrites vangistatute vabastamisest.

Märts – Leedu iseseisvuse taastamise 25. aastapäeva tähistamine Vilniuses.

Riigikogu I aseesimees Laine Randjärv

2013

September – Balti Assamblee presiidiumi istung Lätis Liepajas;
Uute ideede Euroopa foorum (EFNI) Poolas Sopotis.

November – Põhjamõõtme (ND) 3. parlamentaarne foorum Venemaal Arhangelskis;
Balti Assamblee presiidiumi istung Riias;
Balti Assamblee 32. ja Balti Nõukogu 19. istungjärg Riias.

Põhjamaade ja Balti riikide (NB8) parlamentide esimeeste kohtumine Palangas, august 2014

Riigikogu aseesimees Laine Randjärv Eesti iseseisvuspäeva aktusel Turu Ülikoolis, veebruar 2014

2014

Jaauar – Balti Assamblee presiidiumi istung ning Balti Assamblee ja Põhjamaade Nõukogu tippkohtumine Kopenhaagenis; Läänemere maade parlamentaarse konverentsi alalise komitee istung Brüsselis.

Veebruar – Eesti iseseisvuspäeva aktus Turu Ülikoolis Soomes.

Mai – Balti Assamblee presiidiumi istung Lätis Jūrmalas.

Oktoober – Põhjamaade Nõukogu istungjärk Stockholmis.

November – Balti Assamblee presiidiumi esindaja rahvusvahelisel julgeolekukonverentsil Riias.

Detsember – Balti Assamblee ja Põhjamaade Nõukogu tippkohtumine Oslos.

Riigikogu II aseesimees Jüri Ratas

2013

November – ELi asjade komisjoni visiit Brüsselisse.

2014

Juuni – Euroopa roheline pealinna väljakuulutamise üritused Kopenhaagenis.

November – Euroopa asjade komisjonide konverents (COSAC) Roomas.

Parlamendirühmad

Eesti - Aafrika parlamendirühm

Moodustatud 04.06.2012.

Esimees Mart Nutt (kuni 26.03.2014), Mati Raidma (esimees 27.03.–17.11.2014, aseesimees kuni 26.03.2014).

Eesti - Afganistani parlamendirühm

Moodustatud 06.04.2011.

Esimees Mati Raidma (kuni 17.11.2014), aseesimees Aivar Riisalu.

Eesti - Albaania parlamendirühm

Moodustatud 19.04.2011.

Esimees Igor Gräzin, aseesimees Peep Aru.

Eesti - Angola parlamendirühm

Moodustatud 15.05.2012.

Esimees Yana Toom (kuni 18.06.2014).

Eesti - Armeenia parlamendirühm

Moodustatud 07.04.2011.

Esimees Mati Raidma (kuni 17.11.2014), aseesimees Lauri Laasi.

Eesti - Aserbaidžaaani parlamendirühm

Moodustatud 12.04.2011.

Esimees Eldar Efendijev, aseesimees Sven Sester.

Eesti - Austraalia ja Uus-Meremaa parlamendirühm

Moodustatud 12.04.2011.

Esimees Imre Sooäär.

Eesti-Afganistani parlamendirühma aseesimehe Aivar Riisalu kohtumine Afganistani delegatsiooniga, november 2013

Eesti - Austria parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2011.

Esimees Maret Maripuu (kuni 31.12.2013), aseesimehed Mailis Reps ja Aivar Sõerd.

Eesti - Belgia parlamendirühm

Moodustatud 27.09.2011.

Esimees Andres Herkel.

Eesti - Bosnia ja Hertsegoviina parlamendirühm

Moodustatud 03.05.2011.

Esimees Margus Hanson.

Eesti - Brasiilia parlamendirühm

Moodustatud 16.04.2013.

Esimees Andrei Korobeinik (kuni 04.12.2013), Olga Sõtnik (alates 04.03.2014), aseesimees Mart Nutt (kuni 26.03.2014).

Eesti - Georgia parlamendirühm

Moodustatud 18.04.2011.

Esimees Andres Herkel, aseesimehed Marianne Mikko ja Imre Sooäär.

Eesti - Hiina parlamendirühm

Moodustatud 07.04.2011.

Esimees Sven Sester, aseesimehed Kalev Kallo, Kajar Lember (kuni 11.11.2013) ja Laine Randjärv.

Eesti - Hispaania parlamendirühm

Moodustatud 05.04.2011.

Esimees Remo Holsmer, aseesimees Indrek Saar.

Eesti - Hollandi parlamendirühm

Moodustatud 19.04.2011.

Esimees Imre Sooäär, aseesimees Aadu Must (kuni 30.10.2013).

Eesti - Horvaatia parlamendirühm

Moodustatud 18.04.2011.

Esimees Kalev Kallo, aseesimees Jaan Õunapuu.

Eesti - Iirimaa parlamendirühm

Moodustatud 12.04.2011.

Esimees Maret Maripuu (kuni 31.12.2013), aseesimees Mihhail Stalnuhhin.

Eesti - Iisraeli parlamendirühm

Moodustatud 06.04.2011.

Esimees Igor Gräzin, aseesimees Heljo Pikhof.

Eesti - India parlamendirühm

Moodustatud 06.04.2011.

Esimees Marianne Mikko, aseesimees Sven Sester.

Eesti - Itaalia parlamendirühm

Moodustatud 20.04.2011.

Esimees Imre Sooäär, aseesimehed Margus Hanson ja Mailis Reps.

Eesti - Jaapani parlamendirühm

Moodustatud 07.04.2011.

Esimees Imre Sooäär, aseesimees Sven Sester.

Eesti - Kambodža parlamendirühm

Moodustatud 17.05.2011.

Esimees Kalle Jents.

Eesti - Kanada parlamendirühm

Moodustatud 14.04.2011.

Esimees Liisa-Ly Pakosta, aseesimees Sven Mikser (kuni 26.03.2014).

Eesti - Kasahstani parlamendirühm

Moodustatud 06.04.2011.

Esimees Aadu Must (kuni 30.10.2013), aseesimees Deniss Boroditš.

Eesti - Kirgiisi parlamendirühm

Moodustatud 19.05.2011.

Esimees Kalev Lillo.

Eesti - Korea Vabariigi parlamendirühm

Moodustatud 14.02.2013.

Esimees Urve Tiidus (kuni 04.12.2013), Helmen Kütt (esimees 21.01.–26.03.2014, aseesimees kuni 21.01.2014), aseesimees Sven Sester (alates 21.01.2014).

Eesti - Küprose parlamendirühm

Moodustatud 22.10.2013.

Esimees Kalle Palling.

Eesti - Ladina-Ameerika parlamendirühm

Moodustatud 24.10.2013.

Esimees Mart Nutt (kuni 26.03.2014).

Eesti - Leedu parlamendirühm

Moodustatud 19.04.2011.

Esimees Ester Tuiksoo (kuni 30.06.2014), aseesimees Jaan Õunapuu.

Eesti - Läti parlamendirühm

Moodustatud 20.04.2011.

Esimees Mailis Reps, aseesimees Jaan Õunapuu.

Eesti - Makedoonia parlamendirühm

Moodustatud 14.04.2011.

Esimees Margus Hanson, aseesimees Peep Aru.

Eesti - Maroko parlamendirühm

Moodustatud 15.03.2012.

Esimees Sven Sester, aseesimees Kalev Kallo.

Eesti - Moldova parlamendirühm

Moodustatud 06.04.2011.

Esimees Marianne Mikko.

Eesti - Mongoolia parlamendirühm

Moodustatud 11.09.2013.

Esimees Juku-Kalle Raid (kuni 26.03.2014).

Eesti - Myanmari parlamendirühm

Moodustatud 21.11.2013.

Esimees Jevgeni Ossinovski (kuni 26.03.2014).

Eesti - Norra parlamendirühm

Moodustatud 19.05.2011.

Esimees Olga Sõtnik, aseesimees Helmen Kütt (kuni 26.03.2014).

Eesti - Omaani parlamendirühm

Moodustatud 26.09.2013.

Esimees Margus Tsahkna, aseesimees Maret Maripuu (kuni 31.12.2013).

Eesti - Poola parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2011.

Esimees Aadu Must (kuni 30.10.2013), Kalev Kallo (esimees alates 25.09.2014, aseesimees kuni 24.09.2014).

Eesti - Portugali parlamendirühm

Moodustatud 14.04.2011.

Esimees Heljo Pikhof, aseesimees Jaan Õunapuu.

Eesti - Prantsusmaa parlamendirühm

Moodustatud 18.04.2011.

Esimees Andres Herkel, aseesimees Heljo Pikhof.

Eesti - Rootsi parlamendirühm

Moodustatud 05.04.2011.

Esimees Valdo Randpere, aseesimees Aadu Must (kuni 30.10.2013).

Eesti - Saksamaa parlamendirühm

Moodustatud 06.04.2011.

Esimees Jaak Aaviksoo (alates 15.04.2014), Urmas Klaas (kuni 07.04.2014), aseesimees Ester Tuiksoo (kuni 30.06.2014).

Eesti - Slovakkia parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2011.

Esimees Rainer Vakra.

Eesti - Sloveenia parlamendirühm

Moodustatud 12.09.2012.

Esimees Mart Nutt (kuni 26.03.2014), aseesimees Ester Tuiksoo (kuni 30.06.2014).

Eesti - Soome parlamendirühm

Moodustatud 05.04.2011.

Esimees Urve Tiidus (kuni 04.12.2013), Rein Lang (alates 28.01.2014), aseesimees Helmen Kütt (kuni 26.03.2014).

Eesti - Suurbritannia parlamendirühm

Moodustatud 07.04.2011.

Esimees Mailis Reps, aseesimees Liisa-Ly Pakosta.

Eesti - Šveitsi parlamendirühm

Moodustatud 10.09.2014.

Esimees Tõnis Kõiv.

Eesti - Taani parlamendirühm

Moodustatud 12.05.2011.

Esimees Indrek Saar.

Eesti - Tai parlamendirühm

Moodustatud 05.04.2011.

Esimees Valdo Randpere, aseesimees Reet Roos (kuni 13.01.2014).

Eesti - Tšehhi parlamendirühm

Moodustatud 07.04.2011.

Esimees Tõnis Kõiv, aseesimees Ester Tuiksoo (kuni 30.06.2014).

Eesti - Türgi parlamendirühm

Moodustatud 06.04.2011.

Esimees Kadri Simson, aseesimehed Eldar Efendijev ja Sven Sester.

Eesti - Türkmenistani parlamendirühm

Moodustatud 21.04.2011.

Esimees Kalev Lillo.

Eesti - Ukraina parlamendirühm

Moodustatud 18.04.2011.

Esimees Tõnis Palts, aseesimees Deniss Boroditš.

Eesti - Ungari parlamendirühm

Moodustatud 06.04.2011.

Esimees Ester Tuiksoo (kuni 30.06.2014), aseesimees Väino Linde.

Eesti - USA parlamendirühm

Moodustatud 07.04.2011.

Esimees Kadri Simson, aseesimehed Sven Mikser (kuni 26.03.2014) ja Imre Sooäär.

Eesti - Valgevene parlamendirühm

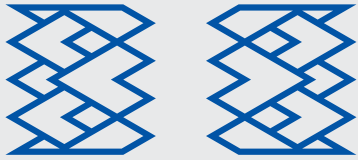
Moodustatud 14.04.2011.

Esimees Vladimir Velman, aseesimees Deniss Boroditš.

Eesti - Venemaa parlamendirühm

Moodustatud 11.04.2011.

Esimees Urmas Klaas (kuni 07.04.2014), aseesimehed Valeri Korb ja Sven Sester.

RIIGIKOGU JA AVALIKKUS

Tugev kodanikuühiskond on tugeva demokraatliku riigi eeldus ja alus. Vahetu kokusaamine parlamendis on vajalik selleks, et üksteise ootusi ja soove paremini mõista ja püüda neid üheskoos ellu viia.

(Põhiseaduskomisjoni esimees Rait Maruste põhiseadus-, sotsiaal- ja kultuurikomisjoni avalikul ühisistungil, 16.09.2014)

Indiviid ja riik ei ole vastased, nad on partnerid, kes üheskoos oskuslikult tegutsedes võivad saavutada midagi, millest me kõik unistame. Kodanikuühenduste ja avaliku võimu koostöö tekitab võimalusi kodanike huvide, väärtushinnangute ja eesmärkide väljendamiseks ning järgimiseks. Selliselt luuakse pinnas aruteludeks, vastastikuseks abiks ja toimivateks lahendusteks. Kodanikke kuulates ja seeläbi õigeid otsuseid langetades saavutatakse peamine: eesti rahvuse ja kultuuri kestmine ning areng.

(Inara Luigas olulise tähtsusega riikliku küsimuse „Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsiooni rakendamine” arutelul, 13.11.2014)

Riigikogu esimehed Toomas Varek, Eiki Nestor, Ene Ergma ja Toomas Savi parlamendi 95. sünnipäeval, aprill 2014

Balti Assamblee, Beneluxi ja Põhjamaade Nõukogu kolmepoolne konverents, aprill 2014

Vastupanuvõitluse päeval heiskasid Pika Hermannini torni Eesti lipu Tallinna 21. Kooli õpilased, september 2014

Tähtpäevad

24. veebruar 2014 ja 2015 – riigilipu pidulik heiskamine Eesti Vabariigi aastapäeval.

2014

- 22. **aprill** – Eesti parlamendi 95. sünnipäevale pühendatud lahtiste uste päev Riigikogus.
- 4. **juuni** – Eesti lipu pidulik heiskamine lipu 130. aastapäeva puhul.
- 20. **august** – 20. Augusti Klubi Toompea lossis.
- 23. **august** – Balti keti moodustamise 25. aastapäeva puhul istutasid kolme Balti riigi parlamentide esimehed oma parlamendi lähedale Balti ühtsuse puu.
- 31. **august** – Vene vägede lahkumisele Eestist 20 aastat tagasi pühendatud kõnekoosolek Toompea lossi Valges saalis.
- 22. **september** – vastupanuvõitluse päeval heiskasid Pika Hermannini torni Eesti lipu Tallinna 21. Kooli õpilased.

Konverentsid, seminarid, foorumid

2013

- 19. **september** – Tartu Ülikooli uuringu „Üksikandidaadid riiklikel ja Euroopa Parlamendi valimistel” esitlus.
- 22. **oktoober** – konverents „Aasta põllumees 2013”.
- 30. **oktoober** – MTÜ Igale Lapsele Pere ja Eesti Asenduskodu Töötajate Liidu ühisseminar asendushoolduse teemal.

2014

- 19. **veebruar** – ümarlaud teemal „Kas Rail Baltic killustab Eesti?”
- 12. **märts** – konverents „Ideed, mis toovad majanduskasvu”.
- 18. **märts** – rahvusvaheline seminar „E-tervis Eestis: hetkeolukord ja tulevikuperspektiiv”.
- 26. **märts** – seminar „Puiduga jõuame kiiremini kaugemale”.
- 25. **aprill** – Balti Assamblee, Beneluxi ja Põhjamaade Nõukogu kolmepoolne konverents „Mitmetasandiline koostöö inimkaubanduse peatamiseks”.
- 9. **mai** – konverents „Eesti 10 aastat Euroopa Liidus”.
- 13. **mai** – Euroopa taastuvenergiaallikate foorumi EUFORES, Riigikogu majanduskomisjoni ja keskkonnakomisjoni ühisseminar „Milliseid võimalusi pakuvad taastuvad energiaallikad Eestile?”.
- 16. **mai** – Balti Assamblee ja Balti Ministrite Nõukogu konverents „Transpordi ja taristu areng: regiooni kasvumootor”.
- 21.–22. **mai** – Ida-Lääne teemaline konverents „Rubycon 2014”, kus arutati Venemaa, Valgevene, Ukraina ja Euroopa Liidu suhteid.
- 27. **august** – arvamusseminar „Kooseluseaduse tahud ja teravikud”.
- 17. **oktoober** – konverents „Eesti julgeolek 2014: minu panus”.
- 28. **oktoober** – konverents „Aasta põllumees 2014”.
- 5. **november** – teadus- ja innovatsioonipoliitika seireprogrammi TIPS konverents „Eesti teadus meie riigi kestlikkuse hoidjana: väljakutsed ja võimalused”.

- 7. november** – Maailma Energeetikanõukogu ja Riigikogu majanduskomisjoni ühiskonverents „Eesti uus energiapoliitika”.
- 24. november** – Riigikogu väliskomisjoni ja Rahvusvahelise Kaitseuringute Keskuse ühisarutelu „Hübriidsõda ja infooperatsioonid”.
- 4. detsember** – Kaitseliidu Tallinna maleva Toompea malevkonna 90. aastapäeva konverents.

2015

- 20. veebruar** – Eesti-Ukraina ärifoorum.

Riigikogu ja noored

2013

- 22. november** – noortefoorum „101 last Toompeale”.
- 26. november** – noorteühingu Avatud Vabariik kodanikupäeva foorum „Eesti riigikaitsepoliitika”.

2014

- 3. märts** – Mudel-Euroopa Parlamendi simulatsiooniistung.
- 4. aprill** – üliõpilasorganisatsioonide Riigikogu töö simulatsiooniistung.
- 5. detsember** – Noorteparlamendi istung.

2015

- 6. veebruar** – üliõpilasorganisatsioonide Riigikogu töö simulatsiooniistung.

Näitused ja esitlused

2013

- 11. september** – fotonäitus „Ukrainlased Eestis” III korruse galeriis.
- 25. september** – Andres Toltsi isikunäitus „Tabelid ja kullakangid” kunstisaalis.
- 26. september** – näitus külavanemate ametimärkidest Riigikogu hoone vestibüülis.
- 7. oktoober** – Igor Ziko isikunäitus „Põhjatuu ja vaikus Eesti maastikel” III korruse galeriis.
- 6. november** – Maarit Murka isikunäitus „Missioon” kunstisaalis.
- 2. detsember** – XIII Võrumaa käsitöömeistrite tööde näitus Riigikogu hoone vestibüülis.
- 3. detsember** – MTÜ Viljandimaa SINGEL Vaimse Tervise Päevakeskuse puudega inimeste ühisenäitus „Kunst ühendab” III korruse galeriis.

2014

- 13. jaanuar** – Andres Tarto aerofotonäitus „Kõrgelt leitud. Eestimaa mustrid ja kujundid” Riigikogu hoone II korrusel.
- 15. jaanuar** – tele- ja teatrikunstniku Gunta Randle loomingu näitus „Kõige suuremad sõbrad” kunstisaalis.

Mudel-Euroopa Parlamendi simulatsiooniistung, märts 2014

Kodakondsustunnistuste pidulik üleandmine Toompea lossi Valges saalis, september 2014

- 17. veebruar** – Roman Tavasti kullassepafirma teenete- ja militaarmärkide näitus Riigikogu hoone II korrusel.
- 27. veebruar** – Viktor Beresnevi maalinäitus III korruse galeriis.
- 12. märts** – Mari ja Uno Roosvalti näitus „Märkmik” kunstisaalis.
- 26. märts** – Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu koostatud näitus „Puit – homse elukeskkonna võti” III korruse galeriis.
- 21. aprill** – näitus „10 aastat Euroopa Liidu asjade komisjoni” Riigikogu hoone II korrusel.
- 6. mai** – rahvusvaheline õpilaste kunstitööde näitus „Koolilapse hingelend” III korruse galeriis.
- 14. mai** – Tarrvi Laamanni segatehnikas tööde näitus „art/kunst LIVE@Tallinn” kunstisaalis.
- 9. juuni** – Ukraina kunstniku Mariya Diordichuki tööde näitus „Vabaduse värvid” Riigikogu hoone II korrusel.

Maalikunstnike Mari ja Uno Roosvalti näitus „Märkmik“, märts 2014

Fotonäitus „Ukrainlased Eestis“, september 2013

20. juuni – raamatunäitus „Eesti Euroopa Liidus ja NATO-s – 10 aastat täis sündmusi“ parlamendi lugemissaalis.

8. september – Eesti Kirjandusmuuseumi fotograafi Alar Madissoni fotonäitus „Pooltund kirjaniikuga“ Toompea lossi erinevates ruumides.

10. september – Kreg A-Kristringi maalinäitus „Õöd ja päevad“ kunstisaalis.

6. oktoober – näitus „Eesti Vabariigi Rahvuskomitee 70“ Riigikogu hoone II korrusel.

13. oktoober – Pjotr Ganski maalinäitus III korruse galeriis.

15. oktoober – Kamille Saabre maalinäitus „Tutti frutti“ kunstisaalis.

22. oktoober – näitus Balti Assamblee kirjandusauhindade laureaate raamatutest Riigikogu hoone II korrusel.

23. oktoober – näitus Balti riikide parlamentaarset koostööst Riigikogu hoone vestibüülis.

10. november – rahvusvaheline näitus „Perspektiivid – kunst, põletik ja mina“ III korruse galeriis.

13. november – sotsiaalsete ettevõtete teenuseid ja tooteid tutvustav mess Riigikogu hoone vestibüülis.

19. november – Kaili-Angela Konno maali- ja fotonäitus „Valge maja“ kunstisaalis.

1. detsember – XIV Võrumaa käsitöömeistrite tööde näitus Riigikogu hoone vestibüülis.

8. detsember – Vene Kunstnike Ühenduse näitus „Vabaõhumaalimine A. Puškini muuseum-kaitsealal 2013–2014“ III korruse galeriis.

Juuni–detsember – rändnäitus „Parlament 95“ Rakvere, Narva, Tartu ja Pärnu kaubanduskeskustes ning Tallinnas Rahvusraamatukogus.

2015

12. jaanuar – udmurdi kunstniku Stanislav Antipovi maalinäitus „Aeg. Loodus. Muljed“ III korruse galeriis.

19. jaanuar – interaktiivse andmebaasifilmi „Ida/The East“ esitlus Riigikogu hoone vestibüülis.

28. jaanuar – Laurentsiuse maalinäitus „5 portreed“ kunstisaalis.

9. veebruar – Riigikogu esimeeste galeriis avati Jüri Arraku maalitud portree XII Riigikogu esimehest Eiki Nestorist.

16. veebruar – Alisa Jakobi maalinäitus „Emotsionaalsed maastikud vol 2“ III korruse galeriis.

Muu

8. november 2013 ja 21. november 2014 – Toompea lossi Valges saalis autasustati UNICEFi Sinilinnu aastapreemia laureaate.

3. veebruar 2014 ja 29. jaanuar 2015 – Toompea lossi Valges saalis tunnustati kodanikuühiskonna aasta tegijaid.

11. november 2013 ja 10. november 2014 – koolide mardisandid käisid Riigikogule mardipäeva soovimas.

2013

10. september – Toompea lossi renoveeritud Valge saali taasavamine.

13. september – Riigikogu korvpallimeeskond võitis Liepajas seitsmendat korda järjest Balti Assamblee turniiri.

11. november – üleriigilise energiasäästunädala avatüritus.

2014

6. veebruar – Balti Assamblee kuulutas välja noorte esseekonkursi „Mida tähendab minu jaoks Balti kett?“.

14. veebruar – Eesti parlamendi 95. aastapäeva tähistamiseks kuulutati välja õpilaste filmikonkurss „Vabadus otsustada“.

8. mai ja 29. september – kodakondsustunnistuste pidulik üleandmine Toompea lossi Valges saalis.

30. juuni – koostöös Eesti Ajaloomuuseumiga avati Toompeal parlamendi pood, kust on võimalik osta Eesti kultuuri ja ajalugu ning Riigikogu tutvustavaid trükiseid ja meeneid.

4. juuli – laulu- ja tantsupeo tuli jõudis Pika Hermannitorni.

12. september – Riigikogu korvpallimeeskond võitis Võrus kaheksandat korda järjest Balti Assamblee turniiri.

Eesti 10 aastat Euroopa Liidus

Euroopa Liiduga (EL) ühinemise rahvahääletuse eel olid Eesti euroskeptikud seisukohal, et piiride kadumisel hääbub meie keel ja kultuur, jääme vaesemaks, suureneb pahede kontrollimatu levik ja Eestisse saabub hulgaliselt välismaalasi. Alternatiivina ELiga liitumisele pakuti pikemat ülemineku- perioodi ja uusi liitumisläbirääkimisi kümne aasta pärast. Tegemist on mõtteavaldustega, mis kuulusid n-ö ekspertidele, kellest paljud on Euroopa asjades aktiivsed arvamusiidrid ka praegu.

ELi mõju Eesti majandusele ja heaolule

Lennart Meril oli õigus, kui ta pidas vajalikuks tollasel euroreferendumi päeval kaasa tunda nendele, kes ülbusest või rumalusest tulenevalt hääletasid ELiga liitumise vastu. Täna geopoliitilises olukorras on võimatu ELi rolli üle tähtsustada. EL ja NATO on olnud asendamatud Eesti julgeoleku tagamisel ja heaolu tõstmisel. EL on andnud meile rohkem vabadusi ja võimalusi. Praegu võtame vaba liikumist Euroopas õppimise, töötamise ja elukohavahetuse eesmärgil inimeste loomumomase õigusena.

EL on aidanud hüppeliselt kaasa ka meie heaolu kasvule. Viimase kümne aasta jooksul on Eesti majanduskasv selgelt ületanud keskmist

majanduskasvu ELis. Kui 2003. aastal ulatus Eesti sisemajanduse koguprodukt 55%-ni ELi keskmisest, siis 2012. aastal oli see juba 71%. Eksport on kasvanud selle ajaga ligi 130% ja Eestisse tehtavad otseinvesteeringud suurenenud 2,5 korda. Samaaegselt on toimunud Eesti elanike sissetulekute suurendamine – kümne aasta jooksul on palgad ja pensionid tõusnud üle kahe korra. Suur tähtsus on kiires arengus olnud ka ELi toetustel. Eesti osa ELi järgmise seitsme aasta eelarves on 5,9 miljardit eurot.

ELi mõju Eesti riigijuhtimise mudelile

Eesti avalikus sektoris juurutatud head valitsemistavad on suures osas ELi õigusloomeprotsessist laenatud, sh mõjude hindamine, sidusrühmade kaasamine, roheliste ja valgete raamatute koostamine. Õigusloomeprotsess on selle tulemusel muutunud keerulisemaks, aga vaieldamatult palju professionaalsemaks.

ELi algatus on sageli olnud muudatuste liikumapanev jõud, olgu selleks investeeringud teadus- ja arendustegevusse, rangemad keskkonnanõuded, võitlus proteksionismiga või ümberkorraldused energiapoliitikas. ELis oleme pidanud tegelema ka ebamugavate küsimustega. Meil on vaja Euroopa asjades mõjutada ja läbi rääkida, ehitada riigisisest konsensust ning leida liitlasi väljast. Esimese kümne aasta möödudes võime kindlalt öelda, et Eesti on usaldusväärne partner, keda kuulatakse ja kellega arvestatakse.

Konverents „Eesti 10 aastat Euroopa Liidus“, mai 2014

Tulevikule mõeldes tuleks valitsemismudeli muutmisel seada eesmärgiks paindlikkus. Me ei vaja enam suuri ja eraldi seisvaid sõjakoolitüüpi ministeeriume. Riigi valitsemine peab olema probleemikeskne ja toetuma valitsusasutuste tihedale koostööle, sest enamik probleeme on valdkondadeülesed, sh riigikaitse, majanduse konkurentsivõime või tervishoid. Valitsemine peaks olema avatud. Eesti kui e-valitsemise pioneer peaks saama ka selle eksportijaks, olgu selleks siis üle-euroopalise digiallkirja, e-valimiste või X-tee tüüpi lahenduste laiem kasutuselevõtt.

Riigikogu roll ELi asjades

Üheks tugevamaks parlamentaarseks mõjutajaks ELis on olnud Taani parlament, mistõttu Riigikogu on ELi menetluskorras võtnud eeskujuga just Taani mudelist. Valitsus ja parlament teevad tihedalt koostööd. Riigikogu austab valitsuse läbirääkimisõigust, valitsus aga austab Riigikogu rolli ja mõistab parlamendi kohta siseriiklikus otsustuses. Parlamendi aktiivne osalus ELi seisukohtade kujundamisel kajastub ELi asjade komisjoni töö statistikas. 2012. aastal tegi ELi asjade komisjon valitsuse seisukohtades muudatusi 27%, aasta varem isegi 43% ELi õigusaktide eelnõude osas.

Soov suurendada veelgi rahvusparlamentide rolli ja seeläbi tugevdada ELi otsuste demokraatlikku legitiimsust on populaarne mitmes liikmesriigis. Seni on põhirõhk olnud järelevalvel, subsidiaarsuskontrollil ja valitsuste ELi tasandi läbirääkimiste mandaatide piiritlemisel. Nüüd püütakse parlamentide töö rõhuasetus nihutada nende varasemale kaasamisele otsuste ettevalmistamises, tehes seda Euroopa Komisjoni ja rahvusparlamentide tihedama suhtlemise kaudu. Lisaks nähakse ka senisest sisulisemaid ülesandeid ELi rahvusparlamentide koostöös, sh ELi asjade komisjonide konverentsil (COSAC).

Riigikogu ELi asjade komisjon on olnud uutele ideedele avatud. Eriti sümpaatsena tunduvad ettepanekud, mis annavad rahvusparlamentidele positiivsete algatuste võimaluse. Samas peame olema väga ettevaatlikud bürokraatia suurendamise ja õigusloomeprotsessi keerulisemaks muutmise suhtes. Me ei vaja pidevalt uusi reegleid, vaid peame oluliseks reeglitest kinnipidamist.

Eesti ELi Nõukogu eesistujana

Kolme aasta pärast, Eesti Vabariigi 100. aastapäeval, on Eesti ELi Nõukogu eesistuja. Eesistumise õnnestumiseks vajame avatud koostööd kõigi poliitiliste jõudude, ametiasutuste, ettevõtjate ja vabakonna esindajate vahel. Riigikogu ja valitsusasutused on juba tegutsemas selleks, et eesistumine toimuks professionaalselt ja lodusalt. Igal juhul peab Eesti ELi tuleviku aruteludes aktiivselt kaasa rääkima.

Peame pingutama selle nimel, et Eesti eesistumist 2018. aastal jääksid ELi ajaloos tähistama kokkulepped, mis muudavad ELi tugevamaks, tema toimimise efektiivsemaks ja ühtsemaks. Need muudatused võiksid ajalukku jääda Tallinna lepingu nime all. Tõenäoliselt ei õnnestu meil teha muudatusi Tallinnas sündivasse ELi uude aluslepingusse, sest aega on vähe ja segadust palju. Ometi ei tohiks lasta eesistumispoolaastal lihtsalt mööda libiseda. Probleeme jagub Euroopas piisavalt.

Kokkuvõtteks

Maailm ei ole enam endine. Julgeolekuolukord Euroopas on viimase aastaga täielikult muutunud. Vaatamata sellele, et Eesti peamine sõjalise julgeoleku tagatis ja koostööpartner on NATO, peab ka EL olema võimeline ühtselt ja kiirelt reageerima. 2003. aastast pärinev ELi julgeolekustrateegia ei ole selleks piisav. Peame andma endast parima, et toetada Läti eesistumisajale kavandatud kaitseteemalise Euroopa Ülemkogu õnnestumist ja takistada Euroopa südames Ukrainas käiva sõja eskaleerumist. ELi reageerimisvõimekust tuleb oluliselt tugevdada.

Julgeolek ei sünni iseenesest. Julgeolekusse tuleb panustada pidevalt ja aktiivselt. EL ja tema ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika on Eesti oma-riikluse oluline alustala. Euroopa kaitsmine ei saa jääda ainult Ameerika Ühendriikide õlgadele. Üks ELi rajajaid Robert Schuman on öelnud: „Euroopast ei looda üleöö ega ühe hooga. Euroopa sünnib konkreetsete tegude kaudu, mis kõigepealt loovad reaalse ühtekuuluvuse.“ Põhjused ja ideed, millest ELi koostöö sündis, peaksid tugevdama seda koostööd ka järgmiste kümnendite jooksul.

Arto Aas, Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees

Artikkel põhineb 9. mail 2014 Riigikogus toimunud konverentsil „Eesti 10 aastat Euroopa Liidus“ peetud ettekandel.

Riigikogu ja kodanikuühiskonna areng

Kaasamine seaduseelnõude menetlemisel

Riigikogu ja kodanikuühenduste koostöö parlamendi XII koosseisu teisel poolel on olnud väga mitmekihiline ning väljendunud eri tasanditel.

Seadusandliku kogu olemusliku ülesande täitmisel, milleks on seaduseelnõude ja teiste õigusaktide menetlemine, väljendub Riigikogu ja kodanikuühenduste partnerlus eelkõige viimaste kaasamisega ja ärakuulamisega.

Riigikogu peamine seaduseelnõusid ettevalmistav organ on alatine komisjon, kus kodanikuühenduste kaasamise praktika on koosseisuti olnud küllaltki eriilmeline. XII koosseisus väärivad esiletõstmist alatiste ja erikomisjonide koostöö ning valmidus kaasata kodanikuühendusi seaduseelnõude ettevalmistamisel avalike ühisistungite kaudu.

Alates 2013. aasta septembrist on alatised komisjonid pidanud 18 avalikku istungit, sageli komisjonide ühisistungite vormis, kus huvigrupid, organisatsioonid ja komisjonid on parlamentaarse kuulamise vormis kaasatud probleemküsimuste lahendamise ning seaduseelnõude menetlemisele. Hea näitena võib tuua majandus-, õigus-, sotsiaal- ja rahanduskomisjoni avalike ühisistungite sarja, mis keskendus tarbijakrediidi ja SMS-laenude probleemile ning päädis mitme õigusliku regulatsiooni väljatöötamise ja vastuvõtmisega Riigikogus. Esile võib tõsta ka riikliku elatisrahafondi loomisega seotud küsimuste arutelud, mida huvi- ja sihtrühmi kaasates korraldas sotsiaalkomisjon. Koostöö tulemusena sündis 2015. aasta jaanuari lõpus ettepanek Vabariigi Valitsusele välja töötada riikliku elatisabifondi põhimõtted.

Lisaks kaasamisele seaduseelnõude menetlemisel on avalikel ühisistungitel arutatud ka kodanikuühiskonna arengusuundi ja võtmeküsimusi laiemalt. Põhiseadus-, sotsiaal- ja kultuurikomisjoni ühisel avalikul istungil 2014. aasta septembris arutati vabakondade rolli poliitikas ning vabaühenduste rahastamist. 17. jaanuaril 2014 arutasid põhiseadus- ja kultuurikomisjon ühisel avalikul istungil kodanikuühenduste olukorda Eestis.

Kollektiivsed pöördumised

Riigikogu on olnud aktiivne ka Rahvakogult Riigikogule esitatud algatuste arutamisel ja elluviimisel. Rahvakogu ettepanekute arutamise peamine raskuskese on olnud põhiseaduskomisjonis. Konkreetsetest eelnõudest võib esile tõsta 2014. aasta märtsis vastu võetud märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse ning Riigikogu kodu- ja

töökorra seaduse muutmise seaduse, mille eesmärk on reguleerida Riigikogule kollektiivse pöördumise esitamise ja menetlemise korda. Eelnõu algatas põhiseaduskomisjon ning selle väljatöötamisel arvestati Rahvakogu ettepanekut seadustada Eestis rahvaalgatus.

Seadusemuudatus aitas täita vaakumit, kus rahvaosaluse senine regulatsioon ei võimaldanud piisavalt ja pidevalt arvestada rahva arvamuse ja hoiakutega ühes või teises küsimuses ega suurendanud osalust rahvaalgatuse kaudu. Eelnõuga kehtestati kollektiivse pöördumise esitamise ja menetlemise regulatsioon. Kuna pöördumise menetlemine puudutab üksnes Riigikogu töökorda, sätestati see Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses.

XII koosseisu lõpuks oli Riigikogu juhatus menetlusse võtnud viis kollektiivset pöördumist:

1. Jüri Adamsi ja Eesti Vabaerakonna algatusrühma 18. septembril 2014 esitatud kollektiivne pöördumine „Lõpetada erakondade ületoitmine!”, mida menetleb põhiseaduskomisjon.

2. Eesti Kaubandus-Tööstuskoja 25. septembril 2014 esitatud kollektiivne pöördumine riigieelarve seaduse ja maksukorralduse seaduse muutmiseks, mida menetleti rahanduskomisjonis. Pöördumise eesmärk oli lisada riigieelarve seadusesse põhimõte, et riigieelarve koostamise aluseks peavad olema maksuseadused, mis on Riigi Teatajas avaldatud hiljemalt pool aastat enne uue eelarveaasta algust. Lisaks tehti ettepanek täiendada maksukorralduse seadust põhimõttega, mille kohaselt maksuseaduse või selle muudatuse Riigi Teatajas avaldamise ja jõustumise vahele peab jääma vähemalt kuus kuud. Rahanduskomisjon arutas pöördumist 2015. aasta jaanuaris ning 19. veebruaril võttis Riigikogu vastu rahanduskomisjoni algatatud maksukorralduse seaduse täiendamise seaduse, mille aluseks oli Eesti Kaubandus-Tööstuskoja kollektiivne pöördumine. Lisaks võeti pöördumises kirjeldatud asjaolusid arvesse riigieelarve baasseaduse muutmisel.

3. 20. oktoobril 2014 esitati kollektiivne pöördumine tööaliste puudega inimeste, töövõimetuspensionäride ja omastehooldajate kaitseks töövõimereformi rakendumisel, mida menetles sotsiaalkomisjon.

4. Tarmo Kõutsi ja Ülo Vooglaidi 9. detsembril 2014 esitatud kollektiivne pöördumine iseseisva piirivalve taastamise asjus, mida arutatakse õiguskomisjonis.

5. Eesti Proviisorite Koja 16. detsembril 2014 esitatud kollektiivne pöördumine ravimiseaduse muutmiseks ning apteekide omandipiirangu kehtestamiseks, mida menetles sotsiaalkomisjon.

Lisaks on Riigikogule üle antud veel neli pöördumist, mis tervikuna ei vastanud seaduses esitatud nõuetele, kuid mida on esitajate nõusolekul menetletud märgukirjadena:

Ettevõtjate esindajad annavad Riigikogu esimehele Eiki Nestorile üle ühispöördumise parlamendile, september 2014

Kooseluseaduse pooldajad tulid Toompeale lilledega, oktoober 2014

9. juunil 2014 Eestimaa mesinike esitatud pöördumine mesinduse ja looduse kaitseks ning 21. novembril 2014 MTÜ Loomuse pöördumine „Karusloomakasvanduste keelustamine Eestis”. Mõlemaid pöördumisi menetleb maaelukomisjon. Karusloomakasvanduste keelustamise küsimuses on komisjon otsustanud pidada avaliku istungi 2015. aasta kevadel.

25. septembril 2014 esitatud märgukiri „Tööinimeste higi ja pisarad väärivad 500-eurost miinimumpalka”, mida menetleb sotsiaalkomisjon ja 12. jaanuaril 2015 üle antud pöördumine „1000-euroste arvete deklareerimisnõude tühistamine”, mida menetleb rahanduskomisjon.

Samuti esitas 2014. aastal petitsiooni initsiatiivgrupp Perekonna ja Laste Kaitseks. Seda käsitleti arvamuseks lastekaitseaduse eelnõu kohta, mis võeti vastu 2014. aasta 19. novembri täiskogu istungil.

Kollektiivsete märgukirjade puhul on oluline märkida, et erinevalt algatatud seaduseelnõudest ei lange märgukirjad Riigikogu koosseisu lõppedes komisjonide päevakorrast välja, vaid neid arutavad edasi uue koosseisu komisjonid.

Riigikogu täiskogus peetud arutelud

Lisaks komisjonide istungitele on Riigikogu täiskogus toimunud mitu väga olulist arutelu kodanikuühiskonna teemal. Olulise tähtsusega riikliku küsimusena on alates 2012. aastast täiskogus kaks korda arutatud Eesti kodanikuühiskonna arengukontseptsiooni rakendamist ja osalusdemokraatia

olukorda. 2012. aasta septembri lõpus pidas lisaks siseministrile ja põhiseaduskomisjoni esimehele ettekande vabaühenduste esindaja Tarmo Jüristo, 13. novembril 2014 peetud arutelul esines kodanikuühenduste esindajana Artur Talvik.

Ühel viimastest istungitest arutas Riigikogu XII koosseisu täiskogu Eesti kodanikuühiskonna arengukava aastail 2015–2020.

Riho Kangur, Riigikogu Kantsleeri õigus- ja analüüsi osakonna nõunik

